

ΑΝΩΤΑΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ

ΙΔΡΥΜΑ ΠΑΤΡΩΝ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΘΕΜΑ

ΘΕΜΑ: ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΔΕΛΤΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΜΒΟΛΗΣ

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ:

ΝΤΕΜΙΡΗΣ ΧΑΡΗΣ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΕΣ:

ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ Α. ΔΗΜΗΤΡΑ

ΠΟΛΙΤΟΥ Γ. ΑΓΓΕΛΙΚΗ

ΠΑΤΡΑ 2003

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ	6140
----------------------	------

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Ευχαριστούμε τον καθηγητή λογιστικής κ. Ντεμίρη Χάρη για την συνδρομή του, ως υπεύθυνος καθηγητής, στην εκπόνηση της πτυχιακής μας εργασίας και τον Μαλακό Γεώργιο εφοριακό, για την πολύτιμη βοήθεια του.

Ευχαριστούμε ιδιαίτερα τους γονείς μας για την ηθική και οικονομική συμπαράστασή τους.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	1
ΠΡΟΛΟΓΟΣ	9
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	11
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι	14
Άρθρο 1 Γενικές διατάξεις	15
Άρθρο 2 Βιβλία επιτηδευματιών	17
Άρθρο 3 Στοιχεία επιτηδευματιών	30
Άρθρο 4 Ενημέρωση, θεώρηση, διαφύλαξη βιβλίων και στοιχείων Διασταύρωση στοιχείων	33
Άρθρο 5 Μηχανογραφική τήρηση βιβλίων	38
Άρθρο 6 Διαδικασίες προσδιορισμού οικονομικών αποτελεσμάτων	42
Άρθρο 7 Κύρος βιβλίων και στοιχείων	45
Άρθρο 8 Ειδικές αρμοδιότητες	52
Άρθρο 9 Πρόστιμα Κ.Β.Σ.	54
Άρθρο 10 Φορολογικοί μηχανισμοί και άλλες διατάξεις (ν.1809/1988)	58
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ	63
Άρθρο 1. Γενικές Διατάξεις	63
Παράγραφος 1. Υποχρεώσεις αλλοδαπών προσώπων	63
Παράγραφος 2. Ρυθμίσεις θεμάτων κοινοπραξιών	66
Παράγραφος 3. Υποχρεώσεις προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.....	67
Παράγραφος 4. Υποχρεώσεις αγροτών	68
Παράγραφος 5. Αύξηση ορίων απαλλασσόμενων επιτηδευματιών	68
Παράγραφος 6. Καθορισμός της έννοιας του είδους	68
Άρθρο 2. Βιβλία Επιτηδευματιών	70
Παράγραφος 1. Ειδική ένταξη επιτηδευματιών στην πρώτη και δεύτερη κατηγορία βιβλίων	70

Παράγραφος 2. Νομοτεχνική ρύθμιση	76
Παράγραφος 3. Αύξηση ορίων ένταξης σε κατηγορία βιβλίων	76
Παράγραφος 4,5 και 7. Δυνατότητα συγκέντρωσης καταχώρησης στα βιβλία Α΄ Β΄ και Γ΄ κατηγορίας των εξόδων μέχρι 50 ευρώ	77
Παράγραφος 6. Τήρηση μητρώου παγίων	78
Παράγραφος 8. Βιβλίο αποθήκης – Παραγωγής κοστολογίου – Τεχνικών προδιαγραφών	78
Παράγραφος 9. Έννοια του υποκαταστήματος – Προσωρινοί εκθεσιακοί χώροι	96
Παράγραφος 10. Υποκατάστημα με αυτοτελή λογιστική	97
Παράγραφος 11. Τήρηση Βιβλίων Ποσοτικής Παραλαβής	97
Παράγραφος 12. Πρόσθετα βιβλία κλινικών ή θεραπευτηρίων	99
Παράγραφος 13. Τήρηση απλότυπου Βιβλίου Αποθήκευσης και Βιβλίου Μεριδολογίου Γιατρών	100
Παράγραφος 14. Κατάργηση του Βιβλίου Πρέσσας. Τήρηση Βιβλίων Συνδρομητών	100
Παράγραφος 15. Τήρηση βιβλίων εισερχομένων	103
Παράγραφος 16. Κατάργηση των πρόσθετων βιβλίων των ασφαλιστικών επιχειρήσεων. Τήρηση βιβλίων επίσκεψης ασθενών ..	103
Παράγραφος 17. Τήρηση «Βιβλίου πελατών» από τους ασκούντες παραϊατρικό επάγγελμα	107
Παράγραφος 18. Βιβλίο κίνησης οχημάτων. Βιβλίο ή δελτίο εντολών	108
Άρθρο 3. Μεταβολές – απλουστεύσεις στα φορολογικά στοιχεία.	116
Παράγραφος 1. Περιορισμός της υποχρέωσης έκδοσης δελτίων αποστολής από τους αγρότες	116
Παράγραφος 2. Υποχρεωτική αναγραφή, στο δελτίο αποστολής	117
Παράγραφος 3. Κατάργηση της απόδειξης ποσοτικής παραλαβής των αγροτικών προϊόντων και της κατάστασης ανά παραγωγό	

πωλητή. Έκδοση δελτίου ποσοτικής παραλαβής και για τις αγορές αγροτικών προϊόντων	118
Παράγραφος 4. Υποχρεωτική αναγραφή στα τιμολόγια του α/α του σχετικού δελτίου ποσοτικής παραλαβής, όταν για τη διακίνηση των αγαθών δεν έχει εκδοθεί δελτίο αποστολής	120
Παράγραφος 5. Υποχρεωτική αναγραφή του Α.Φ.Μ. των Δημόσιων Υπηρεσιών στα τιμολόγια που εκδίδονται προς αυτές	120
Παράγραφος 6. Προσδιορισμός χρόνου έκδοσης τιμολογίου παροχής υπηρεσιών ή απόδειξης παροχής υπηρεσιών, όταν παρέχεται δικαίωμα λήψης υπηρεσιών, για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα ,έναντι προκαθορισμένης και απαιτητής αμοιβής	121
Παράγραφος 7. Μη αναγραφή του ονοματεπωνύμου του αγοραστή στις αποδείξεις λιανικής πώλησης – Παροχή έκπτωσης εκ των υστέρων επί λιανικής πώλησης αγαθών και για συγκεκριμένους λόγους	125
Παράγραφος 8. Χρόνος έκδοσης της απόδειξης λιανικής πώλησης, όταν για τη διακίνηση έχει προηγηθεί η έκδοση δελτίου αποστολής	127
Παράγραφος 9. Κατάργηση υποβολής αντιτύπου του δελτίου κίνησης τουριστικών λεωφορείων- Υποβολή κατάστασης από τους υπόχρεους σε έκδοσή του	129
Άρθρο 4. Ενημέρωση, θεώρηση, διαφύλαξη βιβλίων και στοιχείων. Διασταύρωση στοιχείων	131
Παράγραφος 1. Χρόνος ενημέρωσης του ημερολογίου αναλυτικής λογιστικής με τις εγγραφές της τελευταίας περιόδου της χρήσης. Χρόνος ενημέρωσης μητρώου παγίων	131

Παράγραφος 2. Ενημέρωση του βιβλίου αγορών και του βιβλίου εσόδων – εξόδων όταν στο τέλος της χρήσης λαμβάνονται στοιχεία αγοράς αγαθών που δεν έχουν παραληφθεί ..132	
Παράγραφος 3. Χρόνος καταγραφής αποθεμάτων των νομικών προσώπων του άρθρου 101 του ν. 2238/1994132	
Παράγραφος 4. Χρόνος σύνταξης του ισολογισμού για τις δημόσιες, δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις133	
Παράγραφος 5. Χρόνος ενημέρωσης του βιβλίου κίνησης πελατών (πόρτας) και των καθιερούμενων νέων πρόσθετων βιβλίων133	
Παράγραφος 6. Επανάληψη αρίθμησης μέσα την ίδια διαχειριστική περίοδο με γνωστοποίηση135	
Παράγραφος 7. Αλλαγές – απλουστεύσεις στη θεώρηση βιβλίων και στοιχείων135	
Παράγραφος 8. Κατάργηση της υποχρέωσης θεώρησης της απόδειξης ποσοτικής παραλαβής αγροτικών προϊόντων, λόγω αντικατάστασής της με το δελτίο ποσοτικής παραλαβής.....139	
Παράγραφος 9. Υποβολή φορολογικών στοιχείων για διασταύρωση – Μεταβολές στον τρόπο υποβολής ορισμένων συγκεντρωτικών καταστάσεων 139	
Παράγραφος 10. Ορισμός περιεχομένου συγκεντρωτικών καταστάσεων της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του Κ.Β.Σ. Τρόπος υποβολής τους141	
Παράγραφος 11. Υποβολή ισοζυγίου143	
Παράγραφος 12. Τήρηση βιβλίων και στοιχείων των Α.Ε των νομών Αττικής και Θεσσαλονίκης σε άλλη δική τους εγκατάσταση εντός του ίδιου νομού, με γνωστοποίηση.....144	

Παράγραφος 13. Χρόνος διαφύλαξης των ηλεκτρομαγνητικών μέσων αποθήκευσης δεδομένων βιβλίων	145
Άρθρο 5 Μηχανογραφική τήρηση βιβλίων	146
Παράγραφος 1. Μηχανογραφική τήρηση βιβλίων	146
Παράγραφος 2. Αποθήκευση δεδομένων βιβλίων σε κεντρική μονάδα Η/Υ	153
Παράγραφος 3. Χρόνος εκτύπωσης του βιβλίου κίνησης οχημάτων .	153
Παράγραφος 4. Εκτύπωση των αποθηκευμένων δεδομένων των βιβλίων στο φορολογικό έλεγχο.....	154
Παράγραφος 5. ON LINE σύνδεση έδρας και υποκαταστήματος – Τήρηση βιβλίου αποθήκης	155
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ.....	156
Άρθρο 6. Διαδικασίες προσδιορισμού οικονομικών αποτελεσμάτων.....	156
Παράγραφος 1. Αλλαγή του χρόνου λήξης της διαχειριστικής περιόδου.....	156
Παράγραφος 2. Υποχρεώσεις Νομικών προσώπων που έχουν τεθεί σε εκκαθάριση	156
Παράγραφος 3. Καταγραφή αποθεμάτων (Απογραφή)	157
Παράγραφος 4. Απογραφή παγίων περιουσιακών στοιχείων	157
Παράγραφος 5. Αποτίμηση αποθεμάτων	158
Παράγραφος 6. Αποτίμηση χρεογράφων	159
Παράγραφος 7. Κατάργηση μεταβατικής διάταξης	159
Παράγραφος 8. Ισολογισμός	160
Παράγραφος 9. Υπογραφή ισολογισμού από λογιστή φοροτεχνικό....	160
Άρθρο 7. Κύρος βιβλίων και στοιχείων	161
Παράγραφος 1. Ανεπάρκεια των βιβλίων Β΄ και Γ΄ κατηγορίας.....	161
Παράγραφος 2. Ανακρίβεια των βιβλίων Β΄ και Γ΄ κατηγορίας	162

Παράγραφος 3. Κρίση του κύρους των βιβλίων των υποθέσεων που ελέγχονται από το ΕΘ.Ε.Κ.	163
Παράγραφος 4. Ανακρίβεια βιβλίων Α΄ κατηγορίας.	163
Παράγραφος 5. Πράξεις και παραλείψεις που δεν επηρεάζουν το κύρος των βιβλίων Α΄ Β΄ και Γ΄ κατηγορίας	164
Παράγραφος 6. Μεταβατικές διατάξεις – εκκρεμείς υποθέσεις	165
Άρθρο 8. Ειδικές αρμοδιότητες	166
Παράγραφος 1. Νέα δικαιώματα του προϊστάμενου της Δ.Ο.Υ.	166
Παράγραφος 2. Προθεσμία υποβολής αίτησης στην Ε.Λ.Β.	166
Παράγραφος 3, 4 και 5. Διεύρυνση δικαιωμάτων Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών	167
Άρθρο 9 Πρόστιμα Κ.Β.Σ.	168
Παράγραφος 1. Συγχώνευση – απορρόφηση παραβάσεων	168
Παράγραφος 2. Αναπροσδιορισμός γενικών παραβάσεων με αυξημένο Σ.Β.	168
Παράγραφος 3. Πρόστιμο σε λογιστή – φοροτεχνικό	170
Παράγραφος 4. Καταχώρηση ανύπαρκτων εσόδων και στοιχείων απογραφής	171
Παράγραφος 5. Θέσπιση οροφής για ισόποσα πρόστιμα από έλεγχο με τη μέθοδο της «κλειστής» αποθήκης	171
Παράγραφος 6. Αυστηροποίηση προστίμου για «εικονικές» εγγραφές αγορών ή εξόδων	172
Παράγραφος 7. Ευνοϊκή μεταχείριση αγροτών	173
Παράγραφος 8. Απορρόφηση παραβάσεων	173
Παράγραφος 9. Ισχύς επιεικέστερων διατάξεων και για τις παλιές παραβάσεις	174
Παράγραφος 10. Αναβίωση δικαιώματος υπαγωγής στις μεταβατικές διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 24 του ν.	

2523/1997 και της παραγράφου 12 του άρθρου 10 του ν 2753/1999	175
Άρθρο 10. Ηλεκτρονικοί φορολογικοί Μηχανισμοί	176
Παράγραφος 1 και 12. Έννοια Φορολογικού Μηχανισμού	176
Παράγραφος 2. Φορολογική ηλεκτρονική σήμανση των εκδιδόμενων στοιχείων μέσω του Η/Υ	177
Παράγραφος 3. Άδεια καταλληλότητας φορολογικών μηχανισμών ...	177
Παράγραφος 4. Μείωση χρόνου έγγραφης εγγύησης	177
Παράγραφος 5 και 6. Το βιβλιάριο συντήρησης ακολουθεί τον φορολογικό μηχανισμό	178
Παράγραφος 7. Χρόνος διαφύλαξης φορολογικού μηχανισμού και βιβλιαρίου συντήρησης	178
Παράγραφος 8. Έκδοση στοιχείων σε περίπτωση διακοπής λειτουργίας του φορολογικού μηχανισμού	178
Παράγραφος 9. Δεν απαιτείται παρουσία υπαλλήλου Δ.Ο.Υ. κατά την αφαίρεση φορολογικής μνήμης	179
Παράγραφος 10. Έλεγχος αξιοπιστίας παραγόμενων ή εισαγόμενων φορολογικών μηχανισμών	179
Παράγραφος 11. Κατάργηση των διατάξεων για την έκπτωση της αναπόσβεστης αξίας των παλαιών ταμειακών μηχανών.....	180
ΕΠΙΛΟΓΟΣ	181
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	183

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ο Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων αποτελεί σύνολο διατάξεων λογιστικής, οικονομικής και τεχνικής φύσεως που αποβλέπουν στη σύλληψη της φορολογητέας ύλης και την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής. Για την επίτευξη του σκοπού αυτού ο Κ.Β.Σ. επιβάλλει στους φορολογούμενους την υποχρέωση τήρησης ορισμένων βιβλίων και στοιχείων, με τα οποία επιτυγχάνεται η παρακολούθηση και ο έλεγχος των οικονομικών συναλλαγών και η πιστή εκπλήρωση των φορολογικών υποχρεώσεων των επιτηδευματιών.

Ο Κ.Β.Σ. αποβλέπει στην εξεύρεση της πραγματικής φορολογητέας ύλης, συνδέεται στενά με τη φορολογία την οποία υπηρετεί στις επιδιώξεις της. Είναι νομοθέτημα φορολογικό και λογιστικό.

Ο Κ.Β.Σ. δέχθηκε από πολλές πλευρές επικρίσεις, ότι δήθεν αποτελεί σύστημα γραφειοκρατικό και αντιοικονομικό, αλλά οι επικρίσεις αυτές δεν μπόρεσαν να κλονίσουν το κύρος του, διότι η χρησιμότητά του είναι αναγκαία και υπερισχύει κάθε άλλης σκοπιμότητας.

Ο Κ.Β.Σ. προσφέρει σημαντικές υπηρεσίες στις εξής κατηγορίες ενδιαφερόμενων:

α) Στον ίδιο τον επιτηδευματία, ο οποίος με την τήρηση βιβλίων και στοιχείων είναι σε θέση να γνωρίζει κάθε στιγμή την περιουσιακή του κατάσταση και τα οικονομικά αποτελέσματα (κέρδος ή ζημιά). Λόγω της πλοκής και του πλήθους των συναλλαγών είναι αδύνατο να παρακολουθήσει ο επιχειρηματίας τις συναλλαγές χωρίς την τήρηση βιβλίων.

β) Στο Δημόσιο, για την άσκηση της φορολογικής του πολιτικής. Μέρος του εισοδήματος των φορολογουμένων επιχειρήσεων εισπράττει και το Δημόσιο, με τη μορφή του φόρου.

γ) Στους πιστωτές των επιχειρήσεων, οι οποίοι λόγω της λογιστικής τάξεως που καθιερώνει ο Κ.Β.Σ., εξασφαλίζουν τις απαιτήσεις τους κατά του κινδύνου πτωχεύσεως της επιχειρήσεως.

δ) Στην κοινωνία γενικά, για την εδραίωση της πίστεως των πολιτών, προς την αναγκαιότητα του οικονομικού συστήματος που έχουν συμφέρον να λειτουργεί καλώς.

Ο Κ.Β.Σ. κατά την διαδρομή της ιστορίας του, έχει διέλθει πολλά στάδια, ανάλογα με την οικονομική και δημοσιονομική εξέλιξη, ώστε να καταλήξει τελικά στο ισχύον σήμερα νόμο 3052/2002, την ερμηνεία του οποίου επιχειρούμε με την παρούσα εργασία.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το σχέδιο νόμου που ακολουθεί περιλαμβάνει σειρά μέτρων και απλουστεύσεων στην εφαρμογή του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων και στον τρόπο απόδοσης του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας στο Δημόσιο. Οι ρυθμίσεις αυτού αποτέλεσαν προϊόν συστηματικού και ουσιαστικού διαλόγου με τις παραγωγικές τάξεις και τους κοινωνικούς φορείς. Είναι η πρώτη δέσμη μέτρων της αναμόρφωσης του φορολογικού συστήματος και αφορά την απλοποίηση των διαδικασιών.

Στόχοι του παρόντος νομοσχεδίου αποτελούν:

- Η ποιότητα των υπηρεσιών και η ταχύτητα εξυπηρέτησης του πολίτη.
- Η μείωση του κόστους εξυπηρέτησης του φορολογικού συστήματος.
- Η απελευθέρωση ανθρώπινου δυναμικού από αντιπαραγωγικές απασχολήσεις και η χρησιμοποίηση αυτού αποδοτικά στην περιστολή της φοροδιαφυγής στην βεβαίωση και την είσπραξη φόρων.
- Η ενθάρρυνση της επιχειρηματικότητας με τη δημιουργία σύγχρονου πλαισίου απαλλαγμένου από ασάφειες και γραφειοκρατικές αγκυλώσεις.
- Η βελτίωση των σχέσεων φορολογουμένων και πολιτείας που αποτελεί βασικό παράγοντα οικειοθελούς συμμόρφωσης.

Οι βασικές κατευθύνσεις των ρυθμίσεων του σχεδίου νόμου αυτού κατά ενότητα αντικειμένου έχει ως εξής:

Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων (Κ.Β.Σ.).

Ο Κ.Β.Σ. αποτελεί ενιαίο πλαίσιο κανόνων φορολογιστικής οργάνωσης των επιχειρήσεων (επιτηδευματιών), που εξασφαλίζει την ομοιόμορφη για κάθε κατηγορία επιτηδευματιών εμφάνιση των συναλλαγών, ώστε να προκύπτουν τα δεδομένα και οι απαιτήσεις εκπλήρωσης των φορολογικών υποχρεώσεων στην άμεση και έμμεση φορολογία με συγκεκριμένο και σαφή τρόπο.

Ανάλογοι κανόνες υπάρχουν και στις νομοθεσίες των κρατών – μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τη διαφορά ότι δεν εντοπίζονται πάντα σε ένα ενιαίο νομοθετικό πλαίσιο, αλλά είναι διάσπαρτα σε νομοθεσίες, οδηγίες και κανονιστικές πράξεις.

Οι σημερινές οικονομικές εξελίξεις και η οργάνωση των επιχειρήσεων με τη χρήση, μηχανογραφικών συστημάτων δημιούργησαν την ανάγκη ευρείας αναπροσαρμογής του ισχύοντος πλαισίου, έτσι ώστε οι ανάγκες του φορολογικού ελεγκτικού έργου να καλύπτονται με ταυτόχρονη μείωση του γραφειοκρατικού κόστους, τόσο για τους φορολογούμενους όσο και για το Δημόσιο, ενσωματώνοντας διατάξεις που υιοθετούν τις δυνατότητες που παρέχει η σημερινή τεχνολογία για απλοποιήσεις χωρίς να θίγεται η αποτελεσματικότητα του συστήματος.

Παραβάσεις – Πρόστιμα Κ.Β.Σ.

Οι ισχύουσες διατάξεις σχετικά με τις παραβάσεις και πρόστιμα του Κ.Β.Σ.(άρθρο 5. ν.2523/97) εισήγαγαν με επιτυχία το αντικειμενικό σύστημα επιμέτρησης των διοικητικών προστίμων για πράξεις ή παραλείψεις του Κ.Β.Σ.

Το αντικειμενικό αυτό σύστημα αποτέλεσε μια ακόμη τομή στο φορολογικό δίκαιο, προς την κατεύθυνση της διαφάνειας και σαφήνειας των προστίμων.

Στο χρόνο που εφαρμόζεται είναι γεγονός ότι ελαχιστοποιήθηκαν οι εντάσεις, οι διαμαρτυρίες για διαφοροποιήσεις στην αντιμετώπιση όμοιων παραβάσεων και γενικά έχει γίνει ευνοϊκά αποδεκτό σε σχέση με το προηγούμενο σύστημα.

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις εξομαλύνονται, αποσαφηνίζονται και καλύπτονται κενά για ορισμένες περιπτώσεις παραβάσεων και προστίμων που είχαν ανακύψει στην πράξη.

Ηλεκτρονικοί Φορολογικοί Μηχανισμοί.

Το μέτρο των φορολογικών ταμειακών μηχανών που εισήχθη με επιτυχία στη χώρα μας το 1988; έχει συμβάλλει ουσιαστικά στον εκσυγχρονισμό της διαδικασίας έκδοσης αποδείξεων στις μικρομεσαίες κυρίως επιχειρήσεις και έχει απαλλάξει από τη θεώρηση (διάτρηση) σημαντικού όγκου παραστατικών τις επιχειρήσεις και τις Δ.Ο.Υ.

Το δοκιμασμένο αυτό σύστημα και μετά την εμπειρία που αποκτήθηκε, εισάγεται ουσιαστικά στο σύνολο των συναλλαγών για τις οποίες εκδίδονται παραστατικά με ηλεκτρονικό υπολογιστή.

Έτσι χωρίς ιδιαίτερο κόστος με την προσαρμογή στους Η/Υ ειδικού φορολογικού μηχανισμού θα επιτευχθεί η κατάργηση της διάτρησης του συνόλου σχεδόν των μηχανογραφικών εκδιδόμενων παραστατικών.

Με την ισχύ των νέων διατάξεων προβλέπεται μείωση στον όγκο των θεωρούμενων εντύπων κατά 70% περίπου με προφανές το όφελος για τις επιχειρήσεις και το Δημόσιο.

Οι κύριες ρυθμίσεις που αφορούν των Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων αναφέρονται στους εξής βασικούς άξονες:

- Απλοποιήσεις στον τρόπο τήρησης και έκδοσης των στοιχείων.
- Εφαρμογή νέων τεχνολογιών και μεθόδων για τη σήμανση των μηχανογραφικών φορολογικών εντύπων και την κατάργηση της θεώρησης αυτών με τη διαδικασία της διάτρησης.
- Αξιοποίηση μηχανογραφικών δυνατοτήτων και δυνατότητα αποθήκευσης δεδομένων σε ηλεκτρομαγνητικά μέσα με παράλληλη κατάργηση του φυσικού αρχείου(χαρτιά)
- Άρση ασαφειών και αμφισβητήσεων κυρίως σε ότι αφορά την αναγνώριση των αποτελεσμάτων που εξάγονται από τα τηρούμενα βιβλία.
- Μέτρα ενίσχυσης της αποτελεσματικότητας του φορολογικού ελέγχου και των διασταυρώσεων.

Οι ανωτέρω ρυθμίσεις μαζί με τις διατάξεις που δεν μεταβάλλονται θα κωδικοποιηθούν σε ενιαίο κείμενο, ώστε από την 1.1.2003 να εφαρμόζεται ένα πλήρως ανανεωμένο και κωδικοποιημένο νομοθέτημα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3052

Απλουστεύσεις στον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, στον τρόπο απόδοσης του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας και άλλες ρυθμίσεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Οι διατάξεις του π.δ. 186/1992 (Φ.Ε.Κ. 84 Α') τροποποιούνται, αντικαθίστανται και συμπληρώνονται ως ακολούθως:

Άρθρο 1

Γενικές διατάξεις.

1. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 2 προστίθενται δύο νέα εδάφια, ως εξής:

"Για το χαρακτηρισμό αλλοδαπού προσώπου κατά τις διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου, ως επιτηδευματία, αρκεί η ύπαρξη πραγματικής - φυσικής επαγγελματικής εγκατάστασης στην ελληνική επικράτεια, ανεξάρτητα από το χαρακτηρισμό αυτής ως μόνιμης ή μη από άλλες διατάξεις.

Επιτηδευματίας για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος λογίζεται και κάθε αλλοδαπό νομικό πρόσωπο οποιασδήποτε μορφής που δεν έχει εγκατάσταση στην Ελλάδα, εφόσον αποκτά κυριότητα ή άλλο εμπράγματο δικαίωμα επί ακινήτου ή αναγείρει ακίνητο στην Ελλάδα. Τα αναφερόμενα στο προηγούμενο εδάφιο δεν ισχύουν για τα πρόσωπα της παραγράφου 3."

2. Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 2 προστίθενται τέσσερα νέα εδάφια ως εξής:

«Η επωνυμία της κοινοπραξίας απαρτίζεται από τα ονοματεπώνυμα ή την επωνυμία όλων των μελών ή τουλάχιστον του ενός εξ αυτών και τη φράση "και Σία".

Εξαιρετικά ως μέλη κοινοπραξίας μπορεί να υπεισέλθουν οι κληρονόμοι αποβιώσαντος μέλους, εφόσον προβλέπεται ρητά στο συμφωνητικό που κατατέθηκε στη Δ.Ο.Υ.

Σε κοινοπραξία μπορεί να συμμετέχει και άλλη κοινοπραξία, εφόσον προβλέπεται από διατάξεις της φορολογίας εισοδήματος.

Για όσες κοινοπραξίες προβλέπονται από άλλες διατάξεις, εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου αυτής."

3. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 2 αντικαθίσταται, ως εξής:

"Τα πρόσωπα αυτά, εκτός από το Δημόσιο όταν ενεργούν πράξεις παράδοσης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών που υπάγονται στο φόρο προστιθέμενης αξίας (Φ.Π.Α.) ή στο φόρο εισοδήματος θεωρούνται επιτηδευματίες μόνο για τις δραστηριότητες αυτές και έχουν τις υποχρεώσεις της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού."

4. Η παράγραφος 4 του άρθρου 2 αντικαθίσταται ως εξής:

"4. Δεν υποχρεούνται στην τήρηση βιβλίων και στην έκδοση στοιχείων, με εξαίρεση το δελτίο αποστολής, στις περιπτώσεις που ρητά ορίζεται από τον Κώδικα αυτόν, οι αγρότες και οι αγροτικές εκμεταλλεύσεις που ορίζονται από τα άρθρα 41 και 42 του ν. 2859/2000 (Φ.Ε.Κ. 248 Α'), εφόσον δεν έχουν ενταχθεί στο κανονικό καθεστώς του νόμου αυτού."

5. Στην παράγραφο 5 του άρθρου 2 τα όρια των 7.500 ευρώ και 3.000 ευρώ αναπροσαρμόζονται σε 9.000 ευρώ και 4.000 ευρώ αντίστοιχα.

6. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 3 αντικαθίσταται, ως εξής:

"Για την εφαρμογή των διατάξεων του Κώδικα αυτού ως είδος θεωρείται η ουσιώδης ποιοτική διάκριση των αγαθών, η οποία επηρεάζει κατά ποσοστό μεγαλύτερο του 5%, τουλάχιστον την απόδοση ή το κόστος ή την τιμή πώλησης διαζευκτικά ή αθροιστικά."

Άρθρο 2

Βιβλία επιτηδευματιών.

1. Οι παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου 4 αντικαθίστανται ως εξής:

"3. Στη δεύτερη κατηγορία, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού:

α) Ο επιτηδευματίας του οποίου τα καθαρά κέρδη προσδιορίζονται με ειδικό τρόπο, σύμφωνα με τη νομοθεσία περί φορολογίας εισοδήματος, καθώς και ο εκμεταλλευτής πλοίου δεύτερης κατηγορίας του άρθρου 3 του ν. 27/1975.

β) Ο πράκτορας εφημερίδων και περιοδικών.

Όποιος από τους παραπάνω επιτηδευματίες διατηρεί και κλάδο παροχής άλλων υπηρεσιών ή πώλησης αγαθών τηρεί, για όλες τις δραστηριότητές του τα βιβλία της κατηγορίας που αντιστοιχεί στο σύνολο των ετήσιων ακαθάριστων εσόδων του όχι όμως κατηγορίας κατώτερης της δεύτερης.

γ) Ο πρατηριούχος υγρών καυσίμων για την εμπορία πετρελαίου.

Όποιος διατηρεί και κλάδο πώλησης άλλων αγαθών ή παροχής υπηρεσιών τηρεί για τον κλάδο αυτόν τα βιβλία της κατηγορίας που αντιστοιχεί στα ετήσια ακαθάριστα έσοδα του κλάδου αυτού όχι όμως κατηγορίας κατώτερης της δεύτερης με την επιφύλαξη των παραγράφων 4 και 6 του άρθρου αυτού."

"4. Στην πρώτη κατηγορία με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού:

α) ο εκμεταλλευτής περιπέτου, β)ο πωλητής οπωρολαχανικών, νωπών αλιευμάτων και λοιπών αγροτικών προϊόντων αποκλειστικά στις κινητές λαϊκές αγορές, γ)ο πρατηριούχος υγρών καυσίμων, για την εμπορία βενζίνης.

Όποιος από τους παραπάνω επιτηδευματίες διατηρεί και κλάδο πώλησης άλλων αγαθών ή παροχής υπηρεσιών τηρεί για τον κλάδο αυτόν τα βιβλία της κατηγορίας που αντιστοιχεί στα ετήσια ακαθάριστα έσοδα του κλάδου αυτού όχι όμως κατηγορίας κατώτερης της δεύτερης με την επιφύλαξη των διατάξεων των παραγράφων 3 και 6 του άρθρου αυτού."

2. Στην παράγραφο 6 του άρθρου 4 αντικαθίσταται η φράση "κέντρου διασκέδασης ή καταστήματος που υπόκειται σε αγορανομική κατάταξη" ως εξής:

"καταστήματος ή άλλου χώρου στον οποίο προσφέρεται φαγητό ή ποτό με σερβίρισμα".

3. Στην παράγραφο 7 του άρθρου 4 αντικαθίστανται τα όρια τήρησης των βιβλίων ως εξής:

<u>Κατηγορίες βιβλίων</u>	<u>Όρια ακαθάριστων εσόδων</u>
Πρώτη μέχρι και	100.000 ευρώ
Δεύτερη μέχρι και	1.000.000 ευρώ
Τρίτη άνω των	1.000.000 ευρώ

4. Στο άρθρο 5 προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

"4. Τα ποσά των εξόδων μέχρι πενήντα (50) ευρώ έκαστο και ο Φ.Π.Α. που αντιστοιχεί σ' αυτά μπορεί να καταχωρούνται καθημερινά στις στήλες που αφορούν με ένα ποσό ανά εκδότη στοιχείου."

5. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 6 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

"Η παράγραφος 4 του άρθρου 5 έχει ανάλογη εφαρμογή και επί των βιβλίων της δεύτερης κατηγορίας."

6. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 7 μετά το δεύτερο εδάφιο προστίθενται δύο νέα εδάφια ως εξής:

"Επίσης τηρεί και μητρώο παγίων περιουσιακών στοιχείων, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στην παράγραφο 2.2.103 του Γενικού Λογιστικού Σχεδίου. Τα έπιπλα και σκεύη μπορεί να παρακολουθούνται στο μητρώο παγίων ανά συντελεστή απόσβεσης."

7. Η παράγραφος 4 του άρθρου 7 αντικαθίσταται ως εξής:

"4. Η παράγραφος 4 του άρθρου 5 και η παράγραφος 3 του άρθρου 6 έχει ανάλογη εφαρμογή και επί των βιβλίων τρίτης κατηγορίας"

8. Το άρθρο 8 αντικαθίσταται ως εξής:

"Άρθρο 8.Βιβλίο αποθήκης, παραγωγής - κοστολογίου

1. Ο επιτηδευματίας που πωλεί αγαθά για δικό του λογαριασμό χονδρικώς ή κατά κύριο λόγο χονδρικώς, εφόσον κατά τις δύο προηγούμενες διαχειριστικές περιόδους τα ετήσια ακαθάριστα έσοδά του υπερέβησαν το ποσό των τριών εκατομμυρίων (3.000.000) ευρώ τηρεί βιβλίο αποθήκης κατ' είδος, ποσότητα και αξία, κατά την εισαγωγή και εξαγωγή.

2. Ο επιτηδευματίας που πωλεί αγαθά για δικό του λογαριασμό λιανικώς ή κατά κύριο λόγο λιανικώς, εφόσον κατά τις δύο προηγούμενες διαχειριστικές περιόδους τα ετήσια ακαθάριστα έσοδά του υπερέβησαν το ποσό των τεσσάρων εκατομμυρίων (4.000.000) ευρώ, τηρεί βιβλίο αποθήκης κατ' είδος, ποσότητα και αξία κατά την εισαγωγή και εξαγωγή.

3. Με τις προϋποθέσεις των προηγούμενων παραγράφων και σύμφωνα με όσα ορίζονται από αυτές, βιβλίο αποθήκης τηρεί και ο επιτηδευματίας που πωλεί αγαθά για λογαριασμό τρίτων ή για δικό του

λογαριασμό και για λογαριασμό τρίτων. Τα αγαθά των τρίτων παρακολουθούνται ξεχωριστά τουλάχιστον κατ' είδος και ποσότητα.

4. Ο επιτηδευματίας που πωλεί αγαθά μετά από προηγούμενη επεξεργασία, εφόσον κατά τις δύο προηγούμενες διαχειριστικές περιόδους το σύνολο των ετήσιων ακαθάριστων εσόδων του υπερέβησαν το ποσό των τριών εκατομμυρίων (3.000.000) ευρώ τηρεί βιβλίο αποθήκης πρώτων υλών, βοηθητικών υλών, υλικών συσκευασίας, ετοιμών προϊόντων και υποπροϊόντων, στο οποίο καταχωρούνται, για κάθε αγαθό, οι αγορές και πωλήσεις κατ'είδος, ποσότητα και αξία και η εντός και εκτός της επιχείρησης ποσοτική διακίνηση κατ' είδος και ποσότητα.

Η αξία κτήσης των πρώτων υλών, των βοηθητικών υλών και των υλικών συσκευασίας που διατέθηκαν για την επεξεργασία, καθώς και το κόστος των έτοιμων προϊόντων και υποπροϊόντων που παράχθηκαν, αναγράφεται στο βιβλίο αποθήκης τουλάχιστον μία φορά το έτος, κατά τη σύνταξη του ισολογισμού, και για τους τηρούντες αναλυτική λογιστική (ομάδα 9) του Ελληνικού Λογιστικού Σχεδίου στο χρόνο προσδιορισμού του βραχύχρονου αποτελέσματος.

Βοηθητικές ύλες και υλικά συσκευασίας, των οποίων η συνολική αξία δεν υπερβαίνει το 3% του συνολικού κόστους των προϊόντων, με βάση τα στοιχεία της προηγούμενης χρήσης, μπορεί να παρακολουθούνται στο βιβλίο αποθήκης συνολικά μόνο κατ' αξία σε αντίστοιχο λογαριασμό. Σε περίπτωση υπέρβασης του ορίου αυτού, παρακολουθούνται συνολικά κατ' αξία, μέχρι εξάντλησης του ανωτέρω ποσοστού, οι βοηθητικές ύλες και είδη συσκευασίας που έχουν, κατά σειρά, τη μικρότερη κατ' είδος συμμετοχή στο κόστος παραγωγής των προϊόντων.

Για τους τηρούντες αναλυτική λογιστική (ομάδα 9) η εξαγωγή και η κατανομή της αξίας του κόστους των βοηθητικών υλών και υλικών

συσκευασίας του προηγούμενου εδαφίου προσδιορίζεται με βάση κατάλληλα κριτήρια στο χρόνο προσδιορισμού βραχύχρονων αποτελεσμάτων, με προσαρμογή στην πραγματικότητα στο τέλος της χρήσης με την απογραφή.

5. Βιβλίο αποθήκης, σύμφωνα με όσα ορίζονται από την προηγούμενη παράγραφο 4, τηρεί επίσης ο επιτηδευματίας που ενεργεί επεξεργασία για λογαριασμό τρίτων ή για δικό του λογαριασμό και για λογαριασμό τρίτων, εφόσον κατά τις δύο προηγούμενες διαχειριστικές περιόδους το σύνολο των ετήσιων ακαθάριστων εσόδων του υπερέβει το ποσό των τριών εκατομμυρίων (3.000.000) ευρώ. Οι πρώτες ύλες και τα έτοιμα προϊόντα των τρίτων παρακολουθούνται ξεχωριστά κατ' είδος και ποσότητα.

6. Ο επιτηδευματίας που πωλεί αγαθά εκτός της χώρας ή ενεργεί επεξεργασία για λογαριασμό κατοίκου άλλης χώρας τηρεί βιβλίο αποθήκης σύμφωνα με όσα ορίζονται αντίστοιχα στις παραπάνω παραγράφους, εφόσον τα ακαθάριστα του έσοδα ανά κλάδο, κατά τις δύο προηγούμενες διαχειριστικές περιόδους από τη δραστηριότητα αυτή, υπερέβησαν το 80% του συνόλου των ετήσιων ακαθάριστων εσόδων του και τα ετήσια αυτά έσοδα υπερέβησαν το ποσό των πέντε εκατομμυρίων πεντακοσίων χιλιάδων (5.500.000) ευρώ.

7. Προκειμένου για επιτηδευματία, που έχει παράλληλα με τον κλάδο εμπορίου και ξεχωριστό κλάδο επεξεργασίας, η υποχρέωση τήρησης του βιβλίου αποθήκης κρίνεται αυτοτελώς για κάθε κλάδο, με εξαίρεση τους υπόχρεους στην τήρηση αναλυτικής λογιστικής (ομάδα 9), κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις του π.δ. 1123/1980, με εξαγωγή βραχύχρονου αποτελέσματος, οι οποίοι εάν υποχρεούνται στην τήρηση βιβλίου αποθήκης για τον έναν κλάδο τηρούν βιβλίο αποθήκης και για τον άλλο κλάδο.

8. Ο επιτηδευματίας που είναι υπόχρεος σε τήρηση βιβλίου αποθήκης παύει να τηρεί αυτό από την επόμενη διαχειριστική περίοδο εκείνης που για δεύτερη συνεχή χρήση δεν υπερέβη το εκάστοτε ισχύον όριο. Ειδικά κατά την πρώτη χρήση εφαρμογής του παρόντος νόμου δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου. Υποχρέωση τήρησής του δημιουργείται εκ νέου από την επόμενη διαχειριστική περίοδο εκείνης που για δεύτερη συνεχή χρήση υπερβεί το εκάστοτε ισχύον όριο.

9. Στο βιβλίο αποθήκης που τηρείται σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στις παραγράφους 1 έως 6, αναγράφεται και η χρονολογία εισαγωγής ή εξαγωγής κατά περίπτωση με μνεία του οικείου δικαιολογητικού εγγραφής. Η ενημέρωση της εξαγωγής μπορεί να γίνεται με μία συγκεντρωτική εγγραφή σε ημερήσια βάση ανά είδος και σειρά στοιχείων που εκδίδονται, με την προϋπόθεση, όταν ζητηθεί από τον έλεγχο, να είναι δυνατή η εκτύπωση ή η σύνταξη κατάστασης με την αναλυτική κίνηση ανά παραστατικό όλων ή μερικών ειδών.

Ο επιτηδευματίας που υποχρεούται στην τήρηση αναλυτικής λογιστικής (ομάδα 9) κατά την τήρηση του βιβλίου αποθήκης εφαρμόζει παράλληλα και τα οριζόμενα από τις διατάξεις του π.δ. 1123/1980.

Σε ιδιαίτερες μερίδες του βιβλίου αποθήκης της έδρας παρακολουθούνται:

α) η κίνηση κάθε υποκαταστήματος με εξαρτημένη λογιστική κατ' είδος, ποσότητα και αξία κατά την εισαγωγή και εξαγωγή, β) η κίνηση κάθε αποθηκευτικού χώρου κατ' είδος και ποσότητα κατά την εισαγωγή και εξαγωγή γ) τα αγαθά που βρίσκονται σε τρίτους για οποιονδήποτε σκοπό, ανά τρίτο, είδος και ποσότητα.

Όταν στο υποκατάστημα τηρείται βιβλίο αποθήκης κατ' είδος, ποσότητα και αξία ή στον αποθηκευτικό χώρο κατ' είδος και ποσότητα, η μερίδα του υποκαταστήματος ή του αποθηκευτικού χώρου που τηρείται

στην έδρα μπορεί να ενημερώνεται με τη συνολική μηνιαία κίνηση του υποκαταστήματος ή του αποθηκευτικού χώρου εντός του επόμενου μήνα.

10. Δεν υποχρεούνται:

A) Στην τήρηση βιβλίου αποθήκης:

α) ο εκμεταλλευτής ελαιοτριβείου,

β) ο εκμεταλλευτής πρατηρίου χονδρικής πώλησης

καπνοβιομηχανικών προϊόντων,

γ) ο πωλητής βενζίνης και πετρελαίου για λογαριασμό τρίτου,

δ) ο εκμεταλλευτής πρατηρίου υγραερίου αυτοκινήτων, ο

εκμεταλλευτής πρατηρίου υγρών καυσίμων και λιπαντικών αυτοκινήτων,

στ) ο εκμεταλλευτής εστιατορίου ή ζαχαροπλαστείου, εφόσον

διαθέτει τα αγαθά του λιανικώς ή κυρίως λιανικώς,

ζ) ο εκμεταλλευτής ξενοδοχείου ή ξενώνα ή κάμπινγκ,

η) ο πωλητής οπωρολαχανικών,

θ) ο πωλητής νωπών αγροτικών προϊόντων, πλην οπωρολαχανικών.

εκτός της χώρας κατά ποσοστό τουλάχιστον ογδόντα τοις εκατό (80%) των συνολικών ακαθάριστων εσόδων του,

ι) ο παραγωγός κινηματογραφικών και τηλεοπτικών ταινιών,

ια) ο πράκτορας εφημερίδων και περιοδικών,

ιβ) ο εκμεταλλευτής κλινικής ή θεραπευτηρίου,

ιγ) ο πωλητής τηλεκαρτών και καρτών κινητής τηλεφωνίας.

Στις περιπτώσεις της παραγράφου αυτής, προκειμένου για επιτηδευματία που έχει παράλληλα και άλλο κλάδο, για την υποχρέωση τήρησης βιβλίου αποθήκης ο κλάδος αυτός κρίνεται αυτοτελώς.

B. Στην τήρηση τεχνικών προδιαγραφών:

α) ο εκμεταλλευτής εστιατορίου ή ζαχαροπλαστείου,

β) ο εκμεταλλευτής λατομείου, μεταλλείου, ορυχείου για τα πρωτογενή υλικά που εξορύσσονται,

γ) ο παραγωγός αγροτικών προϊόντων πρωτογενούς παραγωγής,

δ) οι επιχειρήσεις παραγωγής - πώλησης λογισμικού.

11. Στο υποκατάστημα από τα βιβλία του οποίου εξάγεται αυτοτελές λογιστικό αποτέλεσμα τηρείται ίδιο βιβλίο αποθήκης σύμφωνα με όσα ορίζονται από τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων. Στο υποκατάστημα από τα βιβλία του οποίου δεν εξάγεται αυτοτελές λογιστικό αποτέλεσμα και το οποίο βρίσκεται σε άλλο νομό ή νησί από την έδρα ή σε απόσταση μεγαλύτερη των 50 χιλιομέτρων από αυτή τηρείται βιβλίο αποθήκης κατ' είδος και ποσότητα με δυνατότητα τήρησής του και κατ' αξία.

Τα αναφερόμενα στο προηγούμενο εδάφιο ισχύουν ανάλογα και για τους αποθηκευτικούς χώρους.

Αν το υποκατάστημα ή ο αποθηκευτικός χώρος βρίσκεται στον ίδιο νομό και νησί με την έδρα ή σε απόσταση μικρότερη των 50 χιλιομέτρων από αυτή δεν υπάρχει υποχρέωση τήρησης βιβλίου αποθήκης στις εγκαταστάσεις αυτές.

Όταν στην έδρα δεν ενεργείται αποθήκευση ή διακίνηση αγαθών ή δεν ενεργούνται αγορές ή πωλήσεις και υπάρχει ένα υποκατάστημα, το βιβλίο αποθήκης μπορεί να τηρείται μόνο στο υποκατάστημα.

12. Αντί του τρόπου τήρησης του βιβλίου αποθήκης που ορίζεται από τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων μπορεί να τηρείται:

Α) Στην έδρα ή στο υποκατάστημα με αυτοτελή λογιστική, μερίδα "Κεντρικής Αποθήκης" για όλες τις εγκαταστάσεις στην οποία καταχωρούνται για κάθε αγαθό: α) κατά ποσότητα και αξία οι αγορές και οι πωλήσεις που διενεργούνται β) η ποσότητα των πρώτων υλών, βοηθητικών υλών και υλικών συσκευασίας που διατέθηκαν για επεξεργασία και γ) η ποσότητα των ετοιμών προϊόντων και υποπροϊόντων που παράχθηκαν. Η αξία κτήσης των πρώτων υλών, των βοηθητικών υλών και των υλικών συσκευασίας που διατέθηκαν στην

παραγωγή, καθώς και το κόστος των ετοιμών προϊόντων που παράχθηκαν τίθεται στο τέλος της χρήσης με την κοστολόγηση.

Β) Στην έδρα και σε κάθε υποκατάστημα ή αποθηκευτικό χώρο βιβλίο αποθήκης σε ιδιαίτερες μερίδες κατ' είδος και ποσότητα κατά την εισαγωγή και εξαγωγή. Όταν το υποκατάστημα ή ο αποθηκευτικός χώρος βρίσκονται στον ίδιο νομό με την έδρα ή σε απόσταση μικρότερη των 50 χιλιομέτρων, όχι όμως σε άλλο νησί, η κίνηση αυτών κατ' είδος και ποσότητα μπορεί να παρακολουθείται σε ιδιαίτερες μερίδες του βιβλίου αποθήκης της έδρας.

Γ) Στην έδρα μια μερίδα ανά τρίτο, κατ' είδος και ποσότητα, για τα αγαθά που βρίσκονται σε τρίτους για οποιονδήποτε σκοπό.

13. Ο επιτηδευματίας που είναι υπόχρεος στην τήρηση βιβλίου αποθήκης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 4 και 5, τηρεί για τα ίδια προϊόντα στην έδρα του ή στο υποκατάστημα που εξάγει αυτοτελές αποτέλεσμα:

Α) Βιβλίο τεχνικών προδιαγραφών με ιδιαίτερη μερίδα κατ' είδος στην οποία αναγράφονται:

α) πριν από την έναρξη της παραγωγής οι τεχνικές προδιαγραφές του προϊόντος. Οι τεχνικές προδιαγραφές περιλαμβάνουν, πλην των άλλων τεχνικών δεδομένων, την για κάθε μονάδα παραγόμενου έτοιμου προϊόντος απαιτούμενη ποσότητα πρώτων υλών, καθώς και βοηθητικών υλών και υλικών συσκευασίας όταν γι' αυτά τηρείται βιβλίο αποθήκης, καθώς και την προϋπολογιζόμενη φύρα παραγωγής **β)** μέχρι κλείσιμο του ισολογισμού και για τους τηρούντες αναλυτική λογιστική στο χρόνο προσδιορισμού του βραχύχρονου αποτελέσματος, οι κανόνες του καταμερισμού του εργοστασιακού κόστους οι οποίοι ακολουθούνται πάγια.

Β) Βιβλίο παραγωγής κοστολογίου με ιδιαίτερη μερίδα κατ' είδος στο οποίο:

α) Συγκεντρώνονται το βραδύτερο εντός της προθεσμίας σύνταξης του ισολογισμού, οι εντός της διαχειριστικής περιόδου που έληξε ποσότητες πρώτων υλών, που αναλώθηκαν για την παραγωγή έτοιμου προϊόντος, οι βοηθητικές ύλες και τα υλικά συσκευασίας, όταν γι' αυτά τηρείται βιβλίο αποθήκης, σε μερίδες κατ' είδος, καθώς και οι ποσότητες έτοιμου προϊόντος που παρήχθησαν μέσα στην ίδια διαχειριστική περίοδο.

β) Προσδιορίζεται για το έτοιμο προϊόν, το βραδύτερο εντός της προθεσμίας σύνταξης του ισολογισμού το εργοστασιακό κόστος με βάση τους καταχωρημένους στο βιβλίο τεχνικών προδιαγραφών κανόνες.

Το βιβλίο παραγωγής - κοστολογίου δεν τηρείται όταν υποχρεωτικά ή προαιρετικά τηρούνται οι λογαριασμοί της ομάδας 9, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του π.δ.1123/1980."

9. Η παράγραφος 1 του άρθρου 9 αντικαθίσταται ως εξής:

"1. Για την εφαρμογή των διατάξεων του Κώδικα αυτού, υποκατάστημα είναι οποιαδήποτε εκτός της έδρας της επιχείρησης επαγγελματική εγκατάσταση του επιτηδευματία, στην οποία ενεργείται παραγωγική ή συναλλακτική δραστηριότητα, ανεξάρτητα από το εάν αυτή διενεργείται κατ' εντολή της έδρας ή άλλου υποκαταστήματος σε εκτέλεση σχετικών συμβάσεων.

Δεν θεωρείται ότι στις επαγγελματικές εγκαταστάσεις του επιτηδευματία ενεργείται συναλλακτική δραστηριότητα όταν πραγματοποιούνται μόνο απλές παραλαβές ή παραδόσεις αγαθών ή όταν ενεργούνται εργασίες διοικητικές, προβολής αγαθών ή άλλες συναφείς εργασίες και οι δοσοληψίες στις εγκαταστάσεις αυτές περιορίζονται μόνο στη διενέργεια των εξόδων λειτουργίας τους.

Κατ' εξαίρεση των όσων ορίζονται στα προηγούμενα εδάφια, οι προσωρινοί εκθεσιακοί χώροι δεν θεωρούνται υποκαταστήματα."

10. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 9 αντικαθίσταται ως εξής:

"Το υποκατάστημα από τα βιβλία του οποίου εξάγεται αυτοτελές λογιστικό αποτέλεσμα τηρεί ίδια βιβλία τρίτης κατηγορίας και εξάγει τελικό αποτέλεσμα το οποίο ενσωματώνεται με λογιστική εγγραφή στα βιβλία της έδρας."

11. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 10 αντικαθίσταται το δεύτερο εδάφιο και στο τέλος της παραγράφου προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:

"Επίσης βιβλίο ποσοτικής παραλαβής, κατά τις διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου τηρείται και από τους επισκευαστές ηλεκτρικών, ηλεκτρονικών συσκευών, επίπλων, μηχανών και μηχανημάτων, όταν παραλαμβάνουν στην επαγγελματική τους εγκατάσταση αγαθά για επισκευή που δεν συνοδεύονται με στοιχείο διακίνησης, που προβλέπεται από τον Κώδικα αυτόν."

«Δελτίο ποσοτικής παραλαβής κατά τα οριζόμενα στο πρώτο εδάφιο τηρείται από τον επιτηδευματία και τα πρόσωπα της παραγράφου 3 του άρθρου 2 για την αγορά αγροτικών προϊόντων, από τα πρόσωπα της παραγράφου 4 του ίδιου άρθρου, εφόσον τα αγαθά δεν συνοδεύονται από δελτίο αποστολής.»

12. Στην περίπτωση γ' της παραγράφου 5 του άρθρου 10 η υποπερίπτωση γα' καταργείται, οι υποπεριπτώσεις γβ' και γγ' αναριθμούνται σε γα' και γβ' αντίστοιχα. Η υποπερίπτωση γβ', που αναριθμείται σε γα', αντικαθίσταται ως εξής:

"γα) Βιβλίο ασθενών, με ιδιαίτερη μερίδα για κάθε ασθενή, στην οποία καταχωρεί τη χρονολογία εισόδου του ασθενή, το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση αυτού, καθώς και τη χρονολογία εξόδου του, την κατηγορία της θέσης νοσηλείας του, το είδος των παρεχόμενων υπηρεσιών, το είδος και την ποσότητα των φαρμάκων και λοιπών υλικών, εκτός των αναλωσίμων, που χορηγούνται και τον αύξοντα

αριθμό της απόδειξης παροχής υπηρεσιών. Σε περίπτωση αλλαγής της κατηγορίας θέσης καταχωρεί τη χρονολογία αυτής και την κατηγορία της νέας θέσης."

13. Στις υποπεριπτώσεις γβ' και ηβ' της παραγράφου 5 του άρθρου 10 απαλείφεται η λέξη "διπλότυπο".

14. Η περίπτωση ζ' της παραγράφου 5 του άρθρου 10 του Κ.Β.Σ. αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο επιτηδευματίας που παρέχει υπηρεσίες, με εξαίρεση αυτές της παραγράφου 16 του άρθρου 12 έναντι συνδρομής, τηρεί βιβλίο συνδρομητών στο οποίο καταχωρεί το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία και τη διεύθυνση του συνδρομητή, την ημερομηνία έναρξης και λήξης της συνδρομής, καθώς και την αξία αυτής. Σε περίπτωση τήρησης άλλων πρόσθετων βιβλίων από τα οποία προκύπτουν τα προαναφερόμενα, παρέλκει η τήρηση του πρόσθετου βιβλίου αυτού.»

15. Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης ι' της παραγράφου 5 του άρθρου 10 του Κ.Β.Σ. αντικαθίσταται ως εξής:

"ι) Ο επιτηδευματίας που διατηρεί επιχείρηση πώλησης μεταχειρισμένων αυτοκινήτων, μοτοσικλετών, μοτοποδηλάτων, τροχόσπιτων, σκαφών αναψυχής, γεωργικών και λοιπών αυτοκινούμενων μηχανημάτων, για λογαριασμό του ή για λογαριασμό τρίτου, ως και ο επιτηδευματίας που διατηρεί συνεργείο επισκευής και συντήρησης αυτοκινήτων, μοτοσικλετών, μοτοποδηλάτων, γεωργικών και λοιπών αυτοκινούμενων μηχανημάτων, τηρεί βιβλίο εισερχομένων στο οποίο καταχωρεί για κάθε όχημα τη χρονολογία εισόδου και εξόδου, το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία και τη διεύθυνση του κατόχου, καθώς και τον αριθμό κυκλοφορίας του οχήματος και εφόσον δεν υπάρχει τέτοιος αριθμός, το είδος του οχήματος."

16. Η περίπτωση ια' της παραγράφου 5 του άρθρου 10 του Κ.Β.Σ. αντικαθίσταται ως εξής:

"ια) Οι ιατροί και οι οδοντίατροι όλων των ειδικοτήτων, καθώς και οι εταιρείες που παρέχουν ιατρικές και οδοντιατρικές υπηρεσίες τηρούν βιβλίο επίσκεψης ασθενών στο οποίο καταχωρείται χωριστά για κάθε ασθενή το ονοματεπώνυμο αυτού, η χρονολογία επίσκεψης και η διεύθυνση του. "

17. Η περίπτωση ιδ' της παραγράφου 5 του άρθρου 10 του Κ.Β.Σ. αντικαθίσταται ως εξής:

"ιδ) Ο φυσιοθεραπευτής και οι ασκούντες παραϊατρικά επαγγέλματα για τους πελάτες που τους επισκέπτονται στην επαγγελματική τους εγκατάσταση τηρούν βιβλίο πελατών, στο οποίο καταχωρούν το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση του πελάτη, το είδος της υπηρεσίας που του παρέχουν, τη χρονολογία της επίσκεψης και όταν εκδοθεί η απόδειξη παροχής υπηρεσιών τον αριθμό αυτής. Επί διαρκούς παροχής υπηρεσίας καταχωρούν το ονοματεπώνυμο, τη διεύθυνση του πελάτη, το συμφωνούμενο ποσό, τη χρονολογία έναρξης και διακοπής της παροχής υπηρεσίας.

Ειδικά ο φυσιοθεραπευτής, καθώς και τα πρόσωπα της περίπτωσης ια' που έχουν συμβληθεί με το Δημόσιο και με λοιπά ασφαλιστικά ταμεία (Ι.Κ.Α., Τ.Ε.Β.Ε. κ.λπ.) και δεν λαμβάνει ιδιαίτερη αμοιβή κατά επίσκεψη από τους πελάτες ασφαλισμένους των ταμείων αυτών, μπορεί να μην καταχωρεί τα στοιχεία του πελάτη αυτού στο βιβλίο επίσκεψης πελατών."

18. Στην παράγραφο 5 του άρθρου 10 του Κ.Β.Σ. προστίθενται νέες περιπτώσεις ιη' και ιθ' ως εξής:

"ιη) Ο επιτηδευματίας που διατηρεί επιχείρηση ενοικίασης αυτοκινήτων, μοτοσικλετών και μοτοποδήλατων, τηρεί βιβλίο κίνησης οχημάτων, σε μερίδες ανά όχημα, στο οποίο καταχωρεί την κίνηση του κάθε οχήματος εκτός εγκατάστασης ανεξάρτητα από το σκοπό και ειδικότερα, την ώρα και την ημερομηνία αναχώρησης, την αιτιολογία, το

ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία και τη διεύθυνση του μισθωτή ή άλλου προσώπου, το συμφωνηθέν μίσθωμα, την ώρα και την ημερομηνία καθώς και τον τόπο επιστροφής.

ιβ) Ο μεσίτης αστικών συμβάσεων, αγοράς ή πώλησης και ενοικίασης ακινήτων τηρεί βιβλίο ή διπλότυπο δελτίο εντολών στο οποίο καταχωρεί το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία και τη διεύθυνση του εντολέα, τη χρονολογία της εντολής, το είδος, τη διεύθυνση και εφόσον δεν υπάρχει την περιοχή, τα τετραγωνικά μέτρα του ακινήτου που αφορά η εντολή, καθώς και τη συμφωνούμενη αμοιβή. Επίσης με την ολοκλήρωση της εντολής καταχωρούνται η χρονολογία, το ονοματεπώνυμο ή η επωνυμία και η διεύθυνση του αντισυμβαλλόμενου."

Άρθρο 3

Στοιχεία επιτηδευματιών.

1. Η παράγραφος 2 του άρθρου 11 αντικαθίσταται ως εξής:

"2. Τα πρόσωπα της παραγράφου 3 του άρθρου 2 εκδίδουν δελτία αποστολής σε περίπτωση αποστολής αγαθών σε επιτηδευματία λόγω πώλησης ή για να πωληθούν για λογαριασμό τους.

Τα πρόσωπα της παραγράφου 4 του άρθρου 2 εκδίδουν δελτία αποστολής, εφόσον διακινούν οπωρολαχανικά, άνθη και φυτά για πώληση απευθείας ή μέσω τρίτων, για επεξεργασία ή συσκευασία, ανεξάρτητα από το χρησιμοποιούμενο μεταφορικό μέσο. Για τα λοιπά αγροτικά προϊόντα εκδίδουν δελτία αποστολής μόνον όταν τα διακινούν με δημόσιας χρήσης μεταφορικά μέσα και για τις αιτίες που προαναφέρονται."

2. Στο πρώτο εδάφιο της περίπτωσης α' της παραγράφου 5 του άρθρου 11 η φράση "εκτός του Αριθμού Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.) του παραλήπτη" απαλείφεται.

3. Η παράγραφος 6 του άρθρου 12 αντικαθίσταται ως εξής:

"6. Ο επιτηδευματίας και τα πρόσωπα της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του Κώδικα αυτού όταν αγοράζουν αγροτικά προϊόντα από πρόσωπα της παραγράφου 4 του άρθρου 2 εκδίδουν τιμολόγιο.

Για το χρόνο έκδοσης του τιμολογίου του προηγούμενου εδαφίου ισχύουν αναλόγως τα οριζόμενα, για την πώληση αγαθών, στις διατάξεις των παραγράφων 14 και 15, για δε τις επαναλαμβανόμενες αγορές τα οριζόμενα στην παράγραφο 2."

4. Η παράγραφος 9 του άρθρου 12 αντικαθίσταται ως εξής:

"9. Στο τιμολόγιο αναγράφονται η ημερομηνία έκδοσης αυτού, τα πλήρη στοιχεία των συμβαλλομένων, τα στοιχεία της συναλλαγής, καθώς και ο αύξων αριθμός ή οι αριθμοί των δελτίων αποστολής ή ποσοτικής παραλαβής που εκδόθηκαν για τη διακίνηση ή την παραλαβή των αγαθών που αφορά το τιμολόγιο."

5. Στο τέλος της παραγράφου 10 του άρθρου 12, μετά τη λέξη "διεύθυνση" τίθεται κόμμα και προστίθεται η φράση: "καθώς και ο Α.Φ.Μ."

6. Στο τέλος της παραγράφου 14 του άρθρου 12 προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:

"Ειδικά σε περίπτωση παροχής σε πελάτη δικαιώματος λήψης υπηρεσιών, για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, έναντι προκαθορισμένης αμοιβής, ανεξάρτητα αν αυτή αφορά συγκεκριμένο ή μη πλήθος υπηρεσιών, το τιμολόγιο εκδίδεται κατά το χρόνο που η αμοιβή είναι απαιτητή και ο πελάτης αποκτά το σχετικό δικαίωμα λήψης των υπηρεσιών και όχι αργότερα από το τέλος της διαχειριστικής περιόδου των συμβαλλομένων."

7. Το δεύτερο και τρίτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 13 καταργούνται και στο τέλος της παραγράφου αυτής, προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:

"Σε περίπτωση έκπτωσης μετά την έκδοση της απόδειξης λιανικής πώλησης, που αφορά διαρκή καταναλωτικά αγαθά, κατά την έννοια των διατάξεων της παραγράφου 1 περίπτωση θ' του άρθρου 31 του ν. 2238/1994 (Φ.Ε.Κ. 151 Α'), των οποίων η αρχική τιμή είχε επιβαρυνθεί λόγω διακανονισμού, ή αγαθά που διαπιστώνεται εκ των υστέρων ελάττωμα, εκδίδεται απόδειξη επιστροφής, στην οποία αναγράφονται το ονοματεπώνυμο και η διεύθυνση του πελάτη, το είδος και η ποσότητα, καθώς και ο αύξων αριθμός της σχετικής απόδειξης λιανικής πώλησης."

8. Η παράγραφος 3 του άρθρου 13 αντικαθίσταται ως εξής:

"3. Η απόδειξη εκδίδεται κατά την παράδοση ή την έναρξη της αποστολής του αγαθού. Κατ' εξαίρεση όταν για τη διακίνηση έχει εκδοθεί δελτίο αποστολής, η απόδειξη μπορεί να εκδίδεται το αργότερο μέχρι τη δέκατη ημέρα του επόμενου μήνα με ημερομηνία έκδοσης την τελευταία ημέρα του μήνα αποστολής και πάντως όχι πέραν της διαχειριστικής περιόδου. Όταν η αποστολή των αγαθών γίνεται σε τρίτο, με εντολή του αγοραστή, σε χρόνο μεταγενέστερο από την έκδοση της απόδειξης λιανικής πώλησης, στο δελτίο αποστολής αναγράφεται ο αριθμός της απόδειξης αυτής.

Στην περίπτωση παροχής υπηρεσίας η απόδειξη εκδίδεται στο χρόνο που ορίζεται από τις διατάξεις των παραγράφων 14 και 15 του άρθρου 12 για το τιμολόγιο, με εξαίρεση την απόδειξη παροχής υπηρεσιών των ασκούντων ελευθέριο επάγγελμα, η οποία εκδίδεται με κάθε επαγγελματική τους είσπραξη, καθώς και εισιτήρια θεαμάτων ή μεταφοράς προσώπων, τα οποία εκδίδονται το αργότερο κατά το χρόνο της έναρξης του θεάματος ή της μεταφοράς.

Επί εκτελέσεως οποιουδήποτε τεχνικού έργου ή εγκατάστασης που ανήκει σε ιδιώτη, η απόδειξη εκδίδεται κατά την παράδοση του έργου ή της εγκατάστασης και πάντως πριν από το τέλος της διαχειριστικής περιόδου για το έργο που έχει εκτελεστεί. Στην απόδειξη αυτή

αναγράφεται και το ονοματεπώνυμο, η διεύθυνση του πελάτη και το είδος του έργου ή της εγκατάστασης."

9. Το τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 13α καταργείται.

Άρθρο 4

Ενημέρωση, θεώρηση, διαφύλαξη βιβλίων και στοιχείων - Διασταύρωση στοιχείων.

1. Στο τέλος της περίπτωσης δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 17 προστίθεται τελευταίο εδάφιο και στο τέλος της ίδιας παραγράφου νέα περίπτωση ε' ως εξής:

"Ειδικά, για τις εγγραφές της τελευταίας περιόδου της χρήσης, το ημερολόγιο μπορεί να ενημερώνεται μέχρι το τέλος του μεθεπόμενου μήνα από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου. "

"ε) Του μητρώου παγίων περιουσιακών στοιχείων μέχρι την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού."

2. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 17 αντικαθίσταται ως εξής:

"Εφόσον στο τέλος της χρήσης λαμβάνονται στοιχεία αγοράς αγαθών που δεν έχουν ακόμη παραληφθεί, καταχωρούνται σχετικές εγγραφές σε ιδιαίτερες στήλες του βιβλίου αγορών και του βιβλίου εσόδων - εξόδων ή σε μεταβατικούς λογαριασμούς των βιβλίων τρίτης κατηγορίας, οι οποίοι τακτοποιούνται με την παραλαβή των αγαθών."

3. Στην παράγραφο 7 του άρθρου 17 προστίθεται τελευταίο εδάφιο ως εξής:

"Επί νομικών προσώπων του άρθρου 101 του ν. 2238/ 1994 που έχουν τεθεί σε εκκαθάριση, η καταγραφή των αποθεμάτων γίνεται μέχρι το χρόνο υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος."

4. Η περίπτωση β' της παραγράφου 8 του άρθρου 17 συμπληρώνεται στο τέλος ως εξής:

"καθώς και για τις δημόσιες, δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις."

5. Οι περιπτώσεις β', δ', ε', ι', ιδ' της παραγράφου 10 του άρθρου 17 αντικαθίστανται και προστίθεται νέα περίπτωση κα' ως εξής:

"β) του βιβλίου κίνησης πελατών (πόρτας), με την είσοδο του πελάτη με αναγραφή και της πιθανής ημερομηνίας αναχώρησης του,"

"δ) του βιβλίου συνδρομητών με την εγγραφή και όχι πέραν από την έναρξη της παροχής υπηρεσίας,"

"ε) του βιβλίου ασθενών με την είσοδο και έξοδο του ασθενή και εντός της επομένης με τα λοιπά δεδομένα,"

"ι) του βιβλίου επίσκεψης ασθενών των γιατρών και οδοντιάτρων με την είσοδο του ασθενή στο χώρο της εξέτασης,"

"ιδ) του βιβλίου κίνησης οχημάτων με την αναχώρηση και επιστροφή κάθε οχήματος, για οποιονδήποτε σκοπό,"

"κα) του βιβλίου ή δελτίου εντολών με τη λήψη της εντολής."

6. Στο πρώτο και στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 18 η λέξη "έγκριση" όπου αναφέρεται, αντικαθίσταται με τη λέξη "γνωστοποίηση".

7. Η παράγραφος 1 Α τού άρθρου 19 αντικαθίσταται, ως εξής:

"Α. Από τα βιβλία που ορίζονται από τον Κώδικα αυτόν:

α) το βιβλίο αγορών, επί χειρόγραφης τήρησης, και τη μηνιαία κατάσταση του βιβλίου αγορών, επί μηχανογραφικής τήρησης,

β) το βιβλίο εσόδων - εξόδων, επί χειρόγραφης τήρησης, και τη μηνιαία κατάσταση του βιβλίου εσόδων - εξόδων, επί μηχανογραφικής τήρησης,

γ) τα ημερολόγια, στα οποία καταχωρεί πρωτογενώς τις οικονομικές του πράξεις, το γενικό καθολικό και το ημερήσιο διπλότυπο φύλλο συναλλαγών, όταν τα βιβλία της έδρας τηρούνται χειρόγραφα,

δ) το ισοζύγιο γενικού - αναλυτικών καθολικών, όταν τα βιβλία, της έδρας τηρούνται μηχανογραφικά,

ε) το βιβλίο αποθήκης επί χειρόγραφης τήρησής του, και τους οπτικούς δίσκους (CD-ROM) στους οποίους αποθηκεύονται τα δεδομένα του βιβλίου αυτού, επί μηχανογραφικής τήρησής του.

στ) το βιβλίο τεχνικών προδιαγραφών,

ζ) τα πρόσθετα βιβλία ή δελτία που ορίζονται από τις διατάξεις του άρθρου 10 του Κώδικα αυτού,

η) το βιβλίο απογραφών και τις καταστάσεις της ποσοτικής καταχώρισης των αποθεμάτων."

8. Η υποπερίπτωση ε' της περίπτωσης Β' της παραγράφου 1 του άρθρου 19 καταργείται και η υποπερίπτωση στ' αναριθμείται σε ε'.

9. Η παράγραφος 1 του άρθρου 20 αντικαθίσταται, ως εξής:

"1. Μέχρι την τριακοστή (30ή) Σεπτεμβρίου κάθε χρόνου υποβάλλονται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. τριπλότυπες καταστάσεις, για μηχανογραφική επεξεργασία και διασταύρωση πληροφοριών, με συναλλαγές και δεδομένα του προηγούμενου ημερολογιακού έτους ως εξής:

α. Ο επιτηδευματίας και τα πρόσωπα των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 2 του Κώδικα αυτού με τις συναλλαγές που πραγματοποίησαν για την επαγγελματική τους εξυπηρέτηση ή την εκπλήρωση του σκοπού τους, από αγορές αγαθών και λήψη υπηρεσιών, από χονδρικές πωλήσεις αγαθών και παροχή υπηρεσιών και από καταβολή ή είσπραξη αμοιβών, αποζημιώσεων, οικονομικών ενισχύσεων και άλλων δικαιωμάτων.

β. Ο υπόχρεος σε τήρηση βιβλίου μεριδολογίου γιατρών για τους γιατρούς, που περιέχει το βιβλίο αυτό.

γ. Ο υπόχρεος σε τήρηση βιβλίου αποθήκευσης για τους επιτηδευματίες αποθέτες, που περιέχει το βιβλίο αυτό.

δ. Ο υπόχρεος σε έκδοση δελτίων κίνησης τουριστικού λεωφορείου για τους αντισυμβαλλόμενους επιτηδευματίες.

Εξαιρετικά στις καταστάσεις της περίπτωσης α', δεν συμπεριλαμβάνονται συναλλαγές, εφόσον η αξία ενός εκάστου στοιχείου που έχει εκδοθεί γι' αυτές δεν υπερβαίνει τα τριακόσια (300) ευρώ."

10. Η παράγραφος 3 του άρθρου 20 αντικαθίσταται ως εξής:

"3. Οι καταστάσεις της παραγράφου 1 περιέχουν το ονοματεπώνυμο και το πατρώνυμο ή την επωνυμία του υπόχρεου, το επάγγελμα και την ταχυδρομική διεύθυνση, καθώς και τον Α.Φ.Μ. αυτού εντύπως ή με σφραγίδα, την αρμόδια Δ.Ο.Υ. και το έτος που αφορούν.

Στις καταστάσεις αυτές καταχωρούνται ανά περίπτωση της παραγράφου 1 τα εξής:

α. Στις καταστάσεις των υπόχρεων της περίπτωσης α', το ονοματεπώνυμο ή η επωνυμία, το επάγγελμα, η διεύθυνση και ο Α.Φ.Μ. των συναλλασσομένων με τον υπόχρεο (προμηθευτών, πελατών κ.λπ.), κατά αλφαβητική σειρά επωνύμου ή επωνυμίας, ο συνολικός αριθμός των τιμολογίων ή άλλων φορολογικών στοιχείων και η καθαρή αξία του εσόδου ή της δαπάνης.

β. Στις καταστάσεις των υπόχρεων της περίπτωσης β', για κάθε γιατρό, το ονοματεπώνυμο, με αλφαβητική σειρά, η διεύθυνση, ο Α.Φ.Μ., η Δ.Ο.Υ. φορολογίας του και ανά γιατρό το ονοματεπώνυμο και η διεύθυνση κάθε ασθενή, καθώς και την ημερομηνία παροχής της περίθαλψης.

γ. Στις καταστάσεις των υπόχρεων της περίπτωσης γ', το ονοματεπώνυμο ή η επωνυμία των επιτηδευματιών αποθετών, με αλφαβητική σειρά, η διεύθυνση, ο Α.Φ.Μ. η Δ.Ο.Υ. φορολογίας και το ποσό της αμοιβής.

δ. Στις καταστάσεις των υπόχρεων της περίπτωσης δ' το ονοματεπώνυμο ή η επωνυμία των αντισυμβαλλομένων, κατά αλφαβητική σειρά, και το συνολικό πλήθος των εκδοθέντων δελτίων κίνησης για κάθε αντισυμβαλλόμενο.

Αντί καταστάσεων, οι υπόχρεοι που τηρούν τα βιβλία τους μηχανογραφικά, ανεξάρτητα από τον τρόπο έκδοσης των στοιχείων και τήρησης των λοιπών βιβλίων, υποβάλλουν τα δεδομένα που απαιτούνται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις με ηλεκτρομαγνητικά μέσα αποθήκευσης ή ηλεκτρονικό τρόπο επικοινωνίας."

11. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 7 του άρθρου 20 αντικαθίσταται ως εξής:

"7. Ο επιτηδευματίας της τρίτης κατηγορίας υποβάλλει μέχρι την τελευταία ημέρα του ενάτου (9ου) μήνα από το κλείσιμο της διαχειριστικής περιόδου, στην αρμόδια Δ.Ο.Υ., ισοζύγιο των λογαριασμών όλων των βαθμίδων της κλειόμενης χρήσης στο οποίο περιέχονται και τα πλήρη στοιχεία του υπόχρεου, η αρμόδια Δ.Ο.Υ. και η διαχειριστική περίοδος που αφορά."

12. Το δεύτερο και το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 21 αντικαθίστανται και προστίθεται μετά απ' αυτά νέο εδάφιο ως εξής:

"Με γνωστοποίηση στον αρμόδιο προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας μπορεί να τηρούνται αυτά σε διαφορετικό τόπο, όταν ο τόπος αυτός βρίσκεται μέσα στη χωρική αρμοδιότητα της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ή άλλης δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας που εδρεύει στην ίδια πόλη με εξαίρεση στην περίπτωση αυτή τους Νομούς Αττικής και Θεσσαλονίκης. Ειδικά για τις ανώνυμες εταιρείες των Νομών Αττικής και Θεσσαλονίκης με γνωστοποίηση στον προϊστάμενο της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, τα βιβλία και στοιχεία μπορεί να τηρούνται σε άλλη εγκατάστασή τους εντός του ίδιου νομού. Για την τήρηση αυτών σε τόπο διάφορο από τον ανωτέρω οριζόμενο απαιτείται έγκριση του αρμόδιου προϊσταμένου δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας."

13. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 21 αντικαθίσταται ως εξής:

"Τα βιβλία, οι οπτικοί δίσκοι και γενικά όλα τα ηλεκτρομαγνητικά μέσα στα οποία αποθηκεύονται δεδομένα βιβλίων, για τα οποία δεν υπάρχει υποχρέωση εκτύπωσής τους, τα στοιχεία που ορίζονται από τον Κώδικα αυτό, καθώς και τα λοιπά δικαιολογητικά των εγγραφών στα βιβλία διατηρούνται έξι (6) χρόνια από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου που αφορούν."

Άρθρο 5

Μηχανογραφική τήρηση βιβλίων.

1. Οι παράγραφοι 1,2,3 και 4 του άρθρου 24 αντικαθίστανται ως εξής:

"1. Ο επιτηδευματίας που τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας:

α) Ενημερώνει τα ημερολόγιά του στις προθεσμίες που ορίζονται από την παράγραφο 2 του άρθρου 17. Η εκτύπωση αυτών γίνεται στο τέλος του επόμενου μήνα που αφορούν οι οικονομικές πράξεις και του ημερολογίου εγγραφών ισολογισμού στο χρόνο κλεισίματος του ισολογισμού, με δυνατότητα αποθήκευσης αυτών σε ηλεκτρομαγνητικά μέσα.

β) Εκτυπώνει μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα εκείνου που αφορούν οι οικονομικές πράξεις θεωρημένο ισοζύγιο λογαριασμών "Γενικού - Αναλυτικών Καθολικών" στο οποίο εμφανίζονται τα προοδευτικά αθροίσματα χρέωσης και πίστωσης των λογαριασμών όλων των βαθμίδων, καθώς και των υπολοίπων αυτών μέχρι το τέλος του προηγούμενου μήνα, τα σύνολα των κινήσεων του μήνα, τα συνολικά αθροίσματα χρέωσης και πίστωσης των λογαριασμών, καθώς και τα υπόλοιπά τους, χρεωστικά και πιστωτικά, μέχρι το τέλος του μήνα που αφορούν.

γ) Εκτυπώνει τα αναλυτικά καθολικά και το γενικό καθολικό στο τέλος της διαχειριστικής περιόδου και μέσα στην προθεσμία σύνταξης

του ισολογισμού με δυνατότητα μη εκτύπωσής τους, εφόσον τα δεδομένα τους φυλάσσονται σε ηλεκτρομαγνητικά μέσα αποθήκευσης.

2. Ο επιτηδευματίας που τηρεί βιβλίο αποθήκης ενημερώνει αυτό στην προθεσμία που ορίζεται από την παράγραφο 2 του άρθρου 17 και αποθηκεύει μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα εκείνου που αφορούν οι οικονομικές πράξεις τα δεδομένα αυτού με επιπλέον αναγραφή για κάθε μήνα του αριθμού των μερίδων των κινηθέντων ειδών σε οπτικό δίσκο (CD-ROM τεχνολογίας WORM) ο οποίος σημαίνεται (θεωρείται) και προστατεύεται από επιπλέον προσπάθειες εγγραφής, ώστε να διασφαλίζονται οι πληροφορίες που περιέχονται σ' αυτόν. Σε κάθε οπτικό δίσκο αποθηκεύονται τα δεδομένα ενός μόνο μήνα και επί μη επιτυχημένης εγγραφής του CD το κατεστραμμένο CD αρχειοθετείται και γίνεται νέα εγγραφή σε άλλο θεωρημένο CD.

Αντί της αποθήκευσης των δεδομένων του βιβλίου αποθήκης ο επιτηδευματίας μπορεί να αποθηκεύει για μεν τα είδη που κινήθηκαν κατά τη διάρκεια του μήνα, κατ' είδος, ποσότητα και αξία τα προοδευτικά αθροίσματα μέχρι το τέλος του προηγούμενου μήνα, τα σύνολα των κινήσεων του μήνα κατά ποσότητα και αξία και τα ποσοτικά υπόλοιπα, με επιπλέον αναγραφή για κάθε μήνα του αριθμού των μερίδων των κινηθέντων ειδών που περιλαμβάνονται, για δε τα είδη που δεν κινήθηκαν το προοδευτικό συνολικό ποσό αξιών χρέωσης και πίστωσης όλων των ειδών μέχρι το τέλος του προηγούμενου μήνα. Στην περίπτωση αυτή το βιβλίο αποθήκης εκτυπώνεται στο τέλος της διαχειριστικής περιόδου και μέσα στην προθεσμία σύνταξης του ισολογισμού με δυνατότητα μη εκτύπωσής του εφόσον τα δεδομένα του φυλάσσονται σε ηλεκτρομαγνητικά μέσα αποθήκευσης.

3. Ο επιτηδευματίας που τηρεί βιβλία πρώτης ή δεύτερης κατηγορίας ενημερώνει τα βιβλία της έδρας ή του υποκαταστήματός του

μέσα στις προθεσμίες που ορίζουν οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 17 του Κώδικα αυτού.

Στο τέλος του επόμενου μήνα εκείνου που αφορούν οι οικονομικές πράξεις, εκτυπώνει:

α) το βιβλίο αγορών ή εσόδων - εξόδων με δυνατότητα αποθήκευσης αυτών σε ηλεκτρομαγνητικά μέσα,

β) μηνιαία κατάσταση στην οποία εμφανίζονται μόνο τα μηνιαία αθροίσματα των αντίστοιχων στηλών του τηρούμενου βιβλίου αγορών και εσόδων - εξόδων.

4. Ο επιτηδευματίας της τρίτης κατηγορίας για τις οικονομικές πράξεις του υποκαταστήματός του:

α) Εκτυπώνει το ημερήσιο φύλλο συναλλαγών και αποστέλλει αυτό στην έδρα για την ενημέρωση των βιβλίων εντός του πρώτου δεκαπενθημέρου του επόμενου μήνα.

β) Ενημερώνει το ημερολόγιο ταμειακών και συμψηφιστικών πράξεων μέσα στην προθεσμία της παραγράφου 2 του άρθρου 17 του Κώδικα αυτού και εκτυπώνει αυτό ή το φύλλο ανάλυσης και ελέγχου εντός του πρώτου δεκαπενθημέρου του επόμενου μήνα.

Τα βιβλία των παραπάνω περιπτώσεων μπορούν να μην εκτυπώνονται και τα δεδομένα τους να αποθηκεύονται σε ηλεκτρομαγνητικά μέσα αποθήκευσης.

γ) Ενημερώνει το βιβλίο αποθήκης και αποθηκεύει τα δεδομένα του κατά τα οριζόμενα από τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού."

2. Τα δύο τελευταία εδάφια της παραγράφου 5 του άρθρου 24 αντικαθίστανται ως εξής:

"Τα τυπωμένα βιβλία ή τα ηλεκτρομαγνητικά μέσα αποστέλλονται μέσα σε δέκα ημέρες από τη λήξη του μήνα της εκτύπωσης στην επαγγελματική εγκατάσταση την οποία αφορούν, όπου και φυλάσσονται.

Τα θεωρημένα και μη χρησιμοποιημένα βιβλία ή οι θεωρημένοι οπτικοί δίσκοι (CD-ROM) μπορεί να φυλάσσονται στο χώρο της κεντρικής μονάδας του Η/Υ μέχρι τη χρησιμοποίησή τους."

3. Στην παράγραφο 6 του άρθρου 24 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

"Με την προϋπόθεση του προηγούμενου εδαφίου μπορεί να εκτυπώνεται μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα και το βιβλίο κίνησης οχημάτων."

4. Στην παράγραφο 7 του άρθρου 24 προστίθενται τρία εδάφια ως εξής:

"Τα αποθηκευμένα δεδομένα σε ηλεκτρομαγνητικά μέσα κατά τις διατάξεις των παραγράφων 1 έως και 4 εκτυπώνονται εντός τριών (3) ημερών, όταν ζητηθεί από το φορολογικό έλεγχο. Η ανωτέρω προθεσμία μπορεί να παρατείνεται μέχρι δεκαπέντε (15) ημέρες, εφόσον η εκτύπωση των αποθηκευμένων δεδομένων είναι εξαιρετικά δυσχερής στην προβλεπόμενη προθεσμία. Η μη διαφύλαξη των ηλεκτρομαγνητικών μέσων ή η αδυναμία αναπαραγωγής του περιεχομένου αυτών εξομοιούται με μη τήρηση των βιβλίων που εμπεριέχονται σ' αυτά."

5. Η παράγραφος 3 του άρθρου 25 αντικαθίσταται ως εξής:

"3. Εφόσον από το υποκατάστημα του επιτηδευματία μεταβιβάζονται οι λογιστικές εγγραφές ή καταχωρήσεις με απευθείας σύνδεση στην έδρα, μπορεί μετά από προηγούμενη γνωστοποίηση στον προϊστάμενο Δ.Ο.Υ. της έδρας, να μην τηρεί βιβλία στην εγκατάσταση αυτή, με εξαίρεση τα πρόσθετα βιβλία του άρθρου 10 και την κατάσταση απογραφής υποκαταστήματος. Στην περίπτωση αυτήν οι αγορές, τα έσοδα και το ταμείο του κάθε υποκαταστήματος παρακολουθούνται χωριστά στον Η/Υ, και τα δεδομένα του βιβλίου αποθήκης ή το βιβλίο αποθήκης των υποκαταστημάτων που βρίσκονται πάνω από 50 χλμ. ή σε άλλο νομό ή νησί από την έδρα, μπορεί να καταγράφονται μόνο στον

οπτικό δίσκο που τηρείται στην έδρα με την προϋπόθεση ότι είναι δυνατή από το υποκατάστημα άμεσα η ανάγνωση και η εκτύπωση του περιεχομένου του οπτικού δίσκου μέχρι και το μήνα που είναι εγγεγραμμένος."

Άρθρο 6

Διαδικασίες προσδιορισμού οικονομικών αποτελεσμάτων.

1. Το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 26 αντικαθίσταται και προστίθεται νέο εδάφιο (τέταρτο) ως εξής:

"Κατ' εξαίρεση για την αλλαγή για πρώτη φορά του χρόνου λήξης της διαχειριστικής περιόδου δεν απαιτείται έγκριση του προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ, αλλά η υποβολή σχετικής γνωστοποίησης η οποία υποβάλλεται στις ανωτέρω οριζόμενες προθεσμίες. Η αίτηση ή η γνωστοποίηση που υποβάλλεται εκπρόθεσμα θεωρείται ότι δεν έχει υποβληθεί."

2. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 27 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

"Την ίδια υποχρέωση έχουν στο τέλος κάθε έτους και τα νομικά πρόσωπα του άρθρου 101 του ν.2238/1994 που έχουν τεθεί σε εκκαθάριση που διαρκεί πέραν του έτους."

3. Το πρώτο, το πέμπτο και το έβδομο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 27 αντικαθίστανται ως εξής:

"Η ποσοτική καταμέτρηση των αποθεμάτων και η καταγραφή τους στο βιβλίο απογραφών ή σε καταστάσεις στο τέλος της διαχειριστικής περιόδου γίνεται διακεκριμένα για κάθε αποθηκευτικό χώρο με εξαίρεση τα αποθέματα των αποθηκευτικών χώρων που στεγάζονται στον ίδιο ή σε συνεχόμενο κτιριακό χώρο με άλλο αποθηκευτικό χώρο τα οποία μπορεί να καταχωρούνται ενιαία για όλους τους εν λόγω αποθηκευτικούς χώρους."

"Προκειμένου περί υποκαταστήματος που δεν εξάγει αυτοτελές αποτέλεσμα ή αποθηκευτικού χώρου, η ποσοτική καταμέτρηση των αποθεμάτων καταγράφεται σε διπλότυπες καταστάσεις."

"Για υποκατάστημα ή αποθηκευτικό χώρο που λειτουργεί στον ίδιο νομό με την έδρα και στο ίδιο νησί ή σε απόσταση μικρότερη των 50 χιλιομέτρων από αυτή και δεν εξάγει αυτοτελές λογιστικό αποτέλεσμα, η καταγραφή των αποθεμάτων μπορεί να γίνεται απευθείας στο βιβλίο απογραφών της έδρας διακεκριμένα."

4. Η παράγραφος 4 του άρθρου 27 αντικαθίσταται ως εξής:

"4. Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία αναγράφονται στο βιβλίο απογραφών, κατά ομοειδείς κατηγορίες τουλάχιστον με τα εξής στοιχεία: α) αξία κτήσης ή κόστος ιδιοκατασκευής, προσαυξημένο με τις δαπάνες επεκτάσεων ή προσθηκών και βελτιώσεων, β) αποσβέσεις και γ) αναπόσβεστη αξία.

Σε περίπτωση ολοσχερούς απόσβεσης παγίου περιουσιακού στοιχείου διατηρείται στο μητρώο παγίων περιουσιακών στοιχείων αναπόσβεστη αξία ενός λεπτού του ευρώ, όταν το περιουσιακό αυτό στοιχείο εξακολουθεί να παραμένει στην κυριότητα του επιτηδευματία."

5. Τα τέσσερα τελευταία εδάφια της παραγράφου 2 του άρθρου 28 αντικαθίστανται ως εξής: .

"Ειδικότερα, η τιμή κτήσης και το ιστορικό κόστος παραγωγής υπολογίζονται με βάση οποιαδήποτε από τις παραδεκτές μεθόδους, με την προϋπόθεση ότι η μέθοδος που θα επιλεγεί θα εφαρμόζεται πάγια για τα αποθέματα όλων των εγκαταστάσεων. Επιπλέον η αποτίμηση των αποθεμάτων των υποκαταστημάτων με εξαρτημένη λογιστική και των αποθηκευτικών χώρων γίνεται με ενιαία τιμή με τα αποθέματα της έδρας.

Για τη βελτίωση της λειτουργικότητας της επιχείρησης ή για άλλους σπουδαίους λόγους επιτρέπεται, μετά από έγκριση της Επιτροπής Λογιστικών Βιβλίων (Ε.Λ.Β.), η αλλαγή της μεθόδου προσδιορισμού της

τιμής κτήσης ή του ιστορικού κόστους παραγωγής, καθώς και η αποτίμηση των αποθεμάτων χωριστά ανά εγκατάσταση.

Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται χωρίς έγκριση της Επιτροπής Λογιστικών Βιβλίων η αλλαγή της μεθόδου προσδιορισμού της τιμής κτήσης ή του ιστορικού κόστους παραγωγής, κατά την πρώτη διαχειριστική περίοδο πλήρους εφαρμογής της αναλυτικής λογιστικής (ομάδα 9) του π.δ. 1123/1980. Ομοίως δεν απαιτείται έγκριση της Επιτροπής Λογιστικών Βιβλίων και κατά την πρώτη αλλαγή της μεθόδου προσδιορισμού της τιμής κτήσης ή του ιστορικού κόστους παραγωγής, με την προϋπόθεση υποβολής σχετικής γνωστοποίησης στον αρμόδιο προϊστάμενο Δ.Ο.Υ. μέχρι τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου που θα εφαρμοστεί η νέα μέθοδος."

6. Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης α' και η περίπτωση γ' της παραγράφου 5 του άρθρου 28 αντικαθίστανται, ως εξής:

"α) οι μετοχές, οι ομολογίες και τα λοιπά χρεόγραφα που είναι εισηγμένα στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών ή σε αλλοδαπό χρηματιστήριο ή σε άλλο διεθνώς αναγνωρισμένο χρηματιστηριακό θεσμό, καθώς και τα μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων, αποτιμώνται στην κατ' είδος χαμηλότερη τιμή μεταξύ της τιμής κτήσης και της τρέχουσας τιμής τους".

"γ) Οι μετοχές ανωνύμων εταιρειών που δεν έχουν εισαχθεί στο Χρηματιστήριο και οι συμμετοχές σε επιχειρήσεις που δεν έχουν τη μορφή της ανώνυμης εταιρείας αποτιμώνται στην κατ' είδος χαμηλότερη τιμή μεταξύ της τιμής κτήσεώς τους και της τρέχουσας τιμής τους. Ως τρέχουσα τιμή θεωρείται η εσωτερική λογιστική αξία των μετοχών ή των συμμετοχών ή των τίτλων των επιχειρήσεων αυτών, όπως προκύπτει από το νόμιμα συνταγμένο τελευταίο ισολογισμό τους."

7. Η περίπτωση δ' της παραγράφου 7 του άρθρου 28 καταργείται.

8. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 29 προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

"Ειδικά τα νομικά πρόσωπα του άρθρου 101 του ν. 2238/1994 που τελούν σε εκκαθάριση που διαρκεί πέραν του έτους συντάσσουν και καταχωρούν στο βιβλίο απογραφών προσωρινό ισολογισμό, λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης, και κατάσταση του λογαριασμού γενικής εκμετάλλευσης, σύμφωνα με τα υποδείγματα του προηγούμενου εδαφίου."

9. Η παράγραφος 3 του άρθρου 29 αντικαθίσταται ως εξής:

Ο ισολογισμός και ο λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσης υπογράφονται και από τον υπεύθυνο κατάρτισης αυτών λογιστή - φοροτεχνικό κάτοχο σχετικής άδειας ασκήσεως επαγγέλματος κατά τα ειδικότερα οριζόμενα από τις διατάξεις του π.δ. 340/1998 (Φ.Ε.Κ.228 Α') με αναγραφή του ονοματεπωνύμου, της διεύθυνσης κατοικίας του ή της έδρας του επαγγέλματός του, κατά περίπτωση, του Α.Φ.Μ., της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. για τη φορολογία του, τον αριθμό μητρώου της άδειας άσκησης επαγγέλματος και την κατηγορία της άδειας.

Όταν ο λογιστής - φοροτεχνικός υπογράφει ως εκπρόσωπος γραφείου παροχής λογιστικών και φοροτεχνικών υπηρεσιών, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 15 του π.δ. 340/1998, αναγράφεται ακόμη η επωνυμία του γραφείου, η διεύθυνση της έδρας, ο Α.Φ.Μ., η αρμόδια Δ.Ο.Υ. και ο αριθμός μητρώου της άδειας λειτουργίας του γραφείου."

Άρθρο 7

Κύρος βιβλίων και στοιχείων.

1. Η παράγραφος 3 του άρθρου 30 αντικαθίσταται ως εξής:

"3. Τα βιβλία και στοιχεία της δεύτερης και τρίτης κατηγορίας κρίνονται ανεπαρκή όταν ο υπόχρεος διαζευκτικά ή αθροιστικά:

α) δεν τηρεί κατά περίπτωση το ισοζύγιο γενικού - αναλυτικών καθολικών ή τη μηνιαία κατάσταση του βιβλίου εσόδων - εξόδων, δεν

τηρεί τα ημερολόγια ή το βιβλίο εσόδων - εξόδων ή δεν διαφυλάσσει τα αθεώρητα ημερολόγια ή το αθεώρητο βιβλίο εσόδων - εξόδων, το βιβλίο αποθήκης, το βιβλίο παραγωγής - κοστολογίου, το βιβλίο τεχνικών προδιαγραφών, το βιβλίο απογραφών, καθώς και τα πρόσθετα βιβλία που ορίζονται από την παράγραφο 1 του άρθρου 10 του Κώδικα αυτού με εξαίρεση το βιβλίο που τηρείται από τα πρόσωπα του δεύτερου εδαφίου της ίδιας παραγράφου,

β) τηρεί ή εκδίδει ή διαφυλάσσει τα βιβλία και στοιχεία του Κώδικα αυτού κατά τρόπο που αντιβαίνει τις διατάξεις αυτού ή τηρεί βιβλία κατηγορίας κατώτερης εκείνης στην οποία εντάσσεται,

γ) λαμβάνει εικονικά ως προς τον αντισυμβαλλόμενο φορολογικά στοιχεία διακίνησης ή αξίας,

δ) εξοφλεί τιμολόγια αξίας 15.000 ευρώ και άνω με τρόπο διαφορετικό από τον οριζόμενο.

Οι πράξεις ή οι παρατυπίες ή οι παραλείψεις της παραγράφου αυτής τότε μόνο συνιστούν ανεπάρκεια, όταν δεν οφείλονται σε παραδρομή ή συγγνωστή πλάνη ή όταν καθιστούν αντικειμενικά αδύνατο και όχι απλώς δυσχερή το λογιστικό έλεγχο των φορολογικών υποχρεώσεων. Δεν συνιστούν αντικειμενική αδυναμία ελέγχου οι περιπτώσεις που αναφέρονται σε διαπιστωθείσες πλημμέλειες στα τηρηθέντα βιβλία και στοιχεία όταν καλύπτονται από καταστάσεις ή ηλεκτρομαγνητικά μέσα ή άλλα αναλυτικά στοιχεία, τα οποία παρέχονται στο φορολογικό έλεγχο στην προθεσμία που τάσσεται από αυτόν, με την προϋπόθεση ότι προκύπτουν με σαφήνεια τα δεδομένα, ώστε να είναι δυνατές οι ελεγκτικές επαληθεύσεις και επαληθεύονται αυτά από τα βιβλία και στοιχεία.

Η ανεπάρκεια πρέπει να αναφέρεται σε αδυναμία διενέργειας συγκεκριμένων ελεγκτικών επαληθεύσεων για οικονομικά μεγέθη

μεγάλης έκτασης σε σχέση με τα μεγέθη των βιβλίων και στοιχείων και να είναι αιτιολογημένη."

2. Η παράγραφος 4 του άρθρου 30 αντικαθίσταται ως εξής:

"4. Τα βιβλία και τα στοιχεία της δεύτερης και τρίτης κατηγορίας κρίνονται ανακριβή όταν ο υπόχρεος διαζευκτικά ή αθροιστικά:

α) δεν εμφανίζει στα βιβλία του έσοδα ή έξοδα ή εμφανίζει αυτά ανακριβώς ή εμφανίζει έξοδα που δεν έχουν πραγματοποιηθεί και δεν έχει εκδοθεί φορολογικό στοιχείο,

β) δεν απογράφει περιουσιακά στοιχεία ή απογράφει αυτά ανακριβώς,

γ) δεν εκδίδει ή εκδίδει ανακριβή ή εικονικά ή πλαστά ως προς την ποσότητα ή την αξία ή τον αντισυμβαλλόμενο φορολογικά στοιχεία διακίνησης ή αξίας, ή λαμβάνει ανακριβή ή εικονικά ως προς την ποσότητα ή την αξία τέτοια στοιχεία,

δ) δεν εμφανίζει την πραγματική κατάσταση της επιχείρησής του, για τον επιτηδευματία της τρίτης κατηγορίας,

ε) δεν τηρεί ή δεν διαφυλάσσει τα πρόσθετα βιβλία του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 10 και της παραγράφου 5 του ίδιου άρθρου ή δεν καταχωρεί τις συναλλαγές ή καταχωρεί σ' αυτά ανακριβώς τα στοιχεία που προσδιορίζουν το ύψος της συναλλαγής,

στ) δεν διαφυλάσσει ή δεν επιδεικνύει στον τακτικό φορολογικό έλεγχο, εντός τακτού ευλόγου χρόνου, που ορίζεται με σημείωμα της αρμόδιας Δ.Ο.Υ., κατά περίπτωση το ισοζύγιο γενικού - αναλυτικών καθολικών ή τη μηνιαία κατάσταση του βιβλίου εσόδων - εξόδων επί μηχανογραφικής τήρησης των βιβλίων ή τα θεωρημένα ημερολόγια και το θεωρημένο βιβλίο εσόδων - εξόδων επί χειρόγραφης τήρησης, τα συνοδευτικά στοιχεία των αγαθών, καθώς και τα προβλεπόμενα από τον Κώδικα αυτό παραστατικά, με τα οποία ενεργούνται οι πρωτογενείς

εγγραφές ανεξάρτητα από τις διαχειριστικές περιόδους στις οποίες αυτά αφορούν.

Δεν εμπίπτει στην περίπτωση αυτή η μη διαφύλαξη και επίδειξη, η οποία οφείλεται σε λόγους αποδεδειγμένης ανωτέρας βίας, εφαρμοζομένων αναλόγως των οριζομένων στις διατάξεις της παραγράφου 3,

ζ) νοθεύει τα φορολογικά στοιχεία,

η) εμφανίζει αθροιστικά λάθη όταν τηρούνται βιβλία δεύτερης κατηγορίας.

Οι πράξεις ή οι παραλείψεις της παραγράφου αυτής, για να συνεπάγονται εξωλογιστικό προσδιορισμό των αποτελεσμάτων, πρέπει να είναι μεγάλης έκτασης σε σχέση με τα οικονομικά μεγέθη των βιβλίων, ώστε να τα επηρεάζουν σημαντικά ή να οφείλονται σε πρόθεση του υπόχρεου για απόκρυψη φορολογητέας ύλης.

Δε λογίζεται ως ανακρίβεια η υπερτίμηση ή υποτίμηση κατά την απογραφή των εμπορεύσιμων περιουσιακών στοιχείων, καθώς και η καταχώρηση εσόδου ή εξόδου σε χρήση άλλη από εκείνη που αφορά."

3. Η παράγραφος 5 του άρθρου 30 αντικαθίσταται ως εξής:

"5. Η απόρριψη των βιβλίων και των στοιχείων των επιτηδευματιών που ελέγχονται από το Εθνικό Ελεγκτικό Κέντρο (ΕΘ.Ε.Κ.), στα οποία διαπιστώθηκαν πράξεις ή παραλείψεις οι οποίες κατά την κρίση της ελεγκτικής αρχής συνιστούν ανεπάρκειες ή ανακρίβειες, όπως αυτές προσδιορίζονται από το άρθρο αυτό μπορεί να κριθεί, μετά από αίτηση του επιτηδευματία από πενταμελή επιτροπή, πριν από την κοινοποίηση του φύλλου ελέγχου ή της πράξης. Στην περίπτωση αυτή ο προϊστάμενος του ΕΘ.Ε.Κ. υποχρεούται να κοινοποιήσει στον επιτηδευματία σημείωμα με τις διαπιστώσεις του ελέγχου. Ο επιτηδευματίας δικαιούται, εντός είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση του σημειώματος, να ζητήσει την κρίση της Επιτροπής, η οποία αποφαινεται εντός δύο μηνών, με

αιτιολογημένη απόφασή της, αν οι ανεπάρκειες ή ανακρίβειες που αναφέρονται στο σημείωμα συνεπάγονται απόρριψη των βιβλίων και στοιχείων και εξωλογιστικό προσδιορισμό της φορολογητέας ύλης. Η Επιτροπή μπορεί να διατάσσει συμπληρωματικό έλεγχο για διευκρίνιση των λόγων για τους οποίους ζητείται η απόρριψη των βιβλίων και στοιχείων. Η απόφαση της Επιτροπής είναι δεσμευτική για τον προϊστάμενο της ελεγκτικής αρχής.

Η εν λόγω Επιτροπή έχει την έδρα της στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών και συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού αποτελούμενη από:

α) έναν σύμβουλο ή πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ως πρόεδρο, που ορίζεται με τον αναπληρωτή του από τον Υπουργό,

β) έναν εκ των προϊσταμένων των διευθύνσεων της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογίας, που ορίζεται από τον Υπουργό και αναπληρώνεται από τον νόμιμο αναπληρωτή του,

γ) έναν εκ των προϊσταμένων των Διευθύνσεων της Γενικής Διεύθυνσης Ελέγχων, που ορίζεται από τον Υπουργό και αναπληρώνεται από τον νόμιμο αναπληρωτή του,

δ) έναν εκπρόσωπο του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδας, που προτείνεται με τον αναπληρωτή του από αυτό,

ε) έναν εκπρόσωπο της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδας, που προτείνεται με τον αναπληρωτή του από αυτή.

Χρέη γραμματέα της Επιτροπής εκτελεί φοροτεχνικός υπάλληλος ΠΕ κατηγορίας που ορίζεται με τον αναπληρωτή του από τον Πρόεδρο.

Εισηγητής για κάθε υπόθεση ορίζεται υπάλληλος του ΕΦ.Ε.Κ. που προτείνεται από τον Προϊστάμενο της αρχής αυτής.

Για τη συγκρότηση, απαρτία, πλειοψηφία και λειτουργία της επιτροπής εφαρμόζονται οι διατάξεις του Οργανισμού του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών για τα συλλογικά όργανα.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ορίζεται η αποζημίωση του Προέδρου, των μελών και του γραμματέα της Επιτροπής, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια."

4. Η παράγραφος 6 του άρθρου 30 αντικαθίσταται ως εξής:

"6. Τα βιβλία και στοιχεία της πρώτης κατηγορίας κρίνονται ανακριβή όταν ο επιτηδευματίας δεν καταχωρεί ή καταχωρεί ανακριβώς σ' αυτά αγορές ή καταχωρεί αγορές που δεν έχουν πραγματοποιηθεί και δεν έχει εκδοθεί φορολογικό στοιχείο, ή δεν εκδίδει ή εκδίδει ανακριβή ή εικονικά ή πλαστά ως προς την ποσότητα ή την αξία ή ως προς τον αντισυμβαλλόμενο φορολογικά στοιχεία διακίνησης και αξίας ή λαμβάνει ανακριβή ή εικονικά ως προς την ποσότητα ή την αξία τέτοια στοιχεία, εμφανίζει αθροιστικά λάθη, εφόσον οι πράξεις ή παραλείψεις αυτές επηρεάζουν σημαντικά τα οικονομικά μεγέθη των βιβλίων της χρήσης στην οποία αναφέρονται, ή οφείλονται σε πρόθεση του υπόχρεου για απόκρυψη φορολογητέας ύλης.

Οι διατάξεις της περίπτωσης ζ' και της περίπτωσης στ' της παραγράφου 4 του άρθρου αυτού έχουν εφαρμογή και για τους τηρούντες βιβλίο αγορών."

5. Η παράγραφος 7 του άρθρου 30 αντικαθίσταται ως εξής:

"7. Δεν επηρεάζεται το κύρος των βιβλίων και στοιχείων για πράξεις ή παραλείψεις των παραγράφων 3,4 και 6 για συνολικά οικονομικά μεγέθη μέχρι τα όρια των ποσοστών ακαθάριστων εσόδων και των αξιών που αναφέρονται κατωτέρω, ως εξής:

α) Ποσοστό 3% και για αξία μικρότερη ή ίση των 3.500 ευρώ, για ακαθάριστα έσοδα μέχρι και 150.000 ευρώ.

β) Ποσοστό 2% και για αξία μικρότερη ή ίση των 18.000 ευρώ, για ακαθάριστα έσοδα από 150.001 ευρώ έως και 1.500.000 ευρώ.

γ) Ποσοστό 1 % και για αξία μικρότερη ή ίση των 45.000 ευρώ, για ακαθάριστα έσοδα από 1.500.001 ευρώ έως και 9.000.000 ευρώ.

δ) Ποσοστό 0,5% και για αξία μικρότερη ή ίση των 90.000 ευρώ, για ακαθάριστα έσοδα από 9.000.001 ευρώ έως και 30.000.000 ευρώ.

ε) Ποσοστό 0,3% για αξία μικρότερη ή ίση των 180.000 ευρώ, για ακαθάριστα έσοδα άνω των 30.000.000 ευρώ.

Κατ' εξαίρεση τα οριζόμενα όρια στις διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου δεν εφαρμόζονται για τις περιπτώσεις:

α) Μη έκδοσης ή ανακριβούς έκδοσης φορολογικών στοιχείων, τουλάχιστον για δύο (2) συναλλαγές, στην ίδια χρήση, που διαπιστώνονται από διαφορετικούς ελέγχους.

β) Μη έκδοσης ή ανακριβούς έκδοσης φορολογικών στοιχείων, τουλάχιστον για τρεις (3) συναλλαγές στην ίδια χρήση, που διαπιστώνονται από τον ίδιο έλεγχο.

γ) Μη έκδοσης ή ανακριβούς έκδοσης ενός στοιχείου αξίας άνω των 880 ευρώ.

δ) Επί μη καταχώρησης ή ανακριβούς καταχώρησης στα πρόσθετα βιβλία του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 και της παραγράφου 5 του άρθρου 10 των συναλλαγών για τις οποίες δεν έχουν εκδοθεί τα στοιχεία εσόδων εφαρμόζονται αναλόγως τα οριζόμενα στις περιπτώσεις α', β' και γ' του εδαφίου αυτού.

ε) Χρήση πλαστών, εικονικών ή νοθευμένων στοιχείων αξίας άνω των 880 ευρώ για κάθε στοιχείο ή μικρότερης αξίας εφόσον αθροιστικά λαμβανόμενα στην ίδια χρήση ξεπερνούν το όριο αυτό."

6. Στο τέλος του άρθρου 30 προστίθενται δύο νέες παράγραφοι 8 και 9 ως εξής:

"8. Ειδικά όταν τα όρια είναι μεγαλύτερα από αυτά που καθορίζονται στο πρώτο εδάφιο της προηγούμενης παραγράφου ή όταν εφαρμόζονται οι διατάξεις του δεύτερου εδαφίου της ίδιας παραγράφου, τότε το κύρος των βιβλίων και των στοιχείων κρίνεται με τις γενικές

διατάξεις των παραγράφων 3,4 και 6 του ίδιου άρθρου του Κώδικα αυτού.

9. Οι νέες διατάξεις των παραγράφων 3,4 και 6 όπου προβλέπουν επιεικέστερη μεταχείριση, καθώς και οι διατάξεις της παραγράφου 7 εφαρμόζονται και για τις υποθέσεις που μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου δεν έχουν ελεγχθεί, καθώς και για εκείνες που έχουν ελεγχθεί και δεν έχουν περαιωθεί οριστικά με διοικητική επίλυση της διαφοράς ή εκκρεμεί η συζήτηση προσφυγής ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων και του Σ.τ.Ε. Για τις υποθέσεις που εκκρεμούν ενώπιον των δικαστηρίων αυτών, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν με αίτησή τους, που υποβάλλεται στον αρμόδιο προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας εντός ανατρεπτικής προθεσμίας εξήντα (60) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος να ζητήσουν τη διοικητική επίλυση της διαφοράς, ακολουθούμενης της διαδικασίας του ν.δ. 4600/1966 (Φ.Ε.Κ,242 Α').

Αν δεν επιτευχθεί η διοικητική επίλυση της διαφοράς, οι υποθέσεις αυτές κρίνονται με βάση τις προϊσχύσασες διατάξεις."

Άρθρο 8

Ειδικές αρμοδιότητες.

1. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 36 προστίθενται τρεις νέες περιπτώσεις ια', ιβ' και ιγ' ως εξής:

"ια) να εντάσσει τις αλλοδαπές Α.Ε. και Ε.Π.Ε. που δεν αποκτούν μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα στη Β' κατηγορία βιβλίων,

ιβ) να επιτρέπει την τήρηση του βιβλίου αποθήκης των αποθηκευτικών χώρων σε άλλο τόπο στις περιπτώσεις που λόγω έλλειψης επαγγελματικής οργάνωσης στο χώρο αυτόν καθίσταται δυσχερής η τήρησή του,

ιγ) να επιτρέπει τη μη εκτύπωση των καταστάσεων απογραφής, πλην των καταστάσεων απογραφής αποθεμάτων, και την αποθήκευση των δεδομένων αυτών σε ηλεκτρομαγνητικά μέσα."

2. Η παράγραφος 4 του άρθρου 37 αντικαθίσταται ως εξής:

"4. Η αίτηση του επιτηδευματία υποβάλλεται στον αρμόδιο προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. πέντε μήνες πριν από την έναρξη της διαχειριστικής περιόδου για την οποία ζητείται η κατά διάφορο τρόπο ρύθμιση των υποχρεώσεων ή απαλλαγή."

3. Η περίπτωση β' του άρθρου 38 αντικαθίσταται ως εξής:

"β) να υποχρεώνει όλους τους υπόχρεους επιτηδευματίες στη χρησιμοποίηση φορολογικού μηχανισμού που διαθέτει άδεια καταλληλότητας που έχει χορηγηθεί από την επιτροπή του άρθρου 7 του ν. 1809/1988 ή και να απαλλάσσει ορισμένους από την υποχρέωση αυτή, καθώς και να απαλλάσσει τους υπόχρεους από την έκδοση στοιχείων για συναλλαγές που ενεργούνται αυτόματα με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων, εφόσον διασφαλίζεται η άμεση και αυτόματη ενημέρωση των βιβλίων,".

4. Η υποπερίπτωση γδ' της περίπτωσης γ' του άρθρου 38 αντικαθίσταται ως εξής:

"γδ. να υποχρεώνει σε αναγραφή του είδους κατά γενικές κατηγορίες και να ρυθμίζει διαφορετικά τον τρόπο και το χρόνο έκδοσης των αποδείξεων λιανικής πώλησης αγαθών, παροχής υπηρεσιών και των ειδικών στοιχείων και να ορίζει διαφορετικά τις προϋποθέσεις, βάσει των οποίων τα αντίγραφα των εκδιδόμενων αποδείξεων και των ειδικών στοιχείων μπορούν να θεωρούνται ως στέλεχος ή και να φυλάσσονται κατά τρόπο ασφαλή σε ηλεκτρονική μορφή για όλους τους υπόχρεους ή για κατηγορίες μόνο αυτών, σε ολόκληρη τη χώρα ή σε τμήματα αυτής."

5. Στο τέλος της περίπτωσης ε' του άρθρου 38 μετά τη λέξη "επαληθεύσεων" τίθεται κόμμα και προστίθεται η φράση "καθώς και για

την εναρμόνιση των όρων που επιβάλλονται για την τήρηση βιβλίων και την έκδοση στοιχείων από οδηγίες ή κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης".

Άρθρο 9

Πρόστιμα Κ.Β.Σ.

Οι διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 2523/1997 (Φ.Ε.Κ.179' Α') τροποποιούνται, αντικαθίστανται και συμπληρώνονται κατά περίπτωση ως εξής:

1. Στην παράγραφο 3 προστίθεται νέο εδάφιο, που έχει ως εξής:

"Ειδικά αν διαπιστώνονται στον ίδιο χρόνο, πράξεις ή παραλείψεις, που αφορούν το ίδιο βιβλίο ή στοιχείο, επιβάλλεται κατά περίπτωση το βαρύτερο πρόστιμο."

2. Οι περιπτώσεις β', γ' και θ' της παραγράφου 6 αντικαθίστανται και προστίθενται δύο νέες περιπτώσεις ι' και ι'α ως εξής:

"β) Σε μη τήρηση πρόσθετων βιβλίων του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 και της παραγράφου 5 του άρθρου 10, σε δύο (2) για κάθε βιβλίο."

"γ) Σε μη τήρηση βιβλίων αποθήκης ή παραγωγής κοστολογίου και τεχνικών προδιαγραφών, σε δύο (2), ανεξάρτητα αν η παράλειψη αφορά ένα ή περισσότερα από αυτά."

"θ) Σε περίπτωση παρεμπόδισης του προληπτικού φορολογικού ελέγχου με θετικές ενέργειες, σε πέντε (5)."

"ι) Σε περίπτωση μη τήρησης αναλυτικής λογιστικής (ομάδα 9) του π.δ. 1123/1980 και μη εξαγωγής αποτελέσματος σε βραχύχρονη ή ετήσια βάση, σε τέσσερα (4)."

"ια) Σε περίπτωση μη επίδειξης σε προληπτικό έλεγχο των πρόσθετων βιβλίων του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 και της παραγράφου 5 του άρθρου 10, σε πέντε (5)."

3. Στην παράγραφο 7 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

"Το ίδιο πρόστιμο επιβάλλεται και σε εκείνον που υπογράφει τον ισολογισμό και το λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης λογιστή - φοροτεχνικό, εφόσον δεν έχει τέτοιο δικαίωμα."

4. Το πρώτο εδάφιο των περιπτώσεων ζ' και η' της παραγράφου 8 του άρθρου 5 αντικαθίσταται ως εξής:

"ζ) Η καθεμία καταχώρηση ανύπαρκτης πώλησης ή ανύπαρκτου εσόδου και στοιχείου απογραφής."

"η) Η κάθε μη καταχώρηση ή η ανακριβής καταχώρηση των στοιχείων που προσδιορίζουν το ύψος της συναλλαγής, στα πρόσθετα βιβλία που ορίζονται από τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 5 του άρθρου 10 του Κ.Β.Σ. και τις αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση νόμου και καθιερώνουν την υποχρέωση τήρησης πρόσθετων βιβλίων."

5. Το τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης α' της παραγράφου 10 αντικαθίσταται ως εξής:

"Ειδικά στις περιπτώσεις που προκύπτει το ύψος της συνολικής αποκρυσταλλωμένης αξίας, χωρίς να προσδιορίζεται το πλήθος των συναλλαγών ως και η αξία μιας εκάστης ξεχωριστά, επιβάλλεται πρόστιμο ισόποσο της συναλλαγής, το οποίο σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να υπερβεί το δεκαπενταπλάσιο της ΒΑΣ. ΥΠ.1, με εξαίρεση τις περιπτώσεις που ο υπόχρεος τηρεί βιβλίο αγορών, οπότε το ανωτέρω πρόστιμο επιβάλλεται μειωμένο κατά πενήντα τοις εκατό (50%)."

6. Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης β' της παραγράφου 10 του άρθρου 5 αντικαθίσταται ως εξής:

"β) Η έκδοση πλαστών ή εικονικών φορολογικών στοιχείων και η λήψη εικονικών, η νόθευση αυτών, καθώς και η καταχώρηση στα βιβλία αγορών ή εξόδων που δεν έχουν πραγματοποιηθεί και δεν έχει εκδοθεί φορολογικό στοιχείο, συνιστά ιδιαίζουσα φορολογική παράβαση και

επισύρει πρόστιμο ίσο με το διπλάσιο της αξίας κάθε στοιχείου ή καταχώρησης, μη συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. εφόσον αυτή είναι μεγαλύτερη των οκτακοσίων ογδόντα (880) ευρώ. Σε αντίθετη περίπτωση θεωρείται ιδιαίτερη κατηγορία αυτοτελούς παράβασης και επιβάλλεται το πρόστιμο κατ' εφαρμογή των διατάξεων των παραγράφων 8 και 9."

7. Στην παράγραφο 10 του άρθρου 5 του ν. 2523/1997 (Φ.Ε.Κ. 179 Α') προστίθεται περίπτωση γ', ως εξής:

"γ) Στα πρόσωπα της παραγράφου 4 του άρθρου 2 του Κ.Β.Σ., λήπτες εικονικών φορολογικών στοιχείων για ανύπαρκτη συναλλαγή στο σύνολο ή μέρος αυτής, επιβάλλεται το πρόστιμο που προβλέπεται για την περίπτωση γ' της παραγράφου 8 του άρθρου αυτού, ανεξαρτήτως της αξίας των στοιχείων αυτών.

Εφόσον η εικονικότητα των στοιχείων του προηγούμενου εδαφίου ανάγεται αποκλειστικά στο πρόσωπο του εκδότη, δεν επιβάλλεται πρόστιμο στους αγρότες – λήπτες των στοιχείων."

8. Η παράγραφος 11 του άρθρου 5 του ν. 2523/1997 αντικαθίσταται ως εξής:

"5. Για την εφαρμογή των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου και των περιπτώσεων α' και γ' της παραγράφου 8, εφόσον καταλογίζονται αυτοτελείς παραβάσεις για τα φορολογικά στοιχεία αξίας, δεν καταλογίζονται για την ίδια αιτία, όμοιες παραβάσεις για τα αντίστοιχα δελτία αποστολής, ανεξάρτητα από το αν τα στοιχεία αυτά εκδίδονται από διαφορετικά πρόσωπα.

Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου ισχύουν αναλόγως σε κάθε περίπτωση έκδοσης φορολογικών στοιχείων που αναφέρονται στην ίδια συναλλαγή ή πράξη, καθώς και για τις παραβάσεις της περίπτωσης η' της παραγράφου 8."

9. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού, αν προβλέπουν επιεικέστερη μεταχείριση, εφαρμόζονται και για παραβάσεις που διαπράχθηκαν μέχρι

του χρόνου δημοσίευσης του νόμου αυτού, ανεξάρτητα από το χρόνο διαπίστωσής τους από τις φορολογικές αρχές, εφόσον δεν έχουν εκδοθεί από τους προϊστάμενους των δημόσιων οικονομικών υπηρεσιών οι σχετικές αποφάσεις επιβολής προστίμου ή έχουν εκδοθεί οι αποφάσεις αυτές και κατά το χρόνο δημοσίευσής του δεν έχουν περαιωθεί οριστικά με διοικητική επίλυση της διαφοράς ή εκκρεμεί η συζήτηση προσφυγής κατ' αυτών ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων ή του Σ.τ.Ε.. Για τις υποθέσεις που εκκρεμούν ενώπιον των δικαστηρίων αυτών, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν με αίτησή τους, που υποβάλλεται στον αρμόδιο Προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας εντός ανατρεπτικής προθεσμίας εξήντα (60) ημερών από τη δημοσίευση του νόμου αυτού να ζητήσουν τη διοικητική επίλυση της διαφοράς με βάση τις διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου, ακολουθούμενης της διαδικασίας του ν.δ. 4600/1966 (Φ.Ε.Κ.242 Α').

Στην περίπτωση που δεν επιτευχθεί η διοικητική επίλυση της διαφοράς, οι υποθέσεις αυτές κρίνονται με βάση τις διατάξεις που ίσχυαν κατά το χρόνο διάπραξης της παράβασης.

10. Μέσα σε αποκλειστική προθεσμία εξήντα (60) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος, μπορεί να ενεργείται, μετά από αίτηση των ενδιαφερομένων προς τον Προϊστάμενο της αρμόδιας Δ.Ο.Υ., διοικητική επίλυση της διαφοράς επί αποφάσεων επιβολής προστίμων του Κ.Β.Σ., οι οποίες εμπίπτουν στις περιπτώσεις των διατάξεων της παρ. 4 του άρθρου 24 του ν. 2523/1997 ή της παρ. 12 του άρθρου 10 του ν. 2753/1999, με τους όρους και τη διαδικασία που ορίζονται στις διατάξεις αυτές, κατά περίπτωση, και εφόσον κατά το χρόνο δημοσίευσης του παρόντος νόμου εκκρεμεί η συζήτηση προσφυγής κατά αυτών ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων και του Σ.τ.Ε..

Άρθρο 10

Φορολογικοί μηχανισμοί και άλλες διατάξεις (ν. 1809/1988).

Οι διατάξεις του ν. 1809/1988 (Φ.Ε.Κ. 222 Α') τροποποιούνται, αντικαθίστανται και συμπληρώνονται κατά περίπτωση, ως εξής:

1. Ο τίτλος του ν. 1809/1988 αντικαθίσταται ως εξής:

"Καθιέρωση Φορολογικών Μηχανισμών και άλλες διατάξεις".

2. Στο άρθρο 1 προστίθενται παράγραφοι 5,6 και 7 ως εξής:

"5. Οι επιτηδευματίες του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (π.δ. 186/1992 Φ.Ε.Κ. 84 Α'), που εκδίδουν τα στοιχεία του Κώδικα αυτού με μηχανογραφικό τρόπο, μέσω ηλεκτρονικού υπολογιστή, υποχρεούνται για την έκδοση και διαφύλαξή τους, στη χρήση "ειδικών ηλεκτρονικών ασφαλών διατάξεων σήμανσης" του νόμου αυτού.

6. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ορίζονται οι ιδιότητες, τα τεχνικά χαρακτηριστικά των ειδικών ηλεκτρονικών ασφαλών διατάξεων σήμανσης, το περιεχόμενο των εκδιδόμενων μέσω αυτών στοιχείων, ο χρόνος, ο τρόπος έκδοσης και διαφύλαξης των στοιχείων αυτών, καθώς και τα στοιχεία που εξαιρούνται.

7. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, ορίζονται ο χρόνος έναρξης της υποχρεωτικής χρησιμοποίησης των ειδικών ηλεκτρονικών ασφαλών διατάξεων σήμανσης της παραγράφου 5, οι κατηγορίες των επιτηδευματιών που θα χρησιμοποιούν τους μηχανισμούς αυτούς σε ολόκληρη τη χώρα ή σε τμήματα της χώρας, καθώς και κάθε διαδικασία και λεπτομέρεια εφαρμογής του μέτρου αυτού.

Ο χρόνος έναρξης εφαρμογής του μέτρου αυτού μπορεί να οριστεί και σταδιακά."

3. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 2 αντικαθίσταται ως εξής:

"1. Οι φορολογικοί μηχανισμοί και τα ταμειακά συστήματα του προηγούμενου άρθρου, για να χρησιμοποιηθούν για την έκδοση των στοιχείων που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 5 του άρθρου αυτού από επιτηδευματίες που υπόκεινται στις διατάξεις του νόμου αυτού, πρέπει να είναι εφοδιασμένα με άδεια καταλληλότητας."

4. Το πέμπτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 4 αντικαθίσταται ως εξής:

"Με την παράδοση του φορολογικού μηχανισμού ή του συστήματος παρέχεται έγγραφη εγγύηση του κατασκευαστή ή εισαγωγέα του φορολογικού μηχανισμού ή του συστήματος πενταετούς διάρκειας."

5. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 4 αντικαθίσταται ως εξής:

"Το βιβλιάριο συντήρησης ακολουθεί το φορολογικό μηχανισμό ή σύστημα σε κάθε περίπτωση μεταβολής εγκατάστασης του χρήστη ή κατόχου, ο οποίος έχει τις υποχρεώσεις του νόμου αυτού."

6. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 4 αντικαθίσταται ως εξής:

"Σε κάθε περίπτωση μεταβολής χρήστη ή κατόχου, εκδίδεται νέο βιβλιάριο συντήρησης, το οποίο θεωρείται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. και στο οποίο αναγράφονται τα στοιχεία της νέας φορολογικής μνήμης.

Τα στοιχεία του αγοραστή και του πωλητή αναγράφονται τόσο στο παλιό βιβλιάριο συντήρησης, το οποίο παραμένει μαζί με τη χρησιμοποιηθείσα φορολογική μνήμη στην κατοχή του πωλητή για όσο διάστημα προβλέπεται από τις διατάξεις του Κ.Β.Σ., όσο και στο νέο βιβλιάριο συντήρησης του αγοραστή."

7. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 5 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο χρήστης ή κάτοχος φορολογικού μηχανισμού ή συστήματος οφείλει να τηρεί και να διαφυλάσσει το βιβλιάριο συντήρησης, το οποίο του παραδίδεται από τον κάτοχο της άδειας καταλληλότητας ή εξουσιοδοτημένο από αυτόν τεχνικό αντιπρόσωπο, κατά την απόκτηση, καθώς και το φορολογικό μηχανισμό ή το μέρος του συστήματος με τα ενταμιευμένα σ' αυτά δεδομένα για χρονικό διάστημα ίσο με το χρόνο που κάθε φορά ορίζεται από τις αντίστοιχες διατάξεις του Κ. Β.Σ., για τη διαφύλαξη των φορολογικών στοιχείων.»

8. Η παράγραφος 3 του άρθρου 5 αντικαθίσταται ως εξής:

"3. Αν διακοπεί η λειτουργία του φορολογικού μηχανισμού από οποιονδήποτε λόγο και μέχρι την επαναλειτουργία του, ο υπόχρεος επιτηδευματίας εκδίδει θεωρημένα διπλότυπα στοιχεία, σύμφωνα με όσα ορίζονται στις διατάξεις του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων και στις σχετικές υπουργικές αποφάσεις."

9. Η παράγραφος 2 του άρθρου 6 αντικαθίσταται ως εξής:

"2. Η αφαίρεση ή αντικατάσταση της φορολογικής μνήμης επιτρέπεται σε περίπτωση βλάβης ή πλήρωσης αυτής και γνωστοποιείται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. του κατόχου ή χρήστη του φορολογικού μηχανισμού.

Σε περίπτωση μεταβίβασης του φορολογικού μηχανισμού ή μίσθωσης πάγιου εξοπλισμού με παραχώρηση της χρήσης του φορολογικού μηχανισμού, είναι υποχρεωτική η αντικατάσταση της παλαιάς χρησιμοποιηθείσας φορολογικής μνήμης με νέα, από τον νέο κάτοχο ή χρήστη."

10. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 7 αντικαθίσταται ως εξής:

"Ο πιο πάνω έλεγχος για τους φορολογικούς μηχανισμούς γίνεται σε δείγμα, που η ποσότητά του καθορίζεται με βάση τα διεθνώς ισχύοντα και επαναλαμβάνεται με τη συμπλήρωση συγκεκριμένου αριθμού μηχανισμών, ο οποίος καθορίζεται από σχετική υπουργική απόφαση, όταν αυτοί κατασκευάζονται ή συναρμολογούνται σε εγχώρια εργαστήρια ή με την εισαγωγή κάθε νέας ποσότητας, όταν αυτοί εισάγονται ολοκληρωμένοι από άλλη χώρα, καθώς και για κάθε ταμειακό σύστημα ή για κάθε τύπο ταμειακού συστήματος, κατά περίπτωση, και επαναλαμβάνεται τουλάχιστον ανά διετία."

11. Η παράγραφος 3 του άρθρου 9 καταργείται και η παράγραφος 4 αναριθμείται σε 3.

12. Η παράγραφος 2 του άρθρου 9 αντικαθίσταται, και προστίθεται νέα παράγραφος 3, οι οποίες έχουν ως εξής:

"2. Όπου αναφέρεται στο νόμο αυτόν και στις αποφάσεις που εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότηση του νόμου αυτού ή στις τεχνικές προδιαγραφές η φράση "ηλεκτρονικές ταμειακές μηχανές" ή "φορολογικές ταμειακές μηχανές" νοείται η φράση "φορολογικοί μηχανισμοί". Ειδικά στις παραγράφους 1 έως 4 του άρθρου 1 νοούνται οι "φορολογικοί μηχανισμοί - φορολογικές ταμειακές μηχανές" έκδοσης αποδείξεων λιανικής πώλησης αγαθών και υπηρεσιών. Ως φορολογικός μηχανισμός χαρακτηρίζεται κάθε συσκευή ή σύστημα το οποίο χρησιμοποιείται για την έκδοση, την πιστοποίηση και διαφύλαξη στοιχείων, διαθέτει ασφαλή φορολογική μνήμη, κατάλληλο λογισμικό, θύρες διασύνδεσης, καθώς και άλλα τεχνικά χαρακτηριστικά τα οποία καθορίζονται και εξειδικεύονται κατά περίπτωση από τις ισχύουσες τεχνικές προδιαγραφές, και διαθέτει άδεια καταλληλότητας που έχει χορηγηθεί από την επιτροπή του άρθρου 7 του νόμου αυτού.

3. Όπου αναφέρεται στον παρόντα νόμο και στις αποφάσεις που εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότηση του νόμου αυτού ή στις τεχνικές

προδιαγραφές η φράση "δημοσιονομική μνήμη" ή "φυσική μνήμη" νοείται η φράση "φορολογική μνήμη".

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

Άρθρο 1

Γενικές Διατάξεις.

Παράγραφος 1. Υποχρεώσεις αλλοδαπών προσώπων (ισχύς 1.1.2003).

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής συμπληρώνεται η παράγραφος 1 του άρθρου 2 του Κ.Β.Σ. και από 1.1.2003, εκτός από τα πρόσωπα που αποκτούν μόνιμη εγκατάσταση, χαρακτηρίζονται ως επιτηδευματίες και έχουν όλες τις υποχρεώσεις του Κ.Β.Σ. και τα πιο κάτω πρόσωπα:

α) Τα αλλοδαπά πρόσωπα (φυσικά ή νομικά) που διατηρούν πραγματική – φυσική επαγγελματική εγκατάσταση ανεξάρτητα από το χαρακτηρισμό αυτής ως μόνιμη ή μη από άλλες διατάξεις.

Σημειώνεται ότι για τα αλλοδαπά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του Κ.Β.Σ.

β) Επίσης λογίζονται ως επιτηδευματίες και τα αλλοδαπά νομικά πρόσωπα οποιασδήποτε μορφής που δεν έχουν εγκατάσταση στην Ελλάδα, εφόσον αποκτούν κυριότητα ή άλλο εμπράγματο δικαίωμα επί ακινήτου ή ανεγείρουν ακίνητο στην Ελλάδα. Τα ανωτέρω δεν εφαρμόζονται για τα πρόσωπα της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του Κ.Β.Σ.

1.1. Κατηγορία βιβλίων.

Τα ανωτέρω πρόσωπα εντάσσονται σε κατηγορία βιβλίων αντίστοιχη με τα ημεδαπά πρόσωπα, δηλαδή ανάλογα με τη νομική μορφή τους, ήτοι Α.Ε. και Ε.Π.Ε. στη Γ' κατηγορία και τα λοιπά πρόσωπα στη Β' κατηγορία.

Ήδη με τις διατάξεις της περίπτωσης ια της παραγράφου 2 του άρθρου 36 του Κ.Β.Σ. παρέχεται το δικαίωμα στον προϊστάμενο της

Δ.Ο.Υ. να εντάσσει τις αλλοδαπές Α.Ε. και Ε.Π.Ε., που δεν αποκτούν μόνιμη εγκατάσταση, στη Β' κατηγορία.

Έτσι, οι προϊστάμενοι των Δ.Ο.Υ. μπορούν να κάνουν ευρεία χρήση του δικαιώματος αυτού, κυρίως στις περιπτώσεις που κρίνεται ότι είναι ευχερής ο έλεγχος (όπως εταιρείες με εισοδήματα μόνο από ενοίκια ακινήτων, με κυριότητα ή άλλο εμπράγματο δικαίωμα που δεν τους αποφέρει εισόδημα, μικρό πλήθος και ύψος συναλλαγών κ.λπ.).

Ειδικά λόγω της πρώτης εφαρμογής για τις αλλοδαπές Α.Ε. και Ε.Π.Ε. που υφίστανται την 1.1.2003, εφόσον έχουν εισοδήματα μόνο από ενοίκια ακινήτων ή έχουν κυριότητα ή άλλο εμπράγματο δικαίωμα σε ακίνητο που δεν τους αποφέρει εισόδημα παρέχεται η δυνατότητα να τηρήσουν βιβλία Β' κατηγορίας. Η ένταξή τους στην Β' κατηγορία θα γίνεται με την υποβολή σχετικής δήλωσης μεταβολής στο τμήμα Μητρώου στις προθεσμίες της παραγράφου 1.3.1 της παρούσας.

Ειδικά όσα από τ' ανωτέρω πρόσωπα ανήκουν στις Δ.Ο.Υ. ΦΑΕΕ Αθηνών και ΦΑΕ Πειραιά και επιθυμούν να κάνουν χρήση της προαναφερόμενης δυνατότητας, θα πρέπει να υποβάλλουν στις Δ.Ο.Υ. αυτές με οποιοδήποτε πρόσφορο τρόπο (παράδοση στη Δ.Ο.Υ., μέσω FAX, e-mail κ.λπ.), σχετική αίτηση μέχρι 28.2.2003, προκειμένου στη συνέχεια να υπάρξει κεντρική καταχώρηση της πληροφορίας στο Μητρώο από τη Γ.Γ.Π.Σ.

Αυτονόητο είναι ότι όσοι δεν υποβάλλουν την ανωτέρω αίτηση θα ενταχθούν, κεντρικά πάλι στη Γ' κατηγορία βιβλίων, για το λόγο ότι η μη υποβολή της αίτησης αυτής υποδηλώνει την επιθυμία τους να ενταχθούν στην Γ' κατηγορία.

Η διαδικασία αυτή κρίνεται αναγκαία, αφενός μεν για διευκόλυνση των προσώπων αυτών με την αποφυγή αναμονής στη Δ.Ο.Υ. και αφετέρου για αποσυμφόρηση των συγκεκριμένων Δ.Ο.Υ., δεδομένου ότι

σε αυτές ανήκει ο μεγαλύτερος αριθμός των κατά τα ανωτέρω αλλοδαπών νομικών προσώπων.

1.2 Για τα αλλοδαπά πρόσωπα που τηρούν βιβλία κατ' εφαρμογή της Α.Υ.Ο. 1048281/2583/529/ΠΟΛ.1174/ 4.6.2002 (Φ.Ε.Κ. 716 Β'), «περί του τρόπου καταβολής Φ.Π.Α. υπό υποκείμενους στο φόρο, εγκατεστημένους σε άλλο κράτος μέλος της Κοινότητας», παρέλκει η τήρηση βιβλίων κατά τα ανωτέρω και οι συναλλαγές θα καταχωρούνται στα ήδη τηρούμενα βιβλία με την απόφαση αυτή.

1.3 Αρμόδιος Προϊστάμενος Δ.Ο.Υ. θεώρησης – Διαδικασία.

Τα βιβλία θεωρούνται στη Δ.Ο.Υ. που είναι αρμόδια για τη χορήγηση Α.Φ.Μ. σύμφωνα με την Α.Υ.Ο. 1027411/842/ΠΟΛ.1106/ 2.6.1998.

Τα ήδη υφιστάμενα την 1.1.2003 αλλοδαπά πρόσωπα θεωρούν τα βιβλία τους στη Δ.Ο.Υ. από την οποία έλαβαν Α.Φ.Μ. εκτός εάν έχει μεσολαβήσει μεταβολή, οπότε η θεώρηση θα γίνει στη νέα Δ.Ο.Υ. μετά τη μεταβολή. Σημειώνεται ότι κατά την διαδικασία της θεώρησης δεν απαιτείται προσκόμιση ασφαλιστικής ενημερότητας και βεβαίωση εγγραφής σε επιμελητήριο.

1.3.1. Διαδικασία – χρόνος θεώρησης των βιβλίων των αλλοδαπών εταιρειών ιδιοκτησίας ακινήτων.

Με βάση τις διατάξεις του άρθρου 18 παράγραφος 2 του σχεδίου νόμου, «Απλουστεύσεις και βελτιώσεις στη φορολογία εισοδήματος και κεφαλαίου και άλλες διατάξεις» και λόγω της ειδικής αντιμετώπισης για τις μεταβιβάσεις ακινήτων των εταιρειών αυτών μέσα σε έξι μήνες από την έναρξη ισχύος του νέου νόμου και προκειμένου να διευκολυνθούν οι επιχειρήσεις αυτές για την θεώρηση των βιβλίων, λόγω και της πρώτης εφαρμογής της υποχρέωσης αυτής παρέχεται η ευχέρεια θεώρησης των βιβλίων μέχρι την 30.6.2003 ως εξής:

Οι εταιρείες των οποίων ο Α.Φ.Μ. λήγει σε:

1 και 2 μέχρι την 10 Απριλίου 2003

3 και 4 μέχρι την 30 Απριλίου 2003

5 και 6 μέχρι την 20 Μαΐου 2003

7 και 8 μέχρι την 10 Ιουνίου 2003

9 και 0 μέχρι την 30 Ιουνίου 2003

Τα βιβλία που θα θεωρηθούν μέχρι τις ημερομηνίες αυτές θα ενημερωθούν αναδρομικά από 1.1.2003.

Οι εταιρείες οι οποίες μέχρι και την 30.6.2003 θα μεταβιβάσουν τα ακίνητά τους και θα έχουν υποβάλλει δήλωση διακοπής δεν θα θεωρήσουν βιβλία.

1.4 Τόπος τήρησης των βιβλίων.

Τα βιβλία και τα στοιχεία σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21 του Κ.Β.Σ. τηρούνται στην επαγγελματική εγκατάσταση της έδρας. Ειδικά για τα αλλοδαπά νομικά πρόσωπα που έχουν μόνο κυριότητα ή άλλο εμπράγματο δικαίωμα επί ακινήτου ή αναγείρουν ακίνητο στην Ελλάδα, τα βιβλία τηρούνται στην εγκατάσταση του εκπροσώπου αυτών.

Παράγραφος 2. Ρυθμίσεις θεμάτων κοινοπραξιών (ισχύς 1.1.2003).

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής, συμπληρώνονται οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του Κ.Β.Σ. και ρυθμίζονται θέματα κοινοπραξιών ως εξής:

α) Στην επωνυμία της κοινοπραξίας, όταν πρακτικά δεν είναι δυνατή η αναγραφή όλων των μελών, μπορεί να αναγράφεται το ονοματεπώνυμο ή η επωνυμία κατά περίπτωση τουλάχιστον ενός εξ' αυτών και η φράση «και Σία».

β) Προβλέπεται ρητά ότι ως μέλη της κοινοπραξίας μπορεί να υπεισεέλθουν και οι κληρονόμοι των μελών αυτής, εφόσον προβλέπεται

ρητά στο συμφωνητικό (κοινοπρακτικό) που κατατέθηκε στη Δ.Ο.Υ., ανεξάρτητα εάν αυτοί έχουν την ιδιότητα του επιτηδευματία.

γ) Σε κοινοπραξία μπορεί να συμμετέχει και άλλη κοινοπραξία εφόσον προβλέπεται από διατάξεις της φορολογίας εισοδήματος.

Πρόκειται για εναρμόνιση των διατάξεων του Κ.Β.Σ. με τις διατάξεις της φορολογίας εισοδήματος (άρθρο 34 παράγραφος 3^α ν. 2238/1994), με τις οποίες προβλέπεται ότι τα δημόσια έργα τεχνικά έργα ή ανάδοχος κοινοπραξία μπορεί να συμμετέχει σε άλλη κοινοπραξία, για την εκτέλεση όλου ή μέρος του έργου.

δ) Οι κοινοπραξίες που προβλέπονται από διατάξεις άλλων νόμων ανεξάρτητα από τις προϋποθέσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του Κ.Β.Σ. (μέλη, σκοπός, κ.λπ.), θεωρούνται κοινοπραξίες του Κώδικα αυτού και εφαρμόζονται οι διατάξεις του.

Παράγραφος 3. Υποχρεώσεις προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα (ισχύς 1.1.2003).

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής συμπληρώθηκε η παράγραφος 3 του άρθρου 2 του Κ.Β.Σ. και θεωρούνται επιτηδευματίες τα πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα (πλην του Δημοσίου), εκτός από τις πράξεις παράδοσης αγαθών και παροχής υπηρεσιών που υπάγονται στο Φ.Π.Α. και για τις πράξεις εκείνες που φορολογούνται στη φορολογία εισοδήματος.

Σημειώνεται ότι η υποχρέωση αυτή δεν καταλαμβάνει εισοδήματα η απόκτηση των οποίων δεν προσδίδει σ' αυτά την ιδιότητα του επιτηδευματία σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του Κ.Β.Σ. (ενοίκια, εισόδημα από κινητές αξίες, κ.λπ.).

Παράγραφος 4. Υποχρεώσεις αγροτών (ισχύς 1.1.2003).

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής αντικαθίσταται η παράγραφος 4 του άρθρου 2 του Κ.Β.Σ., αναφορικά με τις υποχρεώσεις των αγροτών και προσαρμόζεται με τη νέα διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 11 του Κ.Β.Σ. (περιορισμός της υποχρέωσης έκδοσης Δελτίων Αποστολής από τους αγρότες).

Παράγραφος 5. Αύξηση ορίων απαλλασσόμενων επιτηδευματιών (ισχύς 1.1.2003).

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής αυξάνονται από 1.1.2003 τα όρια για την απαλλαγή των επιτηδευματιών φυσικών προσώπων, από την τήρηση βιβλίων, την έκδοση αποδείξεων λιανικής πώλησης και παροχής υπηρεσιών ως εξής:

Πωλούντες αγαθά Από 7.500 ευρώ σε 9.000 ευρώ

Παρέχοντες υπηρεσίες Από 3.000 ευρώ σε 4.000 ευρώ

(Ισχύς από 1.1.2003 με βάση τα ακαθάριστα έσοδα της χρήσης 31.12.2002).

Παράγραφος 6. Καθορισμός της έννοιας του είδους (ισχύς 1.1.2003).

Με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 1 αντικαθίσταται το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του Κ.Β.Σ. και οριοθετείται η έννοια του είδους των αγαθών με τη θέσπιση ποσοστού 5% ως όριο διαφοροποίησης της απόδοσης ή του κόστους ή της τιμής πώλησης για τον καθορισμό του είδους των αγαθών, ώστε να αποφεύγονται αμφισβητήσεις μεταξύ επιτηδευματιών και ελεγκτικών αρχών.

Με τη νέα ισχύουσα διάταξη αντιμετωπίζονται ως ίδιο είδος, για την εφαρμογή των διατάξεων του Κώδικα, ομοειδή είδη των οποίων η αξία κτήσης (τιμή αγοράς ή το ιστορικό κόστος) ή η αξία πώλησης ή η

απόδοση αυτών διαφέρει μέχρι ποσοστού 5% που καθορίζεται επί της μικρότερης αξίας αγοράς ή πώλησης ή επί της μικρότερης απόδοσης.

Διευκρινίζεται ότι τα αναφερόμενα στην εγκύκλιό μας ΠΟΛ.1321/1996 σχετικά με τη δυνατότητα καταχώρισης των αποθεμάτων στο βιβλίο απογραφών Β' κατηγορίας, σε ομάδες όμοιων ειδών με διαφορά στην τιμή κτήσης μέχρι 10%, εξακολουθούν να ισχύουν.

Άρθρο 2

Βιβλία επιτηδευματιών

Παράγραφος 1. Ειδική ένταξη επιτηδευματιών στην πρώτη και δεύτερη κατηγορία βιβλίων (ισχύς 1.1.2003).

2.1.0 Γενικά

Με την παράγραφο αυτή αντικαθίστανται οι διατάξεις των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 4 του Κ.Β.Σ. και περιορίζονται οι ειδικές εντάξεις στην Α' και Β' κατηγορία βιβλίων, στις απολύτως αναγκαίες περιπτώσεις δραστηριοτήτων με ιδιαιτερότητες.

Ειδικότερα:

2.1.1 Ειδική ένταξη στη δεύτερη κατηγορία (ισχύς 1.1.2003).

Με τη νέα παράγραφο 3 του άρθρου 4 του Κ.Β.Σ. εντάσσονται στην Β' κατηγορία βιβλίων ανεξάρτητα από το ύψος των ετήσιων ακαθάριστων εσόδων τους, με εξαίρεση τους επιτηδευματίες εκείνους που εντάσσονται στην τρίτη κατηγορία σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου (π.χ. Ανώνυμες εταιρείες, Ε.Π.Ε., επιχειρήσεις κατασκευής δημοσίων έργων προϋπολογισμού ύψους άνω των 1.000.000 ευρώ κ.λπ.), οι παρακάτω κατηγορίες επιτηδευματιών:

α) Ο επιτηδευματίας του οποίου τα καθαρά κέρδη προσδιορίζονται κατ' ειδικό τρόπο στην φορολογία εισοδήματος. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι επιτηδευματίες που φορολογούνται κατ' ειδικό τρόπο στη φορολογία εισοδήματος και εμπίπτουν στην ανωτέρω ένταξη την 1.1.2003.

Πρόσωπα που την 1.1.2003 και εμπίπτουν στην ένταξη αυτή είναι:

- Ο εκμεταλλευτής επιβατικού αυτοκινήτου δημόσιας χρήσης (άρθρο 33 παράγραφος 5 περίπτωση α' του ν. 2238/1994 όπως ισχύει).

(Τα ΤΑΧΙ διέπονται από ειδικό καθεστώς Φ.Π.Α.).

- Ο εκμεταλλευτής φορτηγού αυτοκινήτου δημόσιας χρήσης (άρθρο 33 παράγραφος 5 περίπτωση β' του ν. 2238/1994, όπως ισχύει).

- Ο κατασκευαστής ιδιωτικών ή δημόσιων τεχνικών έργων του οποίου τα καθαρά κέρδη προσδιορίζονται κατ' ειδικό τρόπο σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 34 του ν. 2238/1994, όπως ισχύει. Περιλαμβάνονται: ατομικές επιχειρήσεις, προσωπικές εταιρείες (Ο.Ε., Ε.Ε.), κοινωνίες, αστικές εταιρείες, κοινοπραξίες με μέλη τα προαναφερόμενα πρόσωπα (όχι Α.Ε., ΕΠΕ, συνεταιρισμούς και δημοτικές – κοινοτικές επιχειρήσεις) που αναλαμβάνουν ιδιωτικά έργα, ανεξαρτήτως ύψους εσόδων ή δημόσια έργα προϋπολογισμού ύψους μέχρι 1.000.000 ευρώ (νέο όριο).

- Ο αρχιτέκτονας ή ο μηχανικός για τις αμοιβές που ορίζονται από την παράγραφο 5 του άρθρου 49 του ν. 2238/1994.

β) Επίσης στην δεύτερη κατηγορία ανεξαρτήτως ύψους εσόδων εντάσσεται και ο εκμεταλλευτής πλοίου της δεύτερης κατηγορίας του άρθρου 3 του ν. 27/1975.

γ) Ο πράκτορας εφημερίδων και περιοδικών. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του Κ.Β.Σ., ο εφημεριδοπώλης (υποπράκτορας εφημερίδων και περιοδικών) συνεχίζει να απαλλάσσεται από την τήρηση βιβλίων.

Τονίζεται ακόμη ότι η ειδική ένταξη στην Β' κατηγορία βιβλίων των παραπάνω κατηγοριών επιτηδευματιών, ίσχυε και με τις προηγούμενες διατάξεις.

Ένταξη όταν λειτουργεί και άλλος κλάδος. Σημειώνεται ότι όποιος από τους παραπάνω επιτηδευματίες διατηρεί κλάδο παροχής άλλων υπηρεσιών ή πώλησης άλλων αγαθών, δηλαδή ασκεί και άλλες δραστηριότητες εκτός από εκείνη για την οποία εντάσσεται στη δεύτερη

κατηγορία βιβλίων, τότε εντάσσεται για όλες του τις δραστηριότητες στην κατηγορία βιβλίων που αντιστοιχεί στο σύνολο των ετήσιων ακαθάριστων εσόδων του που δεν μπορεί όμως να είναι κατώτερη της δεύτερης.

δ) Ο πρατηριούχος υγρών καυσίμων για την εμπορία πετρελαίου. Αφορά τον πρατηριούχο υγρών καυσίμων ανεξάρτητα από τον τόπο που ασκεί την δραστηριότητά του. Ο επιτηδευματίας αυτός τηρεί βιβλίο εσόδων – εξόδων για την εμπορία πετρελαίου, ανεξάρτητα από τα έσοδα που πραγματοποιεί από την εμπορία πετρελαίου.

Σημειώνεται ότι οι Α.Λ.Π. από τα πρατήρια υγρών καυσίμων για την εμπορία πετρελαίου θα εκδίδονται από 1.1.2003 σύμφωνα με την Α.Υ.Ο. 1084982/616/ΠΟΛ.1241/22.10.2002, όπως ισχύει.

Ένταξη σε κατηγορία βιβλίων πρατηρίων υγρών καυσίμων με άλλους κλάδους.

Σύμφωνα και με τις διατάξεις του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 4 του άρθρου 4 του Κ.Β.Σ., όπως ισχύει, ο πρατηριούχος υγρών καυσίμων εντάσσεται αυτοτελώς στην Α' κατηγορία (αγορών) για τη βενζίνη, στη Β' κατηγορία (εσόδων – εξόδων) για το πετρέλαιο (κίνησης – θέρμανσης) και για τις λοιπές δραστηριότητές του σε κατηγορία βιβλίων με βάση τα ακαθάριστα έσοδα αυτών και όχι κατώτερη της δεύτερης.

Εάν οι λοιπές δραστηριότητες ασκούνται από φυσικό πρόσωπο σε πόλη ή χωριό κάτω των 5.000 κατοίκων – μη τουριστική περιοχή και αφορούν πώληση αγαθών (πλην καταστημάτων που προσφέρουν φαγητό ή ποτό), μπορεί να τηρηθεί γι' αυτές βιβλίο αγορών εάν τα έσοδά τους είναι κάτω των 100.000 ευρώ (νέο όριο βιβλίου αγορών).

Παραδείγματα:

1. Πρατήριο υγρών καυσίμων στην Αθήνα στην χρήση 1.1.-31.12.2002 πραγματοποιεί έσοδα: α) από την εμπορία πετρελαίου

1.050.000 ευρώ β) από την εμπορία βενζίνης 1.500.000 ευρώ γ) από λιπαντικά, πλυντήριο αυτοκινήτων και ανταλλακτικά 500.000 ευρώ, εντάσσεται:

Στην Β' κατηγορία (εσόδων – εξόδων) για την εμπορία πετρελαίου.

Στην Α' κατηγορία (αγορών) για την βενζίνη.

Στην Β' κατηγορία (εσόδων – εξόδων) για τα λιπαντικά κ.λπ.

2. Πρατήριο υγρών καυσίμων σε χωριό με κατοίκους 3.000 πραγματοποίησε τα πιο κάτω έσοδα: α) από την εμπορία βενζίνης 150.000 ευρώ β) από την εμπορία πετρελαίου 70.000 ευρώ γ) από λιπαντικά και ανταλλακτικά 30.000 ευρώ, εντάσσεται:

Στην Α' κατηγορία (αγορών) για την εμπορία βενζίνης

Στην Β' κατηγορία (εσόδων – εξόδων) για το πετρέλαιο.

Στην Α' κατηγορία (αγορών) για τα λιπαντικά και τα ανταλλακτικά.

Κατηγορίες επιτηδευματιών που από 1.1.2003 παύουν να έχουν ειδική ένταξη.

Οι παρακάτω κατηγορίες επιχειρήσεις από 1.1.2003 παύουν να έχουν ειδική ένταξη στην Β' κατηγορία βιβλίων και εντάσσονται σε κατηγορία βιβλίων με βάση τα έσοδά τους.

- Ο ελεύθερος επαγγελματίας

- Ο εκτελωνιστής

- Ο παραγωγός ασφαλειών

- Ο μεσίτης

- Ο εκμεταλλευτής γεωργικών μηχανημάτων ή ελαιοτριβείου.

- Ο εκμεταλλευτής εκπαιδευτηρίου ή φροντιστηρίου.

- Ο εκμισθωτής μηχανημάτων, αυτοκινήτων ή οποιονδήποτε άλλων κινητών προγραμμάτων.

- Ο πωλητής χρυσών και λοιπών νομισμάτων.

- Ο πρατηριούχος χονδρικής πώλησης καπνοβιομηχανικών προϊόντων.

- Ο πωλητής πετρελαιοειδών ως αντιπρόσωπος εταιρείας διανομής των ειδών αυτών και

- Ο πρατηριούχος υγραερίου αυτοκινήτου.

Τονίζεται ότι οι παραπάνω επιτηδευματίες εάν στη χρήση 1.1 – 31.12.2002 υπερβούν το νέο όριο του 1.000.000 ευρώ, από 1.1.2003 θα πρέπει να τηρήσουν βιβλία Γ' κατηγορίας.

2.1.2. Ειδική ένταξη στη πρώτη κατηγορία βιβλίων (ισχύς 1.1.2003).

Σύμφωνα με τις διατάξεις της νέας παραγράφου 4 του άρθρου 4 του Κ.Β.Σ. από την έναρξη των εργασιών τους και ανεξάρτητα από το ύψος των ετήσιων ακαθάριστων εσόδων που πραγματοποιούν εντάσσονται, στην Α' κατηγορία βιβλίων οι επιτηδευματίες που αναφέρονται περιοριστικά στην παράγραφο αυτή ήτοι:

α) πρατηριούχος υγρών καυσίμων μόνο για την πώληση βενζίνης

β) ο επιτηδευματίας που πωλεί οπωρολαχανικά, ναπά αλιεύματα και λοιπά αγροτικά προϊόντα αποκλειστικά στις κινητές λαϊκές αγορές και

γ) ο εκμεταλλευτής περιπτέρου.

Σημειώνεται ότι οι παραπάνω επιτηδευματίες εντάσσονται στην πρώτη κατηγορία ανεξάρτητα από τον πληθυσμό του τόπου που ασκείται η σχετική δραστηριότητα και την μορφή της επιχείρησης, δηλαδή φυσικό ή νομικό πρόσωπο (πλην Α.Ε. και Ε.Π.Ε).

Τονίζεται ότι τα καταστήματα ψιλικών που με τις προηγούμενες διατάξεις είχαν ειδική ένταξη στην Α' κατηγορία (αγορών) από 1.1.2003 εντάσσονται με τις γενικές διατάξεις.

2.1.2.1 Σε ό,τι αφορά τους επιτηδευματίες της προηγούμενης περίπτωσης β' διευκρινίζονται τα παρακάτω:

Πωλητής στις κινητές λαϊκές αγορές θεωρείται ο επιτηδευματίας εκείνος που έχει λάβει σχετική άδεια από τις αρμόδιες υπηρεσίες που

χορηγούν τις άδειες αυτές. Ακόμη λαϊκές αγορές, σύμφωνα με το άρθρο μόνο του ν.δ 3323/1955, θεωρούνται και εκείνες που λειτουργούν κατ' έθιμο με τη μορφή του παζαριού.

Από τα παραπάνω πρόσωπα εντάσσονται στην πρώτη κατηγορία βιβλίων αυτοί οι οποίοι διαθέτουν αποκλειστικά στις αγορές αυτές μόνο οπωρολαχανικά, νωπά αλιεύματα όπως και λοιπά αγροτικά προϊόντα. Δεν συμπεριλαμβάνονται στα αγροτικά προϊόντα εκείνα τα οποία έχουν βιομηχανοποιηθεί.

Διευκρινίζεται ότι τα ανωτέρω πρόσωπα εξακολουθούν να έχουν ειδική ένταξη στην πρώτη κατηγορία και στις περιπτώσεις που ένα μέρος των πωλήσεών τους διενεργείται χονδρικά.

Υποχρεώσεις πωλητών βιοτεχνικών και βιομηχανικών ειδών στις λαϊκές αγορές.

Οι επιτηδευματίες κάτοχοι άδειας πώλησης στις λαϊκές αγορές και πωλούν στις αγορές αυτές βιοτεχνικά και βιομηχανικά είδη, όπως είδη οικιακής χρήσης, είδη ένδυσης, υπόδησης κ.λ.π., δεν εμπίπτουν πλέον από 1.1.2003 στην ειδική ένταξη του βιβλίου αγορών και εντάσσονται σε κατηγορία βιβλίων με βάση τις γενικές διατάξεις.

Έκδοση στοιχείων.

Σημειώνεται ότι οι υπόχρεοι τήρησης βιβλίων Β' κατηγορίας, πωλητές των λαϊκών αγορών, υποχρεώνονται από 1.1.2003 να εκδίδουν τις Α.Λ.Π. σύμφωνα με την Α.Υ.Ο. 1093833/721/Π.Ο.Λ. 1258/21.11.2002. Την ίδια υποχρέωση σε ό,τι αφορά στην έκδοση των Α.Λ.Π. έχουν και οι πωλούντες τα αγαθά τους πλανοδίως.

2.1.2.2. Ένταξη άλλου κλάδου. Σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 4 του Κ.Β.Σ., εάν τα πρόσωπα της παραγράφου αυτής διατηρούν και άλλο κλάδο πώλησης άλλων αγαθών ή παροχής υπηρεσιών, ο άλλος κλάδος κρίνεται αυτοτελώς και εντάσσεται με τις γενικές διατάξεις, δηλαδή με βάση τα ακαθάριστα έσοδά του, με

την επιφύλαξη των οριζομένων στις παραγράφους 3 και 6 του άρθρου 4 του Κ.Β.Σ.

2.1.2.3 Παράλληλη τήρηση βιβλίου αγορών, εσόδων – εξόδων, τρίτης κατηγορίας.

Στην περίπτωση που ο επιτηδευματίας εντάσσεται για τις δραστηριότητές του σε διαφορετική κατηγορία βιβλίων και οι δραστηριότητες αυτές διενεργούνται από την ίδια εγκατάσταση, παρέχεται η δυνατότητα, στα τηρούμενα βιβλία της ανώτερης κατηγορίας σε ιδιαίτερες στήλες ή σε ιδιαίτερους λογαριασμούς κατά περίπτωση, να παρακολουθείται και η κίνηση των άλλων κλάδων που εντάσσονται στην κατώτερη κατηγορία βιβλίων.

Παράγραφος 2. Νομοτεχνική ρύθμιση (ισχύς 1.1.2003).

Με την παράγραφο αυτή αντικαθίσταται η φράση της παραγράφου 6 του άρθρου 4 του Κ.Β.Σ. «κέντρου καταστήματος ή καταστήματος που υπόκεινται σε αγορανομική κατάταξη» με τη φράση «καταστήματος ή άλλου χώρου στον οποίο προσφέρεται φαγητό ή ποτό με σερβίρισμα». Η ρύθμιση αυτή είναι νομοτεχνική λόγω της κατάργησης της υπαγωγής σε αγορανομική κατάταξη.

Παράγραφος 3. Αύξηση ορίων ένταξης σε κατηγορία βιβλίων (Α', Β', Γ').

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής αυξάνονται από 1.1.2003 τα όρια τήρησης των βιβλίων που ορίζονται από την παράγραφο 7 του άρθρου 4 ως εξής:

Βιβλία Α' κατηγορίας από 75.000 ευρώ σε 100.000 ευρώ

Βιβλία Β' κατηγορίας από 900.000 ευρώ σε 1.000.000 ευρώ

Βιβλία Γ' κατηγορίας άνω των 900.000 ευρώ 1.000.000 ευρώ.

Επισημαίνεται ότι με τα ανωτέρω νέα όρια κρίνεται ο επιτηδευματίας για την ένταξή του σε κατηγορία βιβλίων κατά την 1.1.2003.

Διευκρινίζεται ότι το νέο αυξημένο όριο της Α' κατηγορίας (μέχρι 100.000 ευρώ) καταλαμβάνει και την απαλλαγή από την σύνταξη απογραφής κατά την 31.12.2002 των επιτηδευματιών που τηρούν βιβλία Β' κατηγορίας.

Η σύνταξη απογραφής των επιτηδευματιών της Β' κατηγορίας διενεργείται ως γνωστόν με βάση το όριο τήρησης βιβλίων Α' κατηγορίας (άρθρο 6 παράγραφος 6).

Παράγραφος 4, 5 και 7. Δυνατότητα συγκέντρωσης καταχώρησης στα βιβλία Α', Β' και Γ' κατηγορίας των εξόδων μέχρι 50 ευρώ (ισχύς 1.1.2003).

Με τις διατάξεις των παραγράφων αυτών παρέχεται η δυνατότητα καταχώρησης στα βιβλία Α', Β' και Γ' κατηγορία των μικροδαπανών (φορτωτικές, διόδια κ.λπ.) μέχρι 50 ευρώ εκάστη, συμπεριλαμβανομένου και του Φ.Π.Α., συγκεντρωτικά ανά ημέρα και ανά εκδότη στοιχείων.

Ειδικότερα, έξοδα μέχρι 50 ευρώ έκαστο (αξία + Φ.Π.Α.), μπορούν να καταχωρούνται ημερησίως με μια συγκεντρωτική εγγραφή ανά εκδότη στοιχείων, με αναγραφή της ημερομηνίας, του ονοματεπώνυμου ή της επωνυμίας του εκδότη αυτών.

Παράδειγμα:

Αν σε μια ημέρα έχουν ληφθεί 10 φορτωτικές από τη μεταφορική Α' και 5 φορτωτικές από τη μεταφορική Β', των οποίων το ποσό κάθε μιας χωριστά είναι μέχρι 50 ευρώ, τα έξοδα αυτά μπορεί να καταχωρηθούν με 2 συγκεντρωτικές εγγραφές, δηλαδή τόσες εγγραφές όσοι και οι εκδότες των στοιχείων.

Παράγραφος 6. Τήρηση μητρώου παγίων (ισχύς 1.1.2003).

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής συμπληρώνεται η παράγραφος 2 του άρθρου 7 του Κ.Β.Σ. και θεσπίζεται υποχρέωση τήρησης μητρώου παγίων από τους επιτηδευματίες που τηρούν βιβλία τρίτης κατηγορίας (προαιρετικά ή υποχρεωτικά). Η υποχρέωση αυτή αρχίζει από 1.1.2003 και καταλαμβάνει τις διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν μετά την ημερομηνία αυτή.

Τρόπος τήρησης.

Το μητρώο παγίων τηρείται σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.103 του Ε.Γ.Λ.Σ. και πρέπει να προκύπτουν από αυτό τα στοιχεία που ορίζονται σ' αυτή.

Για την αντιμετώπιση δυσχερειών που ενδεχόμενα προκύψουν κατά την υποχρεωτική τήρηση του μητρώου παγίων, σύμφωνα με τα παραπάνω, παρέχεται η ευχέρεια ενόψει και της περίπτωσης 3 της παραγράφου 2.2.103 του Ε.Γ.Λ.Σ., τα πάγια περιουσιακά στοιχεία τα οποία μέχρι την έναρξη ισχύος της υποχρέωσης τήρησής του έχουν αποσβεστεί πλήρως, καταχωρούνται στο μητρώο παγίων κατά ομοειδείς κατηγορίες με αναγραφή της συνολικής αξίας κτήσης αυτών και των λογισμένων αποσβέσεων.

Παράγραφος 8. Βιβλίο αποθήκης – Παραγωγής κοστολογίου – Τεχνικών προδιαγραφών (ισχύς 1.1.2003).

Με την παράγραφο 8 αντικαθίστανται στο σύνολό του το άρθρο 8 «Βιβλίο αποθήκης – παραγωγής κοστολογίου του Κ.Β.Σ.». Οι νέες διατάξεις του άρθρου 8 ισχύουν από την 1.1.2003 και γι' αυτές παρέχονται οι πιο κάτω διευκρινίσεις.

2.8.0 Γενικά. Υποχρέωση τήρησης βιβλίου αποθήκης – Νέα όρια.

Με τις διατάξεις των παραγράφων 1 έως 6 του άρθρου 8 αλλάζει, σε σχέση με τις προϊσχύουσες διατάξεις, ο τρόπος ένταξης στην υποχρέωση

τήρησης του βιβλίου αποθήκης, και από 1.1.2003 απαιτείται υπέρβαση του οριζόμενου ορίου στις δύο προηγούμενες συνεχείς χρήσεις είτε πρόκειται για επιτηδευματία που τηρεί ήδη βιβλίο αποθήκης, είτε για επιτηδευματία που υποχρεώνεται για πρώτη φορά στην τήρησή του.

Νέα όρια τήρησης βιβλίου αποθήκης.

Με τις διατάξεις των νέων παραγράφων 1 έως 6 του άρθρου 8 αυξάνονται τα όρια τήρησής του ως εξής:

- Επιχ/σεις χονδρικής

Πώλησης αγαθών (ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ) από 2.000.000 ευρώ σε 3.000.000 ευρώ (χονδρικές και λιανικές πωλήσεις)

- Επιχ/σεις λιανικής

Πώληση αγαθών εισαγωγής από 2.700.000 ευρώ σε 4.000.000 ευρώ (ενιαίο όριο)

(ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ) εξαγωγής από 3.000.000 ευρώ σε 4.000.000 ευρώ (ενιαίο όριο)

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ από 2.000.000 ευρώ σε 3.000.000 ευρώ

ΕΞΑΓΩΓΙΚΕΣ ΑΝΩ ΤΟΥ 80% από 3.700.000 ευρώ σε 5.500.000 ευρώ

Επισημαίνεται ότι με τα ανωτέρω νέα όρια κρίνεται ο επιτηδευματίας για την υποχρέωση τήρησης βιβλίου αποθήκης κατά την 1.1.2003 (με βάση τα ακαθάριστα έσοδα των δύο προηγούμενων χρήσεων 2001 και 2002).

2.8.0.1 Χρόνος έναρξης εφαρμογής του νέου τρόπου υποχρέωσης.

Οι διατάξεις του νέου άρθρου ισχύουν από 1.1.2003. Έτσι την 1.1.2003 οι επιχειρήσεις θα κριθούν με βάση τα ακαθάριστα έσοδα των δύο προηγούμενων χρήσεων και θα υποχρεωθούν σε τήρηση του βιβλίου αποθήκης εάν αυτά υπερβαίνουν και τις δύο προηγούμενες χρήσεις το νέο οριζόμενο όριο. Διευκρινίζεται ότι επειδή τα βιβλία της χρήσης 2001 έχουν τηρηθεί σε δραχμές και το αναφερόμενο όριο στις νέες διατάξεις είναι σε ευρώ, οι επιτηδευματίες θα μετατρέψουν τα ακαθάριστα έσοδα

της υπόψη χρήσης σε ευρώ διαιρώντας αυτά με την καθαρή ισοτιμία ευρώ/δραχμής (340,75).

Έτσι τα νέα όρια σε δραχμές για τη χρήση 2001 έχουν ως εξής:

Επιχειρήσεις χονδρικής πώλησης (εμπορικές) 1.022.250.000 δρχ.

Επιχειρήσεις λιανικής πώλησης (εμπορικές) 1.363.000.000 δρχ.

Επιχειρήσεις βιομηχανικές 1.022.250.000 δρχ.

Επιχειρήσεις εξαγωγικές (άνω του 80%) 1.874.125.000 δρχ.

2.8.1 Ειδικότερα υποχρέωση για τήρηση βιβλίου αποθήκης από 1.1.2003 έχουν:

2.8.1.1 Ο χονδροπωλητής και ο κυρίως χονδροπωλητής αυτούσιων αγαθών για λογαριασμό του, που τις δύο προηγούμενες (συνεχείς) χρήσεις τα συνολικά ακαθάριστα έσοδά του (από χονδρικές και λιανικές πωλήσεις) υπερέβησαν το όριο των 3.000.000 ευρώ (νέα παράγραφος 1).

Ο παραπάνω χονδροπωλητής την 1.1.2003 θα κριθεί για την υποχρέωση τήρησης του βιβλίου αποθήκης με βάση τα συνολικά ακαθάριστα έσοδα (χονδρικές και λιανικές) των δύο προηγούμενων χρήσεων και αν αυτά υπερβαίνουν και τις δύο χρήσεις το όριο των 3.000.000 ευρώ δημιουργείται υποχρέωση τήρησης βιβλίου αποθήκης από 1.1.2003. Δηλαδή για τις δύο προηγούμενες χρήσεις ο χονδροπωλητής κρίνεται με το σύνολο των εσόδων του από χονδρικές και λιανικές και με το όριο των 3.000.000 ευρώ.

Παράδειγμα:

	1.1-31.12.2001	1.1-31.12.2002
Χονδρικές	2.200.000	2.400.000
Λιανικές	700.000	700.000
Σύνολο	2.900.000 < 3.000.000	3.100.000 > 3.000.000

Την 1.1.2003 δεν υπάρχει υποχρέωση τήρησης βιβλίου αποθήκης

2.8.2 Ο λιανοπωλητής και κυρίως λιανοπωλητής αυτούσιων αγαθών για λογαριασμό του, που κατά τις δύο προηγούμενες χρήσεις τα συνολικά

ακαθάριστα έσοδά του (από χονδρικές και λιανικές πωλήσεις) υπερέβησαν το όριο των 4.000.000 ευρώ.

Με την υπέρβαση του ορίου αυτού το βιβλίο αποθήκης τηρείται κατά είδος και ποσότητα κατά την εισαγωγή και εξαγωγή. Σημειώνεται ότι με τη νέα διάταξη δεν ορίζεται όριο τήρησης του βιβλίου αποθήκης μόνο κατά την εισαγωγή, όπως ίσχυε με τις προηγούμενες διατάξεις (νέα παράγραφος 2).

Έτσι την 1.1.2003 ο λιανοπωλητής επιτηδευματίας του οποίου τα ακαθάριστα έσοδα (από χονδρικές και λιανικές πωλήσεις) τις χρήσεις 2001 και 2002 υπερέβησαν το όριο των 4.000.000 ευρώ, υποχρεώνεται από 1.1.2003 να τηρήσει το βιβλίο αποθήκης κατ' είδος, ποσότητα και αξία κατά την εισαγωγή και εξαγωγή.

Παράδειγμα:

Η επιχείρηση Α πραγματοποίησε τα ακόλουθα έσοδα

	1.1 – 31.12.2001	1.1 – 31.12.2002
Λιανικές	2.700.000 ευρώ	3.400.000 ευρώ
Χονδρικές	400.000 ευρώ	700.000 ευρώ
	<u>3.100.000 < 4.000.000</u>	<u>4.100.000 > 4.000.000</u>

Η επιχείρηση αυτή δεν υποχρεώνεται σε τήρηση βιβλίου αποθήκης την 1.1.2003 επειδή την χρήση 1.1 – 31.12.2001 τα έσοδά της δεν ξεπέρασαν το όριο των 4.000.000 ευρώ.

2.8.3 Ο πωλητής αγαθών για λογαριασμό τρίτου ή για ίδιο λογαριασμό και για λογαριασμό τρίτου τηρεί βιβλίο αποθήκης εφόσον τα ετήσια έσοδά του από την πώληση των δικών του αγαθών και των αγαθών των τρίτων κατά τις δύο προηγούμενες διαχειριστικές περιόδους υπερέβησαν κατά περίπτωση το όριο που ορίζεται από τις προηγούμενες παραγράφους (όριο χονδροπωλητή ή λιανοπωλητή) (νέα παράγραφος 3).

2.8.4 Ο επιτηδευματίας που πωλεί χονδρικός ή λιανικός αγαθά μετά από προηγούμενη επεξεργασία (επιχείρηση βιομηχανική ή βιοτεχνική)

εφόσον το σύνολο των ετήσιων ακαθάριστων εσόδων του (χονδρικές και λιανικές πωλήσεις) κατά τις δύο προηγούμενες διαχειριστικές περιόδους υπερέβησαν το όριο των 3.000.000 ευρώ (νέα παράγραφος 4).

2.8.5 Ο επιτηδευματίας που επεξεργάζεται αγαθά για λογαριασμό τρίτων (φασόν) ή για δικό του λογαριασμό και για λογαριασμό τρίτων (φασόν), τηρεί βιβλίο αποθήκης εφόσον το σύνολο των ακαθαρίστων εσόδων του κατά τις δύο προηγούμενες διαχειριστικές περιόδους υπερέβησαν το ποσό των 3.000.000 ευρώ (νέα παράγραφος 5).

2.8.6 Ο επιτηδευματίας που πωλεί αγαθά εκτός της χώρας (πώληση σε χώρα Ε.Ο.Κ. ή τρίτη χώρα), ή ενεργεί επεξεργασία (φασόν) για λογαριασμό κατοίκου (φυσικού ή νομικού προσώπου) άλλης χώρας κατά ποσοστό άνω του 80%, τηρεί βιβλίο αποθήκης για κάθε κλάδο (εμπορίας – επεξεργασίας), εφόσον τα συνολικά ακαθάριστα έσοδα (χονδρικές, λιανικές, εξαγωγές) του κάθε κλάδου υπερβαίνουν το ποσό των 5.500.000 ευρώ τις δύο προηγούμενες διαχειριστικές περιόδους (νέα παράγραφος 6).

Ο προσδιορισμός του ποσοστού του 80% γίνεται χωριστά για κάθε κλάδο με βάση τις εξαγωγές και τα συνολικά έσοδα κάθε κλάδου. Διευκρινίζεται ότι εάν το ποσοστό των εξαγωγών για ένα ή και τους δύο κλάδους είναι κάτω του 80%, τότε ο επιτηδευματίας κρίνεται για την υποχρέωση τήρησης του βιβλίου αποθήκης με βάση τις γενικές διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων 1 έως 5 του άρθρου 8.

2.8.7 Αυτοτελής κρίση των κλάδων.

Σύμφωνα με τις διατάξεις της νέας παραγράφου 8 του άρθρου 8, εάν ο επιτηδευματίας διαθέτει παράλληλα κλάδο εμπορίου και ξεχωριστό επεξεργασίας (βιομηχανικό) για την υποχρέωση τήρησης του βιβλίου αποθήκης κάθε κλάδος και με τις νέες διατάξεις συνεχίζει να κρίνεται αυτοτελώς, με εξαίρεση την περίπτωση που ο επιτηδευματίας έχει υποχρέωση να εφαρμόζει την ομάδα 9 και εξάγει βραχύχρονο

αποτέλεσμα, οπότε εάν τηρεί βιβλίο αποθήκης για τον ένα κλάδο τηρεί βιβλίο αποθήκης και για τον άλλο κλάδο, ανεξαρτήτως ύψους εσόδων.

2.8.8 Παύση υποχρέωσης τήρησης του βιβλίου αποθήκης.

2.8.8.0 Γενικά

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 8, ο επιτηδευματίας που τηρεί βιβλίο αποθήκης σταματά να το τηρεί από την επόμενη διαχειριστική περίοδο εκείνης που για δεύτερη συνεχή χρήση δεν υπερβή το οριζόμενο όριο από τις επιμέρους διατάξεις των παραγράφων 1 έως 6. Απαιτείται δηλαδή ο επιτηδευματίας να μην ξεπεράσει το όριο τήρησης του βιβλίου αποθήκης σε δύο συνεχείς χρήσεις προκειμένου να σταματήσει την τήρηση αυτού. Με τις προϊσχύουσες διατάξεις απαιτείτο η μη υπέρβαση του ορίου σε μια και μόνο χρήση για την μη τήρηση του βιβλίου αποθήκης από την επόμενη διαχειριστική περίοδο.

Παράδειγμα:

Έστω επιχείρηση επεξεργασίας, η οποία την χρήση 2003 τηρεί βιβλίο αποθήκης, με ακαθάριστα έσοδα 3.100.000 ευρώ την χρήση 2002 και 2.900.000 την χρήση 2003. Την 1.1.2004 θα πρέπει να συνεχίσει την τήρηση του βιβλίου αποθήκης επειδή δεν πληρεί την προϋπόθεση της μη υπέρβασης του ορίου σε δύο συνεχείς χρήσεις. Εάν η εταιρεία αυτή κατά την χρήση 2004 δεν υπερβεί το όριο, τότε θα μπορεί να σταματήσει την τήρηση αυτού από 1.1.2005, επειδή δεν θα έχει υπερβεί το όριο σε δύο συνεχείς χρήσεις (2003, 2004).

2.8.8.1 Παύση υποχρέωσης τήρησης του βιβλίου αποθήκης την 1.1.2003 (Μεταβατική περίοδος).

Σύμφωνα με τη μεταβατική διάταξη του δεύτερου εδαφίου της νέας παραγράφου 8, ειδικά την πρώτη χρήση εφαρμογής της διάταξης αυτής, για την παύση τήρησης του βιβλίου αποθήκης, δεν απαιτείται πτώση των ακαθάριστων εσόδων κάτω του ορίου στις δύο προηγούμενες χρήσεις,

αλλά αρκεί η μη υπέρβαση του ορίου κατά την προηγούμενη χρήση (1.1 – 31.12.2002 ή 1.7.2002 – 30.6.2003).

Παράδειγμα:

Επιχείρηση επεξεργασίας που τηρεί βιβλίο αποθήκης την χρήση 2001 είχε ακαθάριστα έσοδα 3.100.000 ευρώ και τη χρήση 2002 είχε έσοδα 2.900.000 ευρώ. Η επιχείρηση αυτή την 1.1.2003 μπορεί να σταματήσει την τήρηση του βιβλίου αποθήκης, αφού τα έσοδα της χρήσης 2002 δεν υπερέβησαν το οριζόμενο όριο της νέας παραγράφου 4 του άρθρου 8 (3.000.000 ευρώ).

2.8.8.2 Εκ νέου τήρηση βιβλίου αποθήκης.

Η επιχείρηση, η οποία σταμάτησε να τηρεί το βιβλίο αποθήκης σύμφωνα με τα προαναφερόμενα υποχρεώνεται ξανά σε τήρηση αυτού από την επόμενη διαχειριστική περίοδο εκείνης που για δεύτερη συνεχή χρήση θα υπερβεί το οριζόμενο όριο.

Παράδειγμα:

Η επιχείρηση επεξεργασίας την 1.1.2004 σταμάτησε να τηρεί βιβλίο αποθήκης και τις επόμενες χρήσεις έχει τα πιο κάτω έσοδα:

1.1 – 31.12.2004 3.100.000 > 3.000.000

1.1 – 31.12.2005 2.900.000 < 3.000.000

1.1 – 31.12.2006 3.500.000 > 3.000.000

1.1 – 31.12.2007 3.700.000 > 3.000.000

Η επιχείρηση αυτή (εάν δεν αλλάξει το όριο μέχρι την 31.12.2007) θα υποχρεωθεί σε τήρηση του βιβλίου αποθήκης από 1.1.2008.

2.8.9. Τρόπος τήρησης του βιβλίου αποθήκης.

2.8.9.0 Γενικά

Με τις διατάξεις της παραγράφου 9 του νέου άρθρου 8 ορίζεται ο τρόπος ενημέρωσης του βιβλίου αποθήκης και διευκρινίζεται ο τρόπος παρακολούθησης στο βιβλίο αποθήκης της έδρας της κίνησης των

λοιπών εγκαταστάσεων (υποκαταστημάτων, αποθηκευτικών χώρων) του επιτηδευματία.

Ειδικότερα:

2.8.9.1 Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 9 του άρθρου 8 του Κ.Β.Σ. το βιβλίο αποθήκης ενημερώνεται κατά την εισαγωγή και εξαγωγή με κάθε δικαιολογητικό εγγραφής (ποσότητας ή αξίας) με αναγραφή του είδους και του αριθμού του, καθώς και της χρονολογίας αυτού. Ειδικότερα, σε ότι αφορά στην ενημέρωση του βιβλίου αποθήκης κατά την εξαγωγή με τις διατάξεις του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 9, παρέχεται η δυνατότητα στην επιχείρηση να μην ενημερώνει το βιβλίο αποθήκης με κάθε δικαιολογητικό εγγραφής αλλά συγκεντρωτικά, με μια ημερήσια εγγραφή, ανά είδος και σειρά στοιχείου που εκδίδει. Η δυνατότητα αυτή καταλαμβάνει όλες τις μερίδες του βιβλίου αποθήκης (Α' και Β' υλών, υλικών συσκευασίας, ετοιμών προϊόντων, εμπορευμάτων, κ.λπ.) και αφορά όλα τα στοιχεία που εκδίδονται από την επιχείρηση με τα οποία ενημερώνονται κατά την εξαγωγή οι μερίδες του βιβλίου αποθήκης.

2.8.9.2 Αγαθά που παρακολουθούνται στο βιβλίο αποθήκης της έδρας

Σύμφωνα με τις διατάξεις του τέταρτου εδαφίου της παραγράφου 9 του νέου άρθρου 8 στο βιβλίο αποθήκης της έδρας (ένα βιβλίο) παρακολουθούνται:

- α) Τα αγαθά της έδρας
- β) Τα αγαθά (μερίδες αποθήκης) όλων των υποκαταστημάτων ανεξάρτητα από το νομό που βρίσκονται ή την χιλιομετρική τους απόσταση από την έδρα.
- γ) Τα αγαθά (μερίδες αποθήκης) όλων των αποθηκευτικών χώρων ανεξάρτητα από το νομό που βρίσκονται ή την χιλιομετρική τους απόσταση από την έδρα.
- δ) Τα αγαθά που βρίσκονται σε τρίτους.

2.8.9.2.1 Ο τρόπος παρακολούθησης των μερίδων αποθήκης, των αποθηκευτικών χώρων και των τρίτων στο βιβλίο αποθήκης της έδρας.

A) Αγαθά αποθηκευτικών χώρων.

Από 1.1.2003 παρακολουθούνται στο βιβλίο αποθήκης της έδρας ανά αποθηκευτικό χώρο και κατ' είδος και ποσότητα κατά την εισαγωγή και εξαγωγή.

Όταν στον αποθηκευτικό χώρο τηρείται ιδιαίτερο βιβλίο αποθήκης κατ' είδος και ποσότητα τότε η μερίδα του αποθηκευτικού χώρου που παρακολουθείται στο βιβλίο αποθήκης της έδρας, μπορεί να ενημερώνεται με τη συνολική μηνιαία κίνηση του αποθηκευτικού χώρου.

Σημειώνεται ότι η κίνηση αποθηκευτικού χώρου που ανήκει σε υποκατάστημα που εξάγει αυτοτελές λογιστικό αποτέλεσμα παρακολουθείται σε ιδιαίτερες μερίδες του βιβλίου αποθήκης του υποκαταστήματος με αυτοτελή λογιστική και όχι στο βιβλίο αποθήκης της έδρας.

B) Αγαθά σε τρίτους.

Τα αγαθά που βρίσκονται σε τρίτους για οποιοδήποτε σκοπό παρακολουθούνται πάντοτε σε ιδιαίτερη μερίδα του βιβλίου αποθήκης της έδρας. Τηρείται μια μερίδα ανά τρίτο, κατ' είδος και ποσότητα, ανεξάρτητα από την εγκατάσταση που τα αποστέλλει ή παραλαμβάνει τα αγαθά.

Σημειώνεται ότι αναλόγως παρακολουθούνται στο βιβλίο αποθήκης του υποκαταστήματος με αυτοτελή λογιστική τα αγαθά που στέλνονται σε τρίτους από το υποκατάστημα με αυτοτελή λογιστική ή από τους αποθηκευτικούς χώρους που ανήκουν σ' αυτό.

2.8.10 Επιτηδευματίες που απαλλάσσονται από την τήρηση του βιβλίου αποθήκης και Τεχνικών Προδιαγραφών.

Με την παράγραφο 10 του νέου άρθρου 8 ορίζονται: α) Με την περίπτωση Α οι κατηγορίες των επιτηδευματιών που απαλλάσσονται από την τήρηση του βιβλίου αποθήκης, β) Με την περίπτωση Β οι κατηγορίες των επιτηδευματιών που απαλλάσσονται μόνο από την κατάρτιση των τεχνικών προδιαγραφών.

Ειδικότερα:

2.8.10.1 Επιτηδευματίες που απαλλάσσονται από την τήρηση του βιβλίου αποθήκης.

Οι επιτηδευματίες αυτοί μετά τις αλλαγές που επήλθαν με τη νέα παράγραφο 10 είναι:

- α) ο εκμεταλλευτής ελαιοτριβείου
- β) ο εκμεταλλευτής πρατηρίου χονδρικής πώλησης καπνοβιομηχανικών προϊόντων
- γ) ο πωλητής βενζίνης και πετρελαίου για λογαριασμό τρίτου. Η απαλλαγή αυτή, από 1.1.2003, αφορά μόνο την πώληση βενζίνης και πετρελαίου και όχι την πώληση για λογαριασμό τρίτου των λοιπών πετρελαιοειδών (π.χ. υγραέριο, ασφατικά, κ.λπ.)
- δ) ο εκμεταλλευτής πρατηρίου υγραερίου αυτοκινήτων
- ε) ο εκμεταλλευτής πρατηρίου υγρών καυσίμων και λιπαντικών αυτοκινήτων
- στ) ο εκμεταλλευτής εστιατορίου ή ζαχαροπλαστείου, εφόσον διαθέτει τα είδη του λιανικώς ή κυρίως λιανικώς
- ζ) ο εκμεταλλευτής ξενοδοχείου ή ξενώνα ή κάμπινγκ
- η) ο πωλητής σπωρολαχανικών, ανεξάρτητα από τον τρόπο διενέργειας των πωλήσεων (χονδρικά ή λιανικά ή εξαγωγή)
- θ) ο πωλητής νωπών αγροτικών προϊόντων (κρέατα, ψάρια, κ.λπ.) που εξάγει αυτά κατά ποσοστό άνω του 80%. Οι πωλητές των σπωρολαχανικών (νωπά αγροτικά προϊόντα) σύμφωνα με την προηγούμενη περίπτωση (η) απαλλάσσονται από την τήρηση του βιβλίου

αποθήκης, ανεξάρτητα από ποσοστό εξαγωγών και για το λόγο αυτό δεν συμπεριλαμβάνονται στην απαλλαγή αυτή της περίπτωσης

ι) ο παραγωγός κινηματογραφικών και τηλεοπτικών ταινιών

ια) ο πράκτορας εφημερίδων και περιοδικών

ιβ) ο εκμεταλλευτής κλινικής ή θεραπευτηρίου (τέθηκε σε ρητή διάταξη).

Αφορά τα υλικά τα οποία χρησιμοποιούνται στα πλαίσια της παροχής υπηρεσίας

ιγ) ο πωλητής τηλεκαρτών και καρτών κινητής τηλεφωνίας. Η Α.Υ.Ο. 1021391/138/ΠΟΛ.1080/28.2.2001, με την οποία είχε οριστεί τρόπος τήρησης του βιβλίου αποθήκης παύει να ισχύει από 1.1.2003.

Κρίση άλλου κλάδου. Σημειώνεται ότι ο επιτηδευματίας που απαλλάσσεται από την τήρηση του βιβλίου αποθήκης για έναν από τους προαναφερόμενους κλάδους και διατηρεί και άλλο κλάδο (μη απαλλασσόμενο) για την υποχρέωση τήρησης βιβλίου αποθήκης για τον κλάδο αυτό κρίνεται αυτοτελώς, με βάση τα έσοδα μόνο του κλάδου αυτού (μη απαλλασσόμενου).

Τήρηση του βιβλίου αποθήκης από τις τεχνικές επιχειρήσεις.

Ο κατασκευαστής Δημοσίων ή ιδιωτικών τεχνικών έργων, ο οποίος σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 παράγραφος 7 του ν.2940/2001 και του άρθρου 16 παράγραφοι 1 και 3 του ν. 2992/2002 φορολογείται με τις γενικές διατάξεις (λογιστικό αποτέλεσμα) υποχρεώνεται σε τήρηση του βιβλίου αποθήκης λόγω του τρόπου της φορολόγησής του. Με την εγκύκλιό μας ΠΟΛ. 1143/30.4.2002 διευκρινίστηκε ότι η υποχρέωση της τήρησης βιβλίου αποθήκης, θα δημιουργηθεί από 1.1.2004, εφόσον κατά τις δύο προηγούμενες χρήσεις (2002 και 2003) τα έσοδά τους θα υπερβούν το οριζόμενο όριο.

Σημειώνεται ότι στις διατάξεις της νέας παραγράφου 10 του άρθρου 8, από 1.1.2003, δεν περιλαμβάνει πλέον ως απαλλασσόμενος από την τήρηση βιβλίου αποθήκης ο κατασκευαστής δημόσιων ή ιδιωτικών

τεχνικών έργων που τα καθαρά του κέρδη προσδιορίζονται κατ' ειδικό τρόπο.

Οι επιχειρήσεις αυτές επειδή μέχρι την 31.12.2002 είχαν ρητή εξαίρεση από την τήρηση βιβλίου αποθήκης, δεν προκύπτει από 1.1.2003 υποχρέωση τήρησης βιβλίου αποθήκης, λαμβανομένων υπόψη των νέων δεδομένων για την τήρηση του βιβλίου αυτού (δύο συνεχείς χρήσεις, νέα όρια, κ.λπ.).

Τέλος, η τήρηση του βιβλίου αποθήκης από τις τεχνικές επιχειρήσεις, λόγω της ιδιομορφίας του αντικειμένου εργασιών τους, θα ρυθμιστεί με σχετική απόφαση.

2.8.10.2 Επιτηδευματίες που απαλλάσσονται από την κατάρτιση τεχνικών προδιαγραφών.

Με την περίπτωση Β' της νέας παραγράφου 10 καθορίζονται οι δραστηριότητες εκείνες για τις οποίες απαλλάσσεται ο επιτηδευματίας από την κατάρτιση τεχνικών προδιαγραφών, χωρίς όμως να απαλλάσσεται και από την τήρηση του βιβλίου αποθήκης και του βιβλίου παραγωγής – κοστολογίου.

Οι επιτηδευματίες αυτοί είναι:

α) Ο εκμεταλλευτής εστιατορίου ή ζαχαροπλαστείου

Αφορά τους κατά κύριο λόγο χονδροπωλητές εκμεταλλευτές εστιατορίου, ζαχαροπλαστείου και λοιπών συναφών ειδών, οι οποίοι όταν τα ακαθάριστα έσοδά τους υπερβαίνουν τα οριζόμενα όρια υποχρεώνονται σε τήρηση βιβλίου αποθήκης.

β) Ο εκμεταλλευτής λατομείου, μεταλλείου, ορυχείου. Δεν καταρτίζονται τεχνικές προδιαγραφές για τα πρωτογενή υλικά που εξορύσσονται π.χ. βωξίτης, άνθρακας, λιγνίτης, ακατέργαστοι όγκοι, κ.λπ. Εάν όμως αυτά περαιτέρω επεξεργάζονται, τότε από το δεύτερο αυτό στάδιο παραγωγής, συντάσσονται τεχνικές προδιαγραφές.

γ) Ο παραγωγός αγροτικών προϊόντων πρωτογενούς παραγωγής. Περιλαμβάνονται τα αγροτικά προϊόντα πρωτογενούς παραγωγής, όπως κρέατα, ψάρια, αυγά, φυτικά προϊόντα και λοιπά. Για την παραγωγή των προϊόντων αυτών ο επιτηδευματίας απαλλάσσεται από την τήρηση του βιβλίου αποθήκης. Όταν τα προϊόντα αυτά (αγροτικά προϊόντα πρωτογενούς παραγωγής) επεξεργάζονται και παράγονται άλλα αγαθά τότε τηρείται βιβλίο τεχνικών προδιαγραφών από το δεύτερο στάδιο παραγωγής.

Σημειώνεται ότι ορισμένες από τις επιχειρήσεις αυτές (πτηνοτροφεία, εκτροφεία ζώων, ιχθυοτροφεία) έχουν απαλλαγεί με σχετικές αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών από την κατάρτιση τεχνικών προδιαγραφών μέχρι την 31.12.2007.

δ) Οι επιχειρήσεις παραγωγής – πώλησης λογισμικού. Οι εν λόγω επιχειρήσεις και με την Α.Υ.Ο. 1066724/Π.Ο.Λ.1174/9.7.2001 είχαν απαλλαγεί από την κατάρτιση τεχνικών προδιαγραφών μέχρι 31.12.2007.

2.8.11 Τήρηση βιβλίου αποθήκης υποκαταστημάτων και αποθηκευτικών χώρων.

Με τις διατάξεις της νέας παραγράφου 11 του άρθρου 8 ορίζεται η υποχρέωση τήρησης βιβλίου αποθήκης στα υποκαταστήματα και τους αποθηκευτικούς χώρους, καθώς και ο τρόπος τήρησης αυτού. Ειδικότερα:

2.8.11.1 Τήρηση βιβλίου αποθήκης υποκαταστήματος.

Α) Υποκαταστήματος με αυτοτελή λογιστική.

Τηρείται ίδιο βιβλίο αποθήκης, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται από τις προηγούμενες παραγράφους. Στο βιβλίο αποθήκης του υποκαταστήματος με αυτοτελή λογιστική παρακολουθούνται σε ιδιαίτερες μερίδες α) η κίνηση κάθε αποθηκευτικού χώρου που ανήκει στο υποκατάστημα, κατ' είδος και ποσότητα β) η κίνηση κάθε υποκαταστήματος με εξαρτημένη λογιστική (τα δεδομένα του οποίου

ενσωματώνονται μετά από έγκριση του προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. κατά τα οριζόμενα από το άρθρο 9 παράγραφος 5), κατ' είδος, ποσότητα και αξία γ) τα αγαθά που στέλνονται σε τρίτους από το υποκατάστημα αυτό ή από τις άλλες εγκαταστάσεις που ανήκουν σ' αυτό, σε ιδιαίτερη μερίδα, ανά τρίτο κατ' είδος και ποσότητα.

Β) Υποκαταστήματος με εξαρτημένη λογιστική.

Στο υποκατάστημα που λειτουργεί σε άλλο νησί ή νομό με την έδρα και σε απόσταση μεγαλύτερη των 50 χιλιομέτρων από αυτή, έχει υποχρέωση τήρησης ίδιου βιβλίου αποθήκης σ' αυτό. Σημειώνεται ότι από 1.1.2003 ορίζεται ρητά πλέον ότι για τα υποκαταστήματα που βρίσκονται στον ίδιο νομό με την έδρα αλλά σε άλλο νησί, πρέπει να τηρείται χωριστό βιβλίο αποθήκης στην εγκατάστασή τους.

Παράδειγμα:

Έδρα στη Ρόδο υποκατάστημα στην Κω πρέπει να τηρείται ιδιαίτερο βιβλίο αποθήκης στο υποκατάστημα της Κω.

2.8.11.2 Τήρηση βιβλίου Αποθήκης Αποθηκευτικού Χώρου.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 11 του άρθρου 8 για πρώτη φορά από 1.1.2003 ορίζεται υποχρέωση τήρησης βιβλίου αποθήκης για τους αποθηκευτικούς χώρους με όμοιο τρόπο, όπως και για τα υποκαταστήματα.

Ειδικότερα:

α) Στον αποθηκευτικό χώρο που λειτουργεί στο ίδιο νησί και νομό με την έδρα ή σε άλλο νομό σε απόσταση μικρότερη των 50 χιλιομέτρων από αυτή δεν τηρείται βιβλίο αποθήκης σ' αυτόν και η κίνησή του παρακολουθείται στην παραπάνω περίπτωση Β'.

β) Στον αποθηκευτικό χώρο που λειτουργεί σε άλλο νησί ή νομό από την έδρα και σε απόσταση μεγαλύτερη των 50 χιλιομέτρων από αυτή, τηρείται βιβλίο αποθήκης κατ' είδος και ποσότητα.

Παράλληλα, η κίνηση του αποθηκευτικού χώρου παρακολουθείται σε ιδιαίτερες μερίδες ή στήλες του βιβλίου αποθήκης, όπως περιγράφεται παραπάνω. Διευκρινίζεται ότι προκειμένου για αποθηκευτικό χώρο που ανήκει σε υποκατάστημα με αυτοτελή λογιστική, η υποχρέωση τήρησης βιβλίου αποθήκης σ' αυτόν κρίνεται σε σχέση με το υποκατάστημα αυτό και η κίνησή του παρακολουθείται στο βιβλίο αποθήκης του υποκαταστήματος με αυτοτελή λογιστική το οποίο στην προκειμένη περίπτωση λειτουργεί ως έδρα.

Απαλλαγή από την τήρηση βιβλίου αποθήκης στον αποθηκευτικό χώρο.

Με τις διατάξεις του άρθρου 36 παράγραφος 2 περίπτωση ιβ', όπως αυτή τέθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 8 παράγραφος 1 του κοινοποιούμενου νόμου, ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. μετά από αίτηση του επιτηδευματία μπορεί να επιτρέπει την τήρηση του βιβλίου αποθήκης σε άλλο τόπο στις περιπτώσεις που η τήρησή του είναι δυσχερής στον αποθηκευτικό χώρο (έλλειψη επαγγελματικής οργάνωσης, υπαίθριοι χώροι, κ.λπ.).

2.8.11.3 Τήρηση βιβλίου αποθήκης όταν στην έδρα δεν διενεργείται αποθήκευση αγαθών.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 11 του νέου άρθρου 8, όταν στην έδρα δεν διενεργείται αποθήκευση ή διακίνηση αγαθών, ούτε ενεργούνται αγορές ή πωλήσεις (λήψη στοιχείων αγορών ή έκδοση στοιχείων) και υπάρχει ένα μόνο υποκατάστημα τότε μπορεί να μην τηρείται βιβλίο αποθήκης στην έδρα και τηρείται μόνο στο υποκατάστημα. Η διάταξη αυτή έχει ανάλογη εφαρμογή και όταν υπάρχει ένα υποκατάστημα με αποθηκευτικούς χώρους (αποθήκες).

2.8.11.4 Τήρηση βιβλίου αποθήκης εγκαταστάσεων που βρίσκονται στον ίδιο ή συνεχόμενο κτιριακό χώρο.

Όταν στον ίδιο ή σε συνεχόμενο κτιριακό χώρο στεγάζονται πολλές εγκαταστάσεις του επιτηδευματία (έδρα και υποκατάστημα και αποθηκευτικοί χώροι), η κίνηση όλων αυτών σύμφωνα και με τις διατάξεις του άρθρου 9 παράγραφος 4, μπορεί να παρακολουθείται ενιαία ως μια εγκατάσταση (μια μερίδα κατ' είδος) στο βιβλίο αποθήκης της έδρας ή και σε βιβλίο αποθήκης που τηρείται σε μια από αυτές τις εγκαταστάσεις.

2.8.12 Εναλλακτικός τρόπος τήρησης του βιβλίου αποθήκης (Κεντρική Αποθήκη).

2.8.12.0 Γενικά

Με τις διατάξεις της παραγράφου 12 του νέου άρθρου 8 δίνεται για πρώτη φορά από 1.1.2003 η δυνατότητα στον επιτηδευματία να παρακολουθεί τα αγαθά των εγκαταστάσεών του α) κατά είδος, ποσότητα και αξία μέσω μερίδας κεντρικής αποθήκης (για όλες τις εγκαταστάσεις) που τηρείται στην έδρα ή στο υποκατάστημα με αυτοτελή λογιστική και β) κατά είδος και ποσότητα μέσω μερίδας που τηρείται στην κάθε εγκατάστασή του.

2.8.12.1 Μερίδες που τηρούνται.

Ο επιτηδευματίας που επιλέγει να τηρήσει το βιβλίο αποθήκης με τον τρόπο που ορίζεται από την παράγραφο 12 του νέου άρθρου 8 τηρεί:

Α) Στην έδρα μερίδα «Κεντρικής Αποθήκης» για κάθε είδος αγαθού (Α' και Β' ύλες, υλικά συσκευασίας, έτοιμα προϊόντα, εμπορεύματα). Η μερίδα αυτή τηρείται ενιαία για όλες τις εγκαταστάσεις του επιτηδευματία (έδρα και υποκαταστήματα). Οι μερίδες της Κεντρικής Αποθήκης ενημερώνονται κατά την εισαγωγή με την ποσότητα και την αξία των αγαθών που αγοράζονται (από όλες τις εγκαταστάσεις) και κατά την εξαγωγή με την ποσότητα και την αξία των αγαθών που πωλούνται (από όλες τις εγκαταστάσεις). Επιπρόσθετα οι μερίδες της «Κεντρικής Αποθήκης» των Α', Β' υλών και υλικών συσκευασίας, ενημερώνονται

για κάθε ένα αγαθό κατά την εξαγωγή με την ποσότητα που διατέθηκαν στην παραγωγή από όλες τις εγκαταστάσεις και η αξία αυτών τίθεται στο τέλος της χρήσης με την κοστολόγηση. Επίσης οι μερίδες της «Κεντρικής Αποθήκης» των ετοιμών προϊόντων ενημερώνονται ακόμη κατά την εισαγωγή με την ποσότητα κάθε αγαθού που παράχθηκε από όλες τις εγκαταστάσεις και η αξία αυτών τίθενται στο τέλος της χρήσης με την κοστολόγηση.

Β) Σε κάθε εγκατάσταση (έδρα, υποκατάστημα, αποθηκευτικό χώρο) μια μερίδα για κάθε είδος αγαθού (Α' και Β' ύλες, υλικά συσκευασίας, προϊόντα, εμπορεύματα). Η κάθε μερίδα ενημερώνεται κατά την εισαγωγή με την ποσότητα κάθε είδους αγαθού που εισάγεται στην κάθε εγκατάσταση για οποιοδήποτε λόγο και πιστώνεται κατά την εξαγωγή με την ποσότητα κάθε είδους αγαθού που εξέρχεται από την εγκατάσταση για οποιοδήποτε λόγο. Η διαφορά της ποσότητας της εισαγωγής και εξαγωγής δίνει το ποσοτικό υπόλοιπο κάθε είδους αγαθού ανά εγκατάσταση. Εάν η εγκατάσταση είναι στο ίδιο νησί ή νομό με την έδρα ή σε άλλο νομό και σε απόσταση μικρότερη των 50 χιλιομέτρων από αυτή, τότε η κίνηση του βιβλίου αποθήκης της εγκατάστασης αυτής μπορεί να παρακολουθείται στο βιβλίο αποθήκης της έδρας.

Γ) Στην έδρα τηρείται ακόμη μια μερίδα ανά τρίτο, για τα αγαθά που βρίσκονται σε τρίτους για οποιοδήποτε σκοπό. Για τον τρόπο τήρησης της μερίδας αυτής έχουν ανάλογη εφαρμογή τα όσα αναφέρονται στην παράγραφο 2.8.9.2.1 της εγκυκλίου αυτής.

Παρατίθεται ενδεικτικό παράδειγμα κίνησης των μερίδων του βιβλίου αποθήκης επιχείρησης που διαθέτει ένα αποθηκευτικό χώρο και ένα υποκατάστημα στον ίδιο νομό με την έδρα.

ΕΔΡΑ

Κεντρική Αποθήκη «Είδος Α'»

α/α	Ημερ.	Ποσot.	Αξία	α/α	Ημερ.	Ποσot.	Αξία
1	10/1	100	5.000	4	20/1	20	2.000
2	12/1	50	2.500	5	25/1	25	2.500

ΕΔΡΑ «Είδος Α'»

α/α	Ημερ.	Ποσότητα	α/α	Ημερ.	Ποσότητα
1	10/1	100	3	14/1	30

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ «Είδος Α'»

α/α	Ημερομ	Ποσότητα	Α/α	Ημερομηνία	Ποσότητα
2	12/1	50	5	25/1	25

ΑΠΟΘΗΚΕΥΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ «Είδος Α'»

α/α	Ημερομηνία	Ποσότητα	α/α	Ημερομηνία	Ποσότητα
3	14/1	30	4	20/1	20

1. Αγορά από την έδρα
2. Αγορά από το υποκατάστημα
3. Αποστολή από την έδρα στην αποθήκη
4. Πώληση από την έδρα και αποστολή από τον αποθηκευτικό χώρο
5. Πώληση από το υποκατάστημα

2.8.13 Τήρηση βιβλίου Παραγωγής Κοστολογίου και Βιβλίου Τεχνικών Προδιαγραφών.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 13 του νέου άρθρου 8 διαχωρίζονται οι τεχνικές προδιαγραφές τήρησης από το βιβλίο

παραγωγής κοστολογίου και τηρούνται δύο βιβλία «Βιβλίο Παραγωγής – Κοστολογίου» και «Βιβλίο Τεχνικών Προδιαγραφών».

Τα βιβλία αυτά τηρούνται με τον ίδιο τρόπο που όριζαν οι προϊσχύουσες διατάξεις της παραγράφου 12 του άρθρου 8 του Κ.Β.Σ. όπως ίσχυε μέχρι την 31.12.2002.

Θεώρηση. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 19 παράγραφος 1 περίπτωση Α' το (χωριστό) βιβλίο παραγωγής κοστολογίου δεν θεωρείται από 1.1.2003 και θεωρείται μόνο το βιβλίο τεχνικών προδιαγραφών με Κ.Α.Θ. 26. Οι επιχειρήσεις οι οποίες έχουν θεωρήσει έντυπα βιβλίου παραγωγής - κοστολογίου με Κ.Θ. 25 μπορούν να συνεχίσουν να τα χρησιμοποιούν από 1.1.2003 για την τήρηση του θεωρημένου βιβλίου τεχνικών προδιαγραφών, χωρίς την υποβολή σχετικής γνωστοποίησης.

Παράγραφος 9. Έννοια του υποκαταστήματος – Προσωρινοί εκθεσιακοί χώροι (ισχύς 1.1.2003).

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής αντικαθίσταται η παράγραφος 1 του άρθρου 9 του Κ.Β.Σ. και επέρχονται οι εξής μεταβολές:

α) Με το πρώτο εδάφιο της νέας παραγράφου 9 συμπληρώνεται η έννοια του υποκαταστήματος προς άρση αμφισβητήσεων και ως υποκατάστημα θεωρείται κάθε επαγγελματική εγκατάσταση εκτός της έδρας της επιχείρησης που διενεργείται παραγωγική ή συναλλακτική δραστηριότητα, ανεξάρτητα εάν αυτή διενεργείται κατ' εντολή της έδρας ή άλλου υποκαταστήματος σε εκτέλεση σχετικών συμβάσεων.

β) Με το τελευταίο εδάφιο της νέας παραγράφου 1 από 1.1.2003 παύουν να θεωρούνται υποκαταστήματα οι προσωρινοί εκθεσιακοί χώροι (συμμετοχή σε εκθέσεις). Συνεπώς, από 1.1.2003 για τους προσωρινούς εκθεσιακούς χώρους δεν απαιτείται η υποβολή δήλωσης μεταβολής στην

αρμόδια Δ.Ο.Υ. Για τις πωλήσεις που διενεργούνται από τους χώρους αυτούς εκδίδονται στοιχεία της εγκατάστασης (έδρας ή υποκαταστήματος) που συμμετέχει στην έκθεση.

Παράγραφος 10. Υποκατάστημα με αυτοτελή λογιστική (ισχύς 1.1.2003).

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής αντικαθίστανται το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του Κ.Β.Σ. και ρητά πλέον ορίζεται ότι τα υποκαταστήματα με αυτοτελή λογιστική εξάγουν υποχρεωτικά τελικό αποτέλεσμα (κέρδος ή ζημιά) το οποίο ενσωματώνεται στα βιβλία της έδρας.

Παράγραφος 11. Τήρηση Βιβλίου Ποσοτικής Παραλαβής (ισχύς 1.1.2003).

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε η παράγραφος 1 του άρθρου 10 του Κ.Β.Σ. αναφορικά με την τήρηση του βιβλίου ποσοτικής παραλαβής και επέρχονται οι εξής μεταβολές:

2.11.1 Τήρηση βιβλίου ποσοτικής παραλαβής από τους επισκευαστές επίπλων μηχανών και μηχανημάτων.

Με τις διατάξεις του δεύτερου εδαφίου (νέου) της παραγράφου 1 του άρθρου 10, όπως αυτές συμπληρώθηκαν και ισχύουν, από 1.1.2003 επεκτείνεται η υποχρέωση τήρησης βιβλίου ποσοτικής παραλαβής ή δελτίου ποσοτικής παραλαβής και στους επισκευαστές επίπλων, μηχανών και μηχανημάτων για τα έπιπλα, τις μηχανές και τα μηχανήματα που παραλαμβάνουν για επισκευή στο κατάστημά τους (κεντρικό ή υποκατάστημα) από ιδιώτες ή από επιτηδευματίες εφόσον δεν συνοδεύονται με Δελτίο Αποστολής.

Επισκευή επίπλων – έννοια.

Η υποχρέωση αυτή καταλαμβάνει κάθε είδους έπιπλο ανεξάρτητα από το υλικό κατασκευής του (ξύλινα, μεταλλικά, κ.λπ.) και ως επισκευή θεωρείται οποιαδήποτε εργασία που γίνεται σ' αυτά (συντήρηση, επισκευή, βάψιμο, στίλβωμα, αλλαγή ταπετσαριών κ.λπ.).

Επισκευή μηχανών, μηχανημάτων – έννοια.

Η υποχρέωση αυτή καταλαμβάνει κάθε είδους μηχανή (π.χ. μηχανή αυτοκινήτου, μοτοσικλέτας, μηχανή σκαφών θαλάσσης, μοτέρ κάθε είδους, κ.λπ.) ή μηχανήματα (ιατρικό, οδοντιατρικό, φωτοτυπικό, τυπογραφικό, αντλητικό, κ.λπ.) που παραλαμβάνονται (ως ολοκληρωμένη συσκευή) προς επισκευή και δεν καταλαμβάνει την παραλαβή εξαρτημάτων ή ανταλλακτικών αυτών.

Διευκρινίζεται ότι οι παραπάνω επιτηδευματίες προς αποφυγή αμφισβητήσεων θα πρέπει να καταχωρήσουν στο βιβλίο ποσοτικής παραλαβής τα έπιπλα, τις μηχανές και τα μηχανήματα που θα έχουν προς επισκευή στο κατάστημά τους κατά την 1.1.2003. Η καταχώρηση αυτή μπορεί να διενεργηθεί μέχρι την 28.2.2003 με σχετική ένδειξη ότι αφορά παραλαβή πριν την 1.1.2003.

Για τον τρόπο τήρησης του βιβλίου ποσοτικής παραλαβής έχει ανάλογη εφαρμογή η εγκύκλιός μας Π.Ο.Λ. 1163/1994 αναφορικά με τον τρόπο τήρησης του βιβλίου ποσοτικής παραλαβής από τους επισκευαστές ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών.

Τρόπος έκδοσης των Α.Π.Υ.

Οι παραπάνω επιτηδευματίες, εφόσον χρησιμοποιούν Φ.Τ.Μ. για την έκδοση των Α.Π.Υ., συνεχίζουν να εκδίδουν αυτές με τον ίδιο τρόπο αναγράφοντας και τον α/α της σχετικής απόδειξης στο βιβλίο ποσοτικής παραλαβής, ώστε να μην δημιουργούνται αμφισβητήσεις κατά τον έλεγχο.

2.11.2 Τήρηση Δελτίου Ποσοτικής Παραλαβής για αγορά αγροτικών προϊόντων.

Με τις διατάξεις του τελευταίου (νέου) εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 10 από 1.1.2003 τηρείται Δελτίο Ποσοτικής Παραλαβής (αντί απόδειξης ποσοτικής παραλαβής) από τον επιτηδευματία και τα πρόσωπα της παραγράφου 3 του άρθρου 2 (νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα) για την αγορά αγροτικών προϊόντων από αγρότες που δεν συνοδεύονται με Δελτίο Αποστολής. Σημειώνεται ότι για τις παραπάνω παραλαβές μέχρι την 31.12.2002 εκδίδετο απόδειξη ποσοτικής παραλαβής σύμφωνα με τις διατάξεις της καταργούμενης παραγράφου 6 του άρθρου 12 όπως ειδικότερα αναλύονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 3 της παρούσας εγκυκλίου.

Παράγραφος 12. Πρόσθετα βιβλία κλινικών ή θεραπευτηρίων (ισχύς 1.1.2003).

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής τροποποιείται η περίπτωση γ' της παραγράφου 5 του άρθρου 10 και επέρχονται οι παρακάτω μεταβολές στα πρόσθετα βιβλία που τηρούνται από τις κλινικές και τα θεραπευτήρια:

α) Καταργείται από 1.1.2003 η τήρηση του βιβλίου εισόδου και εξόδου ασθενών (περίπτωση α') τα δεδομένα του οποίου περιέχονται στο τηρούμενο βιβλίο ασθενών.

β) Εισάγεται υποχρέωση από 1.1.2003 αναγραφής στο βιβλίο ασθενών εκτός των άλλων δεδομένων και του είδους και της ποσότητας των φαρμάκων και των λοιπών υλικών που χορηγούνται σε κάθε ασθενή. Ως υλικά θεωρούνται τα τεχνητά μέλη, οι βηματοδότες, κ.λπ. Δεν καταχωρούνται τα αναλώσιμα υλικά όπως οξυγόνο, γάζες, χαρτικά κ.λπ.

Διευκρινίζεται ότι στο βιβλίο ασθενών δεν καταχωρούνται τα φάρμακα και τα λοιπά υλικά που αγοράζονται από τους ασθενείς απ' ευθείας από τα φαρμακεία και χορηγούνται σ' αυτούς μέσω της κλινικής.

Σημειώνεται ότι η διάταξη αυτή καλύπτει φορολογικές υποχρεώσεις και δεν θίγει άλλες διατάξεις περί του τρόπου λειτουργίας των κλινικών και θεραπευτηρίων.

Παράγραφος 13. Τήρηση απλότυπου Βιβλίου Αποθήκευσης και Βιβλίου Μεριδολογίου Γιατρών (ισχύς 1.1.2003).

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής τροποποιούνται οι διατάξεις των περιπτώσεων γβ' και ηβ' της παραγράφου 5 του άρθρου 10 και από 1.1.2003 τα βιβλία αποθήκευσης και μεριδολογίου γιατρών τηρούνται απλότυπα λόγω της κατάργησης με τις διατάξεις της παραγράφου 9 του άρθρου 4 του κοινοποιούμενου νόμου της υποχρέωσης υποβολής στη Δ.Ο.Υ. αντιτύπου αυτών που οριζόταν με τις προϊσχύουσες διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του Κ.Β.Σ.

Σημειώνεται ότι τα θεωρημένα διπλότυπα έντυπα των παραπάνω βιβλίων μπορούν να χρησιμοποιηθούν με (συμπλήρωση μόνο του πρωτοτύπου) και μετά την 1.1.2003 μέχρι να εξαντληθούν χωρίς να απαιτείται γνωστοποίηση στη Δ.Ο.Υ.

Παράγραφος 14. Κατάργηση του βιβλίου Πρέσσας. Τήρηση Βιβλίου Συνδρομητών.

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής αντικαθίσταται η περίπτωση ζ' της παραγράφου 5 του άρθρου 10 και επέρχονται οι εξής μεταβολές:

2.14.1 Κατάργηση βιβλίου Πρέσσας (ισχύς 1.1.2003).

Καταργείται από 1.1.2003 η υποχρέωση τήρησης του βιβλίου πρέσσας, που τηρείτο από τα εκκοκιστήρια βάμβακος, η τήρηση του οποίου ουσιαστικά δεν εξυπηρετούσε φορολογικούς σκοπούς.

2.14.2 Τήρηση Βιβλίου Συνδρομητών (ισχύς 1.1.2003).

Τηρείται από 1.1.2003 από τους επιτηδευματίες που παρέχουν υπηρεσίες με συνδρομή. Υπηρεσία με συνδρομή για την εφαρμογή της διάταξης αυτής θεωρείται η παροχή δικαιώματος χρήσης ή πρόσβασης σε υπηρεσίες στις περιπτώσεις που θα χρειαστεί, έναντι προαπαιτούμενου συγκεκριμένου ποσού που αναφέρεται σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα (έτος, εξάμηνο, κ.λπ.).

Σημειώνεται ότι στις περιπτώσεις που συντάσσονται συμφωνητικά και περιλαμβάνουν τα δεδομένα του συγκεκριμένου βιβλίου παρέλκει η τήρηση του βιβλίου αυτού, με την προϋπόθεση ότι αντίγραφα αυτών τίθενται άμεσα στη διάθεση του ελέγχου και έχει υποβληθεί σχετική κατάσταση στη Δ.Ο.Υ. Σημειώνεται ότι και στην περίπτωση αυτή, που τα συμφωνητικά ουσιαστικά αναπληρώνουν το πρόσθετο βιβλίο εκδίδονται αθεώρητα στοιχεία βάσει της ΠΟΛ. 1166/2002, αναγράφοντας επί του συμφωνητικού τον α/α του παραστατικού εσόδου.

Ενδεικτικές περιπτώσεις παροχής υπηρεσίας με συνδρομή είναι οι τράπεζες πληροφοριών, οι επιχειρήσεις παροχής οδικής βοήθειας, επιχειρήσεις τεχνικής κάλυψης κ.λπ.

Το βιβλίο συνδρομητών δεν τηρείται από τους επιτηδευματίες οι οποίοι:

- πωλούν αγαθά με συνδρομή, όπως εφημερίδες, περιοδικά κ.λπ.
- παρέχουν υπηρεσίες της παραγράφου 16 του άρθρου 12 του Κ.Β.Σ., έναντι συνδρομής όπως τηλεπικοινωνιακές, ταχυδρομικές κ.λπ.

Τηλεπικοινωνιακή υπηρεσία για την εφαρμογή της διάταξης αυτής θεωρείται ιδίως η διάθεση δικτύου ειδικών γραμμών ή κατ' αποκοπή τιμή

συνδρομής για πρόσβαση στο Internet (σύνδεση μηνύματα), καθώς και η παροχή προγραμμάτων τηλεόρασης με αμοιβή.

- Τηρούν άλλα πρόσθετα βιβλία, από τα οποία προκύπτουν τα δεδομένα του βιβλίου συνδρομητών, όπως γυμναστήρια, κέντρα αισθητικής κ.λπ.

Περιεχόμενο του βιβλίου συνδρομητών

Στο βιβλίο συνδρομητών καταχωρείται:

α) Το ονοματεπώνυμο ή η επωνυμία και η διεύθυνση του συνδρομητή.

β) η ημερομηνία έναρξης και λήξης της συνδρομής και

γ) η αξία της συνδρομής.

Σημειώνεται ότι στις περιπτώσεις που η εγγραφή του συνδρομητή γίνεται εκτός της επαγγελματικής εγκατάστασης, η καταχώρηση στο βιβλίο διενεργείται εντός της επόμενης από την επιστροφή του στην επαγγελματική εγκατάσταση.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ

Βιβλίο Συνδρομητών

Όνοματεπώνυμο ή Επωνυμία και Διεύθυνση Συνδρομητή	Ημερομηνία		Αξία συνδρομής	α/α Α.Π.Υ.	Αξία Α.Π.Υ.
	Έναρξη συνδρομής	Λήξη συνδρομής			

Το βιβλίο αυτό τηρείται θεωρημένο από 1.1.2003 με Κωδικό TAXIS 282. Στο βιβλίο αυτό θα πρέπει να καταχωρηθούν και οι παλαιοί συνδρομητές (πριν την 1.1.2003) για τους οποίους συνεχίζεται η παροχή υπηρεσίας κατά την 1.1.2003. Η καταχώρηση των συνδρομητών αυτών για την διευκόλυνση των επιχειρήσεων λόγω της πρώτης εφαρμογής,

μπορεί να γίνει μέχρι 28.2.2003, με σχετική ένδειξη ότι αφορά παλαιό συνδρομητή (πριν την 1.1.2003).

Τέλος σημειώνεται ότι οι υπόχρεοι τήρησής του θα εκδίδουν από 1.1.2003 αθεώρητες αποδείξεις παροχής υπηρεσιών, σύμφωνα με την Α.Υ.Ο. ΠΟΛ. 1166/2002 προς τους συνδρομητές, οι οποίοι έχουν καταχωρηθεί σ' αυτό.

Παράγραφος 15. Τήρηση βιβλίου εισερχομένων (ισχύς 1.1.2003).

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής συμπληρώνεται η περίπτωση ι' της παραγράφου 5 του άρθρου 10 και από 1.1.2003 η τήρηση του βιβλίου εισερχομένων επεκτείνεται και στους πωλητές μεταχειρισμένων τροχόσπιτων, σκαφών αναψυχής, γεωργικών και λοιπών αυτοκινούμενων μηχανημάτων.

Οι υπόχρεοι επιτηδευματίες θα πρέπει να καταχωρήσουν στο βιβλίο εισερχομένων τα μεταχειρισμένα τροχόσπιτα, σκάφη αναψυχής, κ.λπ. που έχουν για πώληση στο κατάστημά τους κατά την 1.1.2003.

Το βιβλίο εισερχομένων τηρείται από τους νέους υπόχρεους τήρησής του με ανάλογο τρόπο όπως και από τους πωλητές μεταχειρισμένων αυτοκινήτων, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων.

Παράγραφος 16. Κατάργηση των πρόσθετων βιβλίων των ασφαλιστικών επιχειρήσεων. Τήρηση Βιβλίου Επίσκεψης Ασθενών (ισχύς 1.1.2003).

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής, αντικαταστάθηκε η περίπτωση ια' της παραγράφου 5 και επέρχονται οι εξής μεταβολές:

2.16.1 Κατάργηση των πρόσθετων βιβλίων των ασφαλιστικών επιχειρήσεων.

Καταργείται από 1.1.2003 η υποχρέωση τήρησης πρόσθετων βιβλίων από τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις (βιβλία ασφαλιστηρίων

συμβολαίων, ακύρωσης ασφαλιστηρίων συμβολαίων, ασφαλιστικών κινδύνων (ζημιών) και αντασφαλιστηρίων συμβολαίων).

2.16.2 Τήρηση του «Βιβλίου Επίσκεψης Ασθενών».

Με τη νέα περίπτωση ια' της παραγράφου 5 ορίζεται η τήρηση του βιβλίου επίσκεψης ασθενών από τους γιατρούς φυσικά πρόσωπα όλων των ειδικοτήτων και τις εταιρείες που παρέχουν ιατρικές υπηρεσίες, το οποίο τηρείτο με τις διατάξεις του άρθρου 64 παράγραφος 11 του ν. 2065/92, και εντάσσεται έτσι η τήρηση του βιβλίου αυτού στις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 10 του Κ.Β.Σ. Επίσης θεσπίζεται για πρώτη φορά υποχρέωση τήρησης του βιβλίου αυτού από 1.1.2003 και από τους οδοντογιατρούς όλων των ειδικοτήτων και τις εταιρείες που παρέχουν οδοντιατρικές υπηρεσίες. Με την θέσπιση της τήρησης του βιβλίου επίσκεψης ασθενών ως βιβλίο της παραγράφου 5, τα πιο πάνω πρόσωπα εκδίδουν από 1.1.2003 αθεώρητες Α.Π.Υ. σύμφωνα με την Α.Υ.Ο. ΠΟΛ. 1166/2002 για τους ασθενείς που καταχωρούνται σ' αυτό.

2.16.2.1 Τόπος τήρησης του βιβλίου επίσκεψης ασθενών.

Το βιβλίο επίσκεψης ασθενών τηρείται στο χώρο εξέτασης του ασθενή ή στο χώρο παροχής σ' αυτόν των ιατρικών συμβουλών (ιατρείο, οδοντιατρείο, εργαστήριο κ.λπ.). Για τις επισκέψεις ασθενών στο σπίτι ή σε άλλους χώρους, όπως σε σχολεία, αθλητικούς συλλόγους δεν προκύπτει υποχρέωση τήρησης του βιβλίου αυτού.

2.16.2.2 Χρόνος ενημέρωσης - τρόπος τήρησης.

Το βιβλίο επίσκεψης ασθενών ενημερώνεται με την είσοδο κάθε ασθενή στο χώρο εξέτασης ή παροχής των ιατρικών υπηρεσιών. Μπορεί να τηρηθεί χειρόγραφα αλλά και μηχανογραφικά με την προϋπόθεση, στη δεύτερη περίπτωση, ότι η εκτύπωση θα γίνεται άμεσα για κάθε εξεταζόμενο ασθενή.

Οι γιατροί και οι οδοντογιατροί, κατ' αρχήν υποχρεούνται να καταχωρούν όλους τους ασθενείς που δέχονται με αμοιβή ή χωρίς αμοιβή.

Ειδικά, οι γιατροί που έχουν συμβληθεί με το Δημόσιο ή έχουν σύμβαση μίσθωσης εργασίας (μισθωτοί) ή μίσθωσης έργου με ασφαλιστικά ταμεία (Ι.Κ.Α., Τ.Ε.Β.Ε. κ.λπ.) και έχουν την υποχρέωση να δέχονται τους ασφαλισμένους αυτούς στο ιατρείο τους, χωρίς να λαμβάνεται ιδιαίτερη αμοιβή κατά επίσκεψη από τους ασθενείς, δεν υποχρεούνται να καταχωρούν τα στοιχεία των ασθενών αυτών στο τηρούμενο βιβλίο. Η ιδιότητα των ασθενών αυτών ως ασφαλισμένων στο Δημόσιο ή σε κάποιο ταμείο θα αποδεικνύεται από το ατομικό βιβλιάριο υγείας, από το οποίο θα έχει αποκοπεί η σχετική απόδειξη ή από την αναγραφή στο ασφαλιστικό βιβλιάριο του ονόματος του οικογενειακού γιατρού.

Στο βιβλίο επίσκεψης ασθενών πρέπει να καταχωρούνται για κάθε ασθενή α) το ονοματεπώνυμο, β) η χρονολογία επίσκεψης, γ) η διεύθυνσή του. Επίσης στο βιβλίο καταγράφεται σύμφωνα με την Α.Υ.Ο. ΠΟΛ. 1166/2002 και ο α/α της Α.Π.Υ. εντός της επομένης από την έκδοσή της.

Όταν εκδίδεται μια απόδειξη για περισσότερες από μια επισκέψεις του ίδιου ασθενή ή όταν η αμοιβή καταβάλλεται κατόπιν συμφωνίας, αφού ολοκληρωθεί η παροχή των ιατρικών ή οδοντιατρικών υπηρεσιών, χωρίς δηλαδή να λαμβάνεται αμοιβή από το γιατρό ή τον οδοντίατρο για τις υπηρεσίες που παρέχονται ενδιάμεσα (π.χ. παρακολούθηση εγκύου μέχρι τον τοκετό από γυναικολόγο γιατρό, θεραπεία από οδοντιάτρους κ.λπ.) εκδίδεται μια ή περισσότερες αποδείξεις παροχής υπηρεσιών ανάλογα αν η αμοιβή καταβάλλεται εφάπαξ ή τμηματικά. Οι αριθμοί των αποδείξεων αυτών καταχωρούνται στο βιβλίο επίσκεψης ασθενών σ' όλες τις επισκέψεις που καλύπτονται από αυτές.

Σε εξέταση από εργαστηριακούς γιατρούς (μικροβιολόγοι, ακτινολόγοι, κ.λπ.) τα στοιχεία του ασθενή αναγράφονται μόνο κατά την ημέρα που έγινε η εξέταση, όχι και όταν παραδίδονται οι εξετάσεις. Το ίδιο ισχύει και όταν οι εργαστηριακές αυτές εξετάσεις εντός ολίγων ημερών από τη σύνταξή τους προσκομίζονται για να επιδειχθούν στο γιατρό που έδωσε την εντολή να γίνουν και εφόσον φυσικά δεν καταβάλλεται αμοιβή κατά την επίσκεψη αυτή.

Σημειώνεται ότι ειδικά για τους οδοντιάτρους επειδή η υποχρέωση τήρησης του πρόσθετου βιβλίου επίσκεψης ασθενών καθιερώνεται για πρώτη φορά, λαμβανομένου υπόψη και του γεγονότος ότι οι υπηρεσίες που παρέχονται από αυτούς σε αρκετές περιπτώσεις ολοκληρώνονται ύστερα από πολλές επισκέψεις (π.χ. απονευρώσεις), παρέχεται η δυνατότητα, για τις περιπτώσεις αυτές, το πρόσθετο βιβλίο να ενημερώνεται με την έναρξη της παροχής της υπηρεσίας (πρώτη επίσκεψη του ασθενή), με σχετική ένδειξη – σημείωση «συνεχίζονται οι επισκέψεις» και με την ολοκλήρωση των υπηρεσιών να αναγράφεται και η ημερομηνία αυτή. Επίσης την επόμενη ημέρα από την έκδοση της απόδειξης παροχής υπηρεσιών ή των αποδείξεων επί τμηματικής καταβολής, αναγράφεται ο αριθμός τους στο πρόσθετο βιβλίο.

Για τις εξετάσεις ασθενών και την παροχή ιατρικών ή οδοντιατρικών συμβουλών χωρίς αμοιβή (δωρεάν) θα γίνεται σχετική καταχώρηση στο βιβλίο ασθενών και θα εκδίδονται αποδείξεις παροχής υπηρεσιών με την ένδειξη «δωρεάν», σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 13 του Κ.Β.Σ.

2.16.2.3 Δυνατότητα συνένωσης του «Βιβλίου Επίσκεψης Ασθενών» με το βιβλίο «Εσόδων – Εξόδων».

Με τις διατάξεις του άρθρου 19 παράγραφος 4 παρέχεται η δυνατότητα οι γιατροί και οδοντίατροι να συνενώσουν το βιβλίο επίσκεψης ασθενών με το «Βιβλίο Εσόδων – Εξόδων» με την

προϋπόθεση ότι από το τηρούμενο συνενωμένο «Βιβλίο Επίσκεψης Ασθενών – Βιβλίο Εσόδων-Εξόδων» θα προκύπτουν τα δεδομένα και των δύο βιβλίων, ότι αυτό θα παραμένει στο χώρο εξέτασης των ασθενών καθ' όλη τη διάρκεια της επαγγελματικής απασχόλησης του γιατρού και ότι θα τηρείται χειρόγραφα.

Το συνενωμένο βιβλίο «Βιβλίο Επίσκεψης Ασθενών – Εσόδων-Εξόδων» θεωρείται στη Δ.Ο.Υ. με κωδικό TAXIS 288.

Διευκρινίζεται ότι το ανώτερο συνενωμένο βιβλίο τηρείται με όμοιο τρόπο όπως και το βιβλίο εσόδων – εξόδων στο οποίο καταχωρούνται και τα δεδομένα (στο σκέλος των εσόδων ή σε ιδιαίτερο χώρο) του βιβλίου επίσκεψης ασθενών σύμφωνα με τις προϊσχύουσες διατάξεις του άρθρου 64 παράγραφος 11 του ν. 2065/92.

Οι γιατροί οι οποίοι μέχρι σήμερα χρησιμοποιούσαν το Βιβλίο Εσόδων – Εξόδων και ως βιβλίο επίσκεψης ασθενών (άρθρο 64 παράγραφος 11 ν. 2065/92) χωρίς να είναι θεωρημένο με το πιο πάνω κωδικό (288), μπορούν να συνεχίσουν να το τηρούν και ως βιβλίο επίσκεψης ασθενών και μετά την 1.1.2003 μέχρι την εξάντλησή του, χωρίς να απαιτείται γνωστοποίηση στην αρμόδια Δ.Ο.Υ.

Επίσης οι οδοντίατροι, που για πρώτη φορά υποχρεώνονται να τηρούν το βιβλίο επίσκεψης ασθενών από 1.1.2003, έχουν τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσουν το ήδη θεωρημένο χειρόγραφο τηρούμενο βιβλίο εσόδων – εξόδων και για την τήρηση του βιβλίου επίσκεψης ασθενών μέχρι την εξάντλησή του, χωρίς να απαιτείται γνωστοποίηση στην αρμόδια Δ.Ο.Υ.

Παράγραφος 17. Τήρηση «Βιβλίου πελατών» από τους ασκούντες παραϊατρικό επάγγελμα (ισχύς 1.1.2003).

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής συμπληρώνεται η περίπτωση ιδ' της παραγράφου 5 του άρθρου 10 και από 1.1.2003 η

τήρηση του βιβλίου πελατών επεκτείνεται ακόμη (εκτός από τους φυσιοθεραπευτές) και στους επιτηδευματίες που παρέχουν υπηρεσίες, παραϊατρικών επαγγελμάτων, δηλαδή υπηρεσίες υγείας (θεραπείας, συμβουλών, κ.λπ.) και δεν είναι γιατροί, όπως:

Διαιτολόγος – Διατροφολόγος, ψυχολόγος, λογοθεραπευτής – λογοπεδικός, μασέρ, ρεφλεξιολόγος, μαία, εργοθεραπευτής κ.λπ.

Το βιβλίο πελατών τηρείται και από τους ασκούντες παραϊατρικό επάγγελμα με ανάλογο τρόπο όπως και από τους φυσιοθεραπευτές.

Διευκρινίζεται ότι οι ανωτέρω επιτηδευματίες από 1.1.2003 εκδίδουν αθεώρητες αποδείξεις παροχής υπηρεσιών, σύμφωνα με την Α.Υ.Ο. ΠΟΛ. 1166/2002 για τους πελάτες που καταχωρούνται σ' αυτό.

Παράγραφος 18. Βιβλίο κίνησης οχημάτων. Βιβλίο ή δελτίο εντολών (ισχύς 1.1.2003).

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής προστίθενται νέες περιπτώσεις ιη' και ιθ' στην παράγραφο 5 του άρθρου 10 του Κ.Β.Σ. και θεσπίζεται η υποχρέωση τήρησης πρόσθετου βιβλίου από τις επιχειρήσεις ενοικίασης αυτοκινήτων – μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων, καθώς και από τους μεσίτες ακινήτων. Ειδικότερα:

2.18.1 Τήρηση Βιβλίου Κίνησης Οχημάτων.

Με τις διατάξεις της νέας περίπτωσης ιη' θεσπίζεται υποχρέωση για τον επιτηδευματία που διατηρεί επιχείρηση ενοικίασης αυτοκινήτων, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων, από 1.1.2003, να τηρεί θεωρημένο βιβλίο κίνησης οχημάτων (ΚΩΔ. TAXIS 283). Η ανωτέρω υποχρέωση δεν καταλαμβάνει τις εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης (Leasing). Το βιβλίο αυτό τηρείται σε μερίδες ανά όχημα στις οποίες καταχωρούνται για την κίνηση του κάθε οχήματος εκτός εγκατάστασης ανεξάρτητα από τον σκοπό:

α) Η ώρα και η ημερομηνία αναχώρησης.

β) Η αιτιολογία. Αναγράφεται ο σκοπός κίνησης του οχήματος π.χ. για ενοικίαση, για επισκευή, για ιδιόχρηση κ.λπ.

γ) Το ονοματεπώνυμο ή η επωνυμία και η διεύθυνση του μισθωτή ή άλλου προσώπου (π.χ. μετακίνηση σε συνεργείο επισκευής).

δ) Το συμφωνηθέν μίσθωμα.

ε) Η ώρα και η ημερομηνία επιστροφής.

στ) Ο τόπος επιστροφής. Αναγράφεται ο τόπος στον οποίο επιστρέφεται το όχημα που μπορεί να είναι και διάφορος της επαγγελματικής εγκατάστασης του επιτηδευματία από την οποία αναχώρησε το όχημα.

Σημειώνεται ότι οι θέσεις στάθμευσης των αυτοκινήτων (πάρκινγκ κ.λπ..) που βρίσκονται πλησίον της επαγγελματικής εγκατάστασης του υπόχρεου (υποκατάστημα – έδρα) και εφόσον είναι ευχερής και σε εύλογο χρόνο η πρόσβαση σ' αυτούς δεν αντιμετωπίζονται ως ιδιαίτερη εγκατάσταση για την τήρησή του.

Χρόνος ενημέρωσης και εκτύπωσης.

Η ενημέρωση (επί χειρόγραφης ή μηχανογραφικής τήρησης) του βιβλίου κίνησης οχημάτων, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 5 του κοινοποιούμενου νόμου διενεργείται με την αναχώρηση και επιστροφή κάθε οχήματος, για οποιονδήποτε σκοπό.

Η υποχρέωση ενημέρωσης του βιβλίου αυτού, για κάθε όχημα, αρχίζει από 1.1.2003 (άνοιγμα μερίδας) με την πρώτη κίνηση του οχήματος (μίσθωση, άφιξη, αναχώρηση) από την ημερομηνία αυτή και μετά. Μπορεί όμως το άνοιγμα των μερίδων να γίνεται ταυτόχρονα κατά την 1.1.2003 για όλα τα αυτοκίνητα. Ειδικά για τα αυτοκίνητα κ.λπ. για τα οποία υπάρχει διαρκής μίσθωση, το βιβλίο μπορεί να ενημερωθεί (άνοιγμα μερίδας) μέχρι τις 28.2.2003. Η μερίδα αυτή που τηρείται για τα αυτοκίνητα με διαρκή μίσθωση ενημερώνεται μόνο με την έναρξη και τη

λήξη της μίσθωσης και δεν ενημερώνεται με τις λοιπές κινήσεις που λαμβάνουν χώρα κατά την διάρκεια της μίσθωσης (π.χ. σέρβις κ.λπ.).

Η εκτύπωση (επί μηχανογραφικής τήρησης) του βιβλίου κίνησης οχημάτων, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 5 του κοινοποιούμενου νόμου, μπορεί να διενεργείται μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα, με την προϋπόθεση ότι όταν ζητηθεί από τον φορολογικό έλεγχο είναι δυνατή η εκτύπωση σε αθεώρητο χαρτί, άμεσα όλων των δεδομένων του βιβλίου.

Για το βιβλίο αυτό, ενόψει του χρόνου εκτύπωσής του και του όγκου των κινήσεών του, παρέχεται η ευχέρεια τα δεδομένα του αντί να εκτυπώνονται σε θεωρημένα έντυπα, να εγγράφονται στον χρόνο της εκτύπωσής τους σε θεωρημένο οπτικό δίσκο (CD ROM) τεχνολογίας WORM, «CD Βιβλίου κίνησης οχημάτων» ΚΩΔ. TAXIS 290. Η σήμανση του οπτικού αυτού δίσκου γίνεται με ανάλογο τρόπο όπως και ο οπτικός δίσκος εγγραφής του βιβλίου αποθήκης.

Τρόπος έκδοσης στοιχείων.

Οι επιτηδευματίες που διατηρούν επιχείρηση ενοικίασης αυτοκινήτων, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων, από 1.1.2003 ως πρόσωπα υπαγόμενα στην Α.Υ.Ο. ΠΟΛ. 1166/2002 εκδίδουν υποχρεωτικά και σε κάθε περίπτωση (προς επιτηδευματίες ή ιδιώτες) αθεώρητες Α.Π.Υ. με την υποχρέωση καταχώρησης του α/α της Α.Π.Υ. και της αξίας αυτής, μέχρι το τέλος της επόμενης ημέρας έκδοσής της, στο βιβλίο κίνησης οχημάτων.

Διευκρινίζεται ότι από 1.1.2003 μετά από την θέσπιση της υποχρέωσης τήρησης του βιβλίου αυτού και την μη θεώρηση των Α.Π.Υ. θα εκδίδεται αθεώρητο και των συνενωμένο στοιχείο «Α.Π.Υ. – Μισθωτήριο συμβόλαιο». Επίσης δεν θα θεωρείται και το μισθωτήριο συμβόλαιο ακόμη και ως ιδιαίτερο έντυπο, αφού τα βασικά δεδομένα του εμπεριέχονται στο θεωρημένο βιβλίο κίνησης οχημάτων.

Οι μεταβολές που επέφερε ο ν.3052/2002 περί Κ.Β.Σ.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ

Ονοματεπώνυμο ή επωνυμία Διεύθυνση μισθωτή	Ωρα και ημερομηνία		Αιτιολογία	Συμφωνηθέν μισθόμα	Τόπος επιστροφής	Α/α ΑΠΥ	Αξία ΑΠΥ
	Αναχώρηση	Επιστροφή					

2.18.2 Τήρηση «Βιβλίου ή Δελτίου Εντολών» (ισχύς 1.1.2003).

Με τις διατάξεις της νέας περίπτωσης ιθ' θεσπίζεται υποχρέωση από 1.1.2003 για το μεσίτη αστικών συμβάσεων, αγοράς ή πώλησης και ενοικίασης ακινήτων, να τηρεί θεωρημένο βιβλίο (ΚΩΔ. ΤΑΧΙΣ 284) ή διπλότυπο θεωρημένο δελτίο εντολών (ΚΩΔ. ΤΑΧΙΣ 285). Η υποχρέωση αυτή δεν καταλαμβάνει τους επιτηδευματίες που ασχολούνται με εκτιμήσεις της αξίας ακινήτων ή άλλες μεσιτείες.

Τρόπος τήρησης.

Στο βιβλίο ή δελτίο εντολών καταχωρούνται:

α) Το ονοματεπώνυμο ή η επωνυμία και η διεύθυνση του εντολέα. Σημειώνεται ότι στην περίπτωση που ο εντολέας λειτουργεί για λογαριασμό τρίτου (στο όνομα του οποίου θα εκδοθεί η Α.Π.Υ.) πρέπει στο βιβλίο ή δελτίο εντολών να καταχωρηθούν και τα στοιχεία του τρίτου (ονοματεπώνυμο ή επωνυμία και διεύθυνση).

β) Η χρονολογία της εντολής. Διευκρινίζεται ότι ο τρόπος μεταβίβασης της εντολής δεν επηρεάζει την υποχρέωση τήρησης του βιβλίου ή δελτίου εντολών π.χ. γραπτή, προφορική, με τηλεομοιοτυπία (FAX) ή ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (e-mail).

γ) Το είδος του ακινήτου, π.χ. οικόπεδο, κτίριο, αγροτεμάχιο, οικία κ.λπ.

δ) Η διεύθυνση ή η περιοχή δεν υπάρχει διεύθυνση του ακινήτου.

ε) Τα τετραγωνικά μέτρα του ακινήτου.

στ) Η συμφωνούμενη αμοιβή. Διευκρινίζεται ότι η αμοιβή μπορεί να αφορά συγκεκριμένο μέγεθος ή ποσοστό επί της αξίας του ακινήτου.

ζ) Η χρονολογία ολοκλήρωσης της εντολής

η) Το ονοματεπώνυμο ή η επωνυμία και η διεύθυνση του αντισυμβαλλόμενου.

Στο βιβλίο εντολών μπορεί να καταχωρούνται χωριστά οι εντολές αγοράς και οι εντολές πώλησης.

Παρέχεται η δυνατότητα οι εντολές που έχουν ληφθεί πριν την 1.1.2003 να καταχωρηθούν στο βιβλίο εντολών ή να εκδοθούν δελτία εντολών μέχρι την 31.3.2003 με την ένδειξη ότι αφορά παλαιά εντολή (πριν την 1.1.2003).

Χρόνος ενημέρωσης.

Η ενημέρωση και εκτύπωση (επί μηχανογραφικής τήρησης) του βιβλίου ή δελτίου εντολών, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 4 του κοινοποιούμενου νόμου, διενεργείται με τη λήψη της εντολής.

Σημειώνεται ότι στις περιπτώσεις που λαμβάνονται εντολές εκτός της επαγγελματικής εγκατάστασης (κεντρικό ή υποκατάστημα) του μεσίτη, η καταχώρηση στο βιβλίο ή δελτίο εντολών μπορεί να διενεργείται, εντός της επομένης από την επιστροφή του στην επαγγελματική εγκατάσταση.

Τρόπος έκδοσης στοιχείων.

Οι μεσίτες αστικών συμβάσεων, αγοράς ή πώλησης και ενοικίασης ακινήτων, από 1.1.2003 ως πρόσωπα υπαγόμενα στην Α.Υ.Ο. ΠΟΛ. 1166/2002 εκδίδουν υποχρεωτικά και σε κάθε περίπτωση (προς επιτηδευματίες ή ιδιώτες) αθεώρητες Α.Π.Υ. με την ολοκλήρωση της εντολής, με την υποχρέωση καταχώρησης του α/α της Α.Π.Υ. και την αξία αυτής, μέχρι το τέλος της επόμενης ημέρας έκδοσής της, στο δελτίο ή βιβλίο εντολών.

Διευκρινίζεται ότι, στις περιπτώσεις που δεν λαμβάνεται αμοιβή από τον εντολέα πρέπει να εκδίδονται αθεώρητες Α.Π.Υ. με την ένδειξη «Δωρεάν». Επίσης στις περιπτώσεις που δεν λαμβάνεται αμοιβή από τον εντολέα αλλά μόνο από τον αντισυμβαλλόμενο, πρέπει ο α/α και η αξία της εκδιδόμενης Α.Π.Υ. να καταχωρείται στο βιβλίο ή δελτίο εντολών.

Οι μεταβολές που επέφερε ο ν.3052/2002 περί Κ.Β.Σ.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ

Όνοματεπώνυμο ή επωνυμία και δ/νση εντολέα	Χρονολογία εντολής	Περιγραφή ακινήτου			Συμφωνού -μενη αμοιβή	Χρονολογία ολοκλήρωσης εντολής	Όνοματεπώνυμο ή επωνυμία και δ/νση αντισυμβαλλόμενου	α/α Α.Π.Υ.	Αξία Α.Π.Υ.	Παρατη- ρήσεις
		Είδος	Δ/νση ή περιοχή	Τ.Μ.						

Λοιπές διευκρινίσεις.

Επισημαίνεται ότι, όλοι οι ως άνω επιτηδευματίες που υποχρεώνονται στην τήρηση πρόσθετων βιβλίων της παραγράφου 5 του άρθρου 10 του Κ.Β.Σ. από 1.1.2003, εντάσσονται υποχρεωτικά στο μέτρο της απαλλαγής από τη θεώρηση των φορολογικών τους στοιχείων (για τις συναλλαγές που καταχωρούνται στα βιβλία αυτά), βάσει των διατάξεων της Α.Υ.Ο. ΠΟΛ. 1166/2002.

Η υποβολή της κατάστασης ένταξης στο υπόψη μέτρο, που προβλέπεται από την ως άνω Α.Υ.Ο. και κατά συνέπεια η έναρξη έκδοσης αθεώρητων φορολογικών στοιχείων, γίνεται αφού προηγουμένως εξαντληθούν τα θεωρημένα αποθέματα, γεγονός που μπορεί να συμβεί μέσα στο 2003, 2004, κ.λ.π. Λεπτομερείς οδηγίες αναφορικά με την εφαρμογή του μέτρου της απαλλαγής από τη θεώρηση φορολογικών στοιχείων, βάσει των διατάξεων της Α.Υ.Ο. ΠΟΛ. 1166/2002 (Φ.Ε.Κ. 728 Β'/13.6.2002), έχουν δοθεί με την εγκύκλιο 1061911/438/0015/ΠΟΛ.1198/23.7.2002.

Άρθρο 3

Μεταβολές – απλουστεύσεις στα φορολογικά στοιχεία.

Παράγραφος 1. Περιορισμός της υποχρέωσης έκδοσης δελτίων αποστολής από τους αγρότες (ισχύς 1.1.2003).

3.1.1 Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής αντικαθίσταται η παράγραφος 2 του άρθρου 11 και με το δεύτερο εδάφιο περιορίζεται η υποχρέωση έκδοσης δελτίου αποστολής από τους αγρότες του ειδικού καθεστώτος Φ.Π.Α.

-Η υποχρέωση έκδοσης δελτίων αποστολής, από τα ως άνω πρόσωπα, παραμένει μόνο στις περιπτώσεις που διακινούν οπωρολαχανικά, άνθη και φυτά με σκοπό την πώληση (είτε απευθείας – είτε μέσω τρίτων), την επεξεργασία ή την συσκευασία τους και ανεξάρτητα από το μέσο μεταφοράς (ιδιωτικής ή δημοσίας χρήσεως μεταφορικό μέσο).

-Για τα λοιπά αγροτικά προϊόντα που δεν κατονομάζονται στις διατάξεις της παραγράφου αυτής (κτηνοτροφικά, πτηνοτροφικά, μελισσοκομικά κ.λπ.) η υποχρέωση έκδοσης δελτίου αποστολής από τους αγρότες του ειδικού καθεστώτος Φ.Π.Α., υφίσταται αποκλειστικά και μόνο, στις περιπτώσεις που μεταφέρονται τα προϊόντα αυτά με δημοσίας χρήσεως μεταφορικά μέσα και για τις ίδιες ως άνω αιτίες, δηλαδή όταν μεταφέρονται με σκοπό την πώληση (είτε απευθείας είτε μέσω τρίτων), την επεξεργασία ή την συσκευασία.

3.1.2 ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

-Οι ειδικές ρυθμίσεις που έχουν γίνει με την εγκύκλιο 3/1992 αναφορικά με τις περιπτώσεις για τις οποίες μπορεί να μην εκδίδεται δελτίο αποστολής από τους αγρότες του ειδικού καθεστώτος Φ.Π.Α. (παράδοση προϊόντων στις εγκαταστάσεις τους με υποχρέωση μεταφοράς

από τον αγοραστή, διακίνηση ίδιων προϊόντων για αποθήκευση ή συγκέντρωση σε προκαθορισμένα σημεία για να πωληθούν στη συνέχεια, μεταφορά ελαιοκάρπου από τους ελαιώνες προς τα ελαιοτριβεία κ.λπ.), εξακολουθούν να ισχύουν και μετά την έναρξη εφαρμογής των νέων διατάξεων ανεξάρτητα από το είδος του αγροτικού προϊόντος που μεταφέρεται και του μέσου μεταφοράς (ιδιωτικής ή δημοσίας χρήσεως).

-Επίσης εξακολουθεί να ισχύει η απαλλαγή από την έκδοση δελτίου αποστολής, από τους παραγωγούς για την διακίνηση συσπόρου βάμβακος με τους όρους και τις προϋποθέσεις που τίθενται από τις διατάξεις της Α.Υ.Ο. 1097303/773/0015/ΠΟΛ.1237/18.10.2001 (Φ.Ε.Κ. 1393/Β'), με την οποία θεσμοθετήθηκε η απαλλαγή αυτή ανεξάρτητα από το μέσο μεταφοράς.

Παράγραφος 2. Υποχρεωτική αναγραφή, στο δελτίο αποστολής και του Α.Φ.Μ. του παραλήπτη των αγαθών (ισχύς 1.1.2003).

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής απαλείφεται το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης α' της παραγράφου 5 του άρθρου 11 η φράση «εκτός του αριθμού φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.) του παραλήπτη» και πλέον καθιερώνεται η αναγραφή στο δελτίο αποστολής, εκτός των μέχρι σήμερα οριζομένων στοιχείων και του Α.Φ.Μ. του παραλήπτη των αγαθών ως υποχρεωτικό στοιχείο του περιεχομένου του.

-Η καθιέρωση της ως άνω υποχρέωσης παρέχεται η δυνατότητα στον φορολογικό έλεγχο και κυρίως στον προληπτικό, μετά και από την εφαρμογή του μέτρου περί αθεώρητων φορολογικών στοιχείων βάσει της απόφασης Α.Υ.Ο. ΠΟΛ. 1166/2002 (ΦΕΚ. 728 Β'/13.6.2002), να επαληθεύει την ταυτότητα του παραλήπτη των αγαθών, χωρίς αμφισβητήσεις, αφού ο Α.Φ.Μ. αποτελεί μοναδικό στοιχείο ταυτοποίησης μετά τα οριζόμενα και στην Α.Υ.Ο.

1027411/842/ΔΜ/26.2.1998 (Φ.Ε.Κ. 193 Β'/1998) της Διεύθυνσης Μητρώου, όπως ισχύει.

Όπως είναι φανερό από τα ανωτέρω, σκοπός της καθιέρωσης της σχετικής υποχρέωσης είναι η ευχερέστερη παρακολούθηση και διασταύρωση των συναλλαγών, των επιτηδευματιών με άλλους επιτηδευματίες ή με τα πρόσωπα των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 2 του Κ.Β.Σ. (χονδρικές πωλήσεις – τιμολόγια) και όχι με τους ιδιώτες.

Κατά συνέπεια, σε περίπτωση που το δελτίο αποστολής αφορά λιανική πώληση αγαθών (απόδειξη λιανικής πώλησης), μπορεί να μην αναγράφεται σ' αυτό ο Α.Φ.Μ. του ιδιώτη παραλήπτη των αγαθών και να καλύπτεται η σχετική υποχρέωση με την αναγραφή της λέξης «ιδιώτης».

Επισημαίνεται ακόμη ότι, δεν υφίσταται θέμα αναγραφής Α.Φ.Μ. στις διακινήσεις αγαθών με απλό δελτίο αποστολής (π.χ. διακίνηση αγροτικών προϊόντων από παραγωγό σε λαϊκή αγορά) ή συγκεντρωτικό δελτίο αποστολής, για πωλήσεις προς διάφορους παραλήπτες, αφού οι διακινήσεις αυτές δεν αφορούν συγκεκριμένο αντισυμβαλλόμενο – παραλήπτη αλλά «διάφορους παραλήπτες».

Παράγραφος 3. Κατάργηση της απόδειξης ποσοτικής παραλαβής των αγροτικών προϊόντων και της κατάστασης ανά παραγωγό πωλητή. Έκδοση δελτίου ποσοτικής παραλαβής και για τις αγορές αγροτικών προϊόντων (ισχύς 1.1.2003).

3.3.1 Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής αντικαθίσταται η παράγραφος 6 του άρθρου 12 και έτσι απλοποιείται το σύστημα έκδοσης στοιχείων στις αγορές αγροτικών προϊόντων και εφαρμόζεται πλέον και για τις συναλλαγές αυτές, ότι ισχύει και στις λοιπές περιπτώσεις αγοράς – πώλησης αγαθών, αναφορικά με τον τρόπο και τον χρόνο τιμολόγησής τους.

Ειδικότερα:

-Παραλαβή αγροτικών προϊόντων από αγοραστές που δεν συνοδεύονται με Δελτίο Αποστολής.

Με τις νέες διατάξεις, οι αγοραστές αγροτικών προϊόντων εκδίδουν το προβλεπόμενο από τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 10 του Κ.Β.Σ. (όπως τέθηκαν και ισχύουν με την παράγραφο 11 του άρθρου 2 του ν. 3052/2002) δελτίο ποσοτικής παραλαβής (ή τηρούν βιβλίο ποσοτικής παραλαβής), αντί της έκδοσης απόδειξης ποσοτικής παραλαβής στις περιπτώσεις παραλαβής αγροτικών προϊόντων που δεν συνοδεύονται με δελτίο αποστολής.

-Επαναλαμβανόμενες αγορές αγροτικών προϊόντων.

Για τις επαναλαμβανόμενες αγορές αγροτικών προϊόντων, εφαρμόζονται αναλόγως τα οριζόμενα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 12 του Κ.Β.Σ., δηλαδή δεν υπάρχει η υποχρέωση, όπως με τις προϊσχύσασες διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 12, έκδοσης στοιχείου παραλαβής, εφόσον τα αγροτικά προϊόντα συνοδεύονται με δελτίο αποστολής.

-Με τις νέες διατάξεις καταργείται επίσης επί επαναλαμβανομένων αγορών αγροτικών προϊόντων, η υποχρεωτική τήρηση κατάστασης σε μερίδες ανά παραγωγό – πωλητή και εφαρμόζονται αναλόγως τα οριζόμενα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 12 του Κ.Β.Σ., δεν απαιτείται δηλαδή η σύνταξη κατάστασης εφόσον τα δεδομένα της προκύπτουν από τα πρόσθετα βιβλία του άρθρου 10 του Κ.Β.Σ., ή όταν το τιμολόγιο που εκδίδεται περιέχει αναλυτικά όλα τα δεδομένα που απαιτούνται από τις κατ' ιδίαν διατάξεις.

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ

Παρέχεται η δυνατότητα χρησιμοποίησης ως δελτίων ποσοτικής παραλαβής των ήδη θεωρημένων αποδείξεων ποσοτικής παραλαβής μέχρι εξάντλησής τους, χωρίς αλλαγή του τίτλου τους.

3.3.2 Οι ειδικές ρυθμίσεις που έχουν γίνει από τη διοίκηση, για διάφορο τρόπο έκδοσης τιμολογίων αγοράς αγροτικών προϊόντων σε ορισμένες περιπτώσεις (εγκύκλιος 3/1992 τιμολόγιο γαλακτοκομικών προϊόντων κ.λπ.), εξακολουθούν να ισχύουν και μετά την εφαρμογή των νέων διατάξεων.

Παράγραφος 4. Υποχρεωτική αναγραφή στα τιμολόγια του α/α του σχετικού δελτίου ποσοτικής παραλαβής, όταν για τη διακίνηση των αγαθών δεν έχει εκδοθεί δελτίο αποστολής (ισχύς 1.1.2003).

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής αντικαθίσταται η παράγραφος 9 του άρθρου 12 και καθιερώνεται η υποχρεωτική αναγραφή στα τιμολόγια, του α/α του σχετικού δελτίου (ή δελτίων) ποσοτικής παραλαβής, όταν για τη διακίνηση των αγαθών που παραλήφθηκαν δεν έχει εκδοθεί δελτίο αποστολής.

-Με τις νέες διατάξεις καλύπτεται το νομοθετικό κενό που προέκυψε από υπάρχουσα υποχρέωση ώστε να επιτυγχάνεται ο πληρέστερος έλεγχος των συναλλαγών και να καθίστανται πιο ευχερείς οι ελεγκτικές επαληθεύσεις και διασταυρώσεις.

Παράγραφος 5. Υποχρεωτική αναγραφή του Α.Φ.Μ. των Δημοσίων Υπηρεσιών στα τιμολόγια που εκδίδονται προς αυτές (ισχύς 1.1.2003).

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής προστίθεται στο τέλος της παραγράφου 10 του άρθρου 12 μετά τη λέξη «διεύθυνση» η φράση,

«καθώς και ο Α.Φ.Μ.» και πλέον καθίσταται υποχρεωτική η αναγραφή του Α.Φ.Μ. του Δημοσίου και των εξομοιούμενων με αυτό προσώπων καθώς και των λοιπών οργανισμών στα τιμολόγια που εκδίδονται προς τα πρόσωπα αυτά. Με τις νέες διατάξεις καλύπτεται το νομοθετικό κενό που προέκυψε από υπάρχουσα υποχρέωση και για τα πρόσωπα αυτά (Δημόσια, Ν.Π.Δ.Δ., οργανισμοί, κ.λπ.) να λαμβάνουν υποχρεωτικά Α.Φ.Μ.

Παράγραφος 6. Προσδιορισμός χρόνου έκδοσης τιμολογίου παροχής υπηρεσιών ή απόδειξης παροχής υπηρεσιών, όταν παρέχεται δικαίωμα λήψης υπηρεσιών, για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, έναντι προκαθορισμένης και απαιτητής αμοιβής (ισχύς 1.1.2003).

3.6.1 Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής προστίθεται νέο εδάφιο στο τέλος της παραγράφου 14 του άρθρου 12 του Κ.Β.Σ. για την κάλυψη νομοθετικού κενού που δημιουργήθηκε τα τελευταία χρόνια, από την ανάπτυξη νέων μορφών συναλλαγών που πληρούν τα χαρακτηριστικά της συνδρομής.

-Έτσι στις περιπτώσεις που συμφωνείται καταβολή ποσού, προκειμένου ο πελάτης να αποκτήσει δικαίωμα λήψης υπηρεσιών για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, ανεξάρτητα από το πλήθος αυτών, το τιμολόγιο εκδίδεται κατά το χρόνο που απαιτείται το συμφωνηθέν ποσό και ο πελάτης αποκτά το σχετικό δικαίωμα λήψης των υπηρεσιών. Εκδίδεται δηλαδή κατά το χρόνο που καταβάλλεται προκαθορισμένη αμοιβή – ποσό, ανεξάρτητα του τρόπου καταβολής (μετρητοίς, επιταγές, πιστωτικές κάρτες κ.λπ.) και πριν από την έναρξη της παροχής της υπηρεσίας ή διαρκούσης αυτής, ως προαπαιτήση για να αποκτήσει ο πελάτης το δικαίωμα λήψης ή χρήσης των υπηρεσιών, για ορισμένο χρονικό διάστημα, ανεξάρτητα από το πλήθος αυτών. Αντιθέτως, όταν η

αμοιβή καθορίζεται ανά μονάδα παρεχόμενης υπηρεσίας το τιμολόγιο εκδίδεται σύμφωνα με τις ισχύουσες λοιπές γενικές διατάξεις των παραγράφων 14 και 15 του άρθρου 12 του Κ.Β.Σ.

ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΗ

Η διάταξη αυτή καταλαμβάνει τις περιπτώσεις συνδρομητών ληπτών υπηρεσιών και όχι αγαθών. Έτσι δεν καταλαμβάνει τις περιπτώσεις συνδρομών εφημερίδων και περιοδικών.

3.6.2 Για να είναι ευχερείς οι ελεγκτικές επαληθεύσεις στα εκδιδόμενα τιμολόγια σύμφωνα με τη νέα διάταξη, κρίνεται σκόπιμο να αναγράφονται εκτός των άλλων και τα εξής:

α) Το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα για το οποίο ο πελάτης απέκτησε το δικαίωμα λήψης των υπηρεσιών και εφόσον υφίσταται συμφωνητικό να γίνεται μνεία σ' αυτό.

β) Σε περίπτωση που οι υπηρεσίες οι οποίες πρόκειται να παρασχεθούν, επεκτείνονται πέραν της διαχειριστικής περιόδου, να αναγράφονται διακεκριμένα τα ποσά που αντιστοιχούν στο τμήμα της κάθε διαχειριστικής περιόδου, ώστε να γίνεται η ενημέρωση των τηρούμενων βιβλίων για έσοδα παρούσης και επομένων χρήσεων.

γ) Εφόσον στο τιμολόγιο γίνεται μνεία συμφωνητικού, να υπάρχει στην επιχείρηση διαθέσιμο σχετικό αρχείο, το οποίο θα τίθεται άμεσα στη διάθεση του φορολογικού ελέγχου.

3.6.3 Τα ανωτέρω αναφερόμενα εφαρμόζονται αναλόγως και στις περιπτώσεις παροχής υπηρεσιών στο κοινό (απόδειξη παροχής υπηρεσιών), σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 13 του π.δ. 186/1992 (Κ.Β.Σ.).

3.6.4 Ενδεικτικές περιπτώσεις λήψης υπηρεσιών που καταλαμβάνει η διάταξη αυτή, είναι οι υπηρεσίες που παρέχονται έναντι συνδρομής από

τα ινστιτούτα αισθητικής, τα γυμναστήρια, οι υπηρεσίες οδικής βοήθειας κ.λπ.

Αντιθέτως δεν εμπίπτουν στη διάταξη αυτή οι παρεχόμενες υπηρεσίες όπως:

α) Οι χρονομεριστικές μισθώσεις τουριστικών καταλυμάτων. Για τις μισθώσεις αυτές οι αποδείξεις εκδίδονται σύμφωνα με τα όσα έχουν γίνει δεκτά με την εγκύκλιό μας Ε10976/5/ΠΟΛ. 243/13.8.1988, η οποία εξακολουθεί να ισχύει.

β) Οι συμβάσεις που συνάπτουν τα ξενοδοχεία με τουριστικά πρακτορεία, σύμφωνα με τις οποίες διαθέτουν ορισμένα ή όλα τα δωμάτιά τους έναντι συγκεκριμένου ποσού και για συγκεκριμένη χρονική περίοδο (μηνών) εντός του έτους (συμβάσεις COMMITMENT).

Για τις περιπτώσεις αυτές οι αποδείξεις εκδίδονται κατά το χρόνο και το τμήμα της αμοιβής που καθίσταται απαιτητό από το δικαιούχο, κάθε φορά μετά την έναρξη της παροχής των υπηρεσιών, με βάση το περιεχόμενο της σύμβασης, σύμφωνα με τα όσα έχουν γίνει δεκτά με το έγγραφο 1036450/229/0015/6.4.1999 προς την Δ/νση Φ.Π.Α.

γ) Οι υπηρεσίες εκπαίδευσης που παρέχουν τα φροντιστήρια, ινστιτούτα ξένων γλωσσών, εκπαιδευτήρια, επαγγελματικές σχολές κ.λπ. Για τις υπηρεσίες αυτές οι Α.Π.Υ. εξακολουθούν να εκδίδονται σύμφωνα με τις ισχύουσες λοιπές γενικές διατάξεις των παραγράφων 14 και 15 του άρθρου 12 του π.δ. 186/1992 (Κ.Β.Σ.).

3.6.5 Για την πληρέστερη κατανόηση των ανωτέρω παραθέτουμε ενδεικτικά τα ακόλουθα παραδείγματα.

Παραδείγματα:

1. Εκμεταλλευτής γυμναστηρίου συνάπτει με ιδιώτη συμφωνία στις 25.1.2003, με την οποία του παρέχει το δικαίωμα έναντι αμοιβής εκατό (100) ευρώ να κάνει χρήση των υπηρεσιών του γυμναστηρίου για

το χρονικό διάστημα από 1.2.2003 έως 31.3.2003, με απεριόριστες επισκέψεις ανά μήνα ή περιοριστικά για 40 επισκέψεις για το ίδιο διάστημα και προκειμένου να του παραχωρήσει το εν λόγω δικαίωμα απαιτεί την καταβολή ολόκληρου του ποσού που συμφωνήθηκε, στις 25.1.2003.

Απάντηση:

Έκδοση απόδειξης παροχής Υπηρεσιών με ημερομηνία 25.1.2003, για ολόκληρο το ποσό των εκατό (100) ευρώ.

2. Στην ίδια ως άνω περίπτωση συμφωνείται η καταβολή ποσού σαράντα (40) ευρώ στις 25.1.2003 και το υπόλοιπο να καταβληθεί τμηματικά μέχρι την ημερομηνία λήξης του χρονικού διαστήματος για το οποίο παρασχέθηκε το δικαίωμα λήψης των υπηρεσιών στον πελάτη, δηλαδή μέχρι τις 31.3.2003. Έστω καταβολή ποσού τριάντα (30) ευρώ στις 5.2.2003 και τριάντα (30) ευρώ στις 29.3.2003.

Απάντηση:

Στην περίπτωση αυτή θα εκδοθούν τρεις (3) Α.Π.Υ. ως εξής:

- α) Έκδοση Α.Π.Υ. στις 25.1.2003 για το ποσό των σαράντα (40) ευρώ.
- β) Έκδοση Α.Π.Υ. στις 25.2.2003 για το ποσό των τριάντα (30) ευρώ
- γ) Έκδοση Α.Π.Υ. στις 29.3.2003 για το ποσό των τριάντα (30) ευρώ.

3. Επιχείρηση παροχής υπηρεσιών οδικής βοήθειας συμφωνεί με πελάτη της επιτηδευματία, να τους παρέχει τις υπηρεσίες της έναντι περιοδικής καταβολής ποσού ογδόντα (80) ευρώ ανά εξάμηνο, αρχής γενομένης από 30.1.2003. Για να αποκτήσει ο πελάτης το δικαίωμα λήψης υπηρεσιών προαπαιτείται η καταβολή του ποσού που συμφωνήθηκε, την πρώτη ημέρα κάθε εξαμήνου.

Απάντηση:

Έκδοση τιμολογίου παροχής Υπηρεσιών για το ποσό των ογδόντα (80) ευρώ στις 30.1.2003, 30.7.2003, 30.1.2004 κ.ο.κ. Στο τιμολόγιο που

θα εκδοθεί κατά τα ανωτέρω στις 30.7.2003 πρέπει να γίνει μνεία του ποσού που αφορά τη χρήση 1.1. – 31.12.2003 και του ποσού που αφορά την επόμενη χρήση, εφόσον η επιχείρηση κλείνει διαχειριστική περίοδο στις 31.12.

Παράγραφος 7. Μη αναγραφή του ονοματεπωνύμου του αγοραστή στις αποδείξεις λιανικής πώλησης – Παροχή έκπτωσης εκ των υστέρων επί λιανικής πώλησης αγαθών και για συγκεκριμένους λόγους (ισχύς 1.1.2003).

3.7.1 Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής, καταργούνται οι διατάξεις του δεύτερου και τρίτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 13 του π.δ. 186/1992 (Κ.Β.Σ.), σύμφωνα με τις οποίες υπήρχε η υποχρέωση αναγραφής στις αποδείξεις λιανικής πώλησης αγαθών και υπηρεσιών αξίας άνω των τριάντα (30) ευρώ, του ονοματεπωνύμου του αγοραστή και κατά συνέπεια από την ημερομηνία ισχύος των διατάξεων της παρούσης παραγράφου και εφεξής δεν υφίσταται τέτοια υποχρέωση.

3.7.2. Ακόμη με τις διατάξεις αυτές καθιερώνεται για πρώτη φορά η δυνατότητα έκδοσης φορολογικού στοιχείου (απόδειξης επιστροφής) για έκπτωση που χορηγείται εκ των υστέρων, μετά δηλαδή από την έκδοση της απόδειξης λιανικής πώλησης, για συγκεκριμένους λόγους και ειδικότερα:

α) Απόδειξη επιστροφής για παροχή έκπτωσης εκ των υστέρων λόγω ελαττώματος.

Σύμφωνα με τις νέες διατάξεις, μπορεί να εκδοθεί απόδειξη επιστροφής για την παροχή έκπτωσης και για διαφορές που επηρεάζουν την αξία της αρχικής απόδειξης λιανικής πώλησεως, στις περιπτώσεις πώλησης όλων των αγαθών (διαρκών, καταναλωτικών ή όχι), που διαπιστώνεται εκ των υστέρων ελάττωμα και παρά τη διαπίστωση αυτή,

ο πελάτης συμφωνεί στην παροχή έκπτωσης χωρίς να επιστρέψει το αγαθό.

β) Απόδειξη επιστροφής για παροχή έκπτωσης εκ των υστέρων σε περιπτώσεις που η λιανική πώληση αφορά διαρκή καταναλωτικά αγαθά.

Επιπλέον της περίπτωσης (α), απόδειξη επιστροφής μπορεί να εκδοθεί και για την παροχή έκπτωσης εκ των υστέρων στις περιπτώσεις που η λιανική πώληση αφορά διαρκή καταναλωτικά αγαθά, κατά την έννοια των διατάξεων της περίπτωσης θ' της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του ν.2238/1994, των οποίων η αρχική τιμή είχε επιβαρυνθεί λόγω διακανονισμού π.χ. παροχή έκπτωσης επί τόκων που είχαν επιβαρύνει την αρχική τιμή του διαρκούς καταναλωτικού αγαθού, λόγω πρόωρης αποπληρωμής του τμήματος.

Διευκρινίζεται ότι, διαρκή καταναλωτικά αγαθά κατά την έννοια των διατάξεων της περίπτωσης θ' της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του ν. 2238/1994 (Φ.Ε.Κ. 151 Α'), είναι τα περιοριστικώς αναφερόμενα στους κωδικούς 501-503, 521-528 και 721-726 της έρευνας οικογενειακών των ετών 1993-1994 της ΕΣΥΕ δηλαδή τα ακόλουθα:

- 501 – Έπιπλα ξύλινα και μεταλλικά
- 502 – Φωτιστικά και είδη διακόσμησης
- 503 – Καλύμματα δαπέδου
- 521 – Ηλεκτρικές κουζίνες
- 522 – Πλυντήρια ρούχων, στεγνωτήρια, σιδερωτήρια
- 523 – Ψυγεία, καταψύκτες
- 524 – Πλυντήρια πιάτων
- 525 – Συσκευές θέρμανσης χώρου ή νερών
- 526 – Ηλεκτρικές σκούπες και παρκετέζες
- 527 – Ραπτομηχανές και πλεχτομηχανές

- 528 – Λοιπές οικιακές συσκευές
- 721 – Ραδιόφωνα, κασετόφωνα, στερεοφωνικά
- 722 – Τηλεοράσεις, βίντεο
- 723 – Ηλεκτρονικοί υπολογιστές
- 724 – Ηλεκτρονικά παιχνίδια, συσκευές τηλεφώνου κ.λπ.
- 725 – Φωτογραφικές και κινηματογραφικές μηχανές
- 726 – Μουσικά όργανα.

3.7.3. Περιεχόμενο απόδειξης επιστροφής – μη θεώρησή της.

Η απόδειξη επιστροφής που εκδίδεται σύμφωνα με τα ανωτέρω, είναι αθεώρητη, αναγράφονται σε αυτή εκτός των άλλων, το ονοματεπώνυμο και η διεύθυνση του πελάτη, το είδος και η ποσότητα του αγαθού, καθώς και ο αύξων αριθμός της σχετικής απόδειξης λιανικής πώλησης.

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ

Τα ανωτέρω αφορούν εκπτώσεις εκ των υστέρων χωρίς να λάβει χώρα επιστροφή του αγαθού.

Για τις περιπτώσεις επιστροφής λιανικώς πωληθέντων αγαθών από τον πελάτη στον πωλητή και επιστροφή όλης της αξίας του αγαθού που επιστρέφεται (χωρίς δηλαδή την παροχή έκπτωσης για τους προαναφερόμενους λόγους), εκδίδεται απόδειξη επιστροφής για ολόκληρη την αξία του αγαθού, σύμφωνα με τις διατάξεις του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 13 του Κ.Β.Σ., όπως ισχύουν.

Παράγραφος 8. Χρόνος έκδοσης της απόδειξης λιανικής πώλησης, όταν για τη διακίνηση έχει προηγηθεί η έκδοση δελτίου αποστολής (ισχύς 1.1.2003).

3.8.1 Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής αντικαθίσταται η παράγραφος 3 του άρθρου 13 του Κ.Β.Σ. και παρέχεται η δυνατότητα

έκδοσης της απόδειξης λιανικής πώλησης σε μεταγενέστερο χρόνο, όταν προηγουμένως για τη διακίνηση του αγαθού έχει εκδοθεί δελτίο αποστολής.

Ως γνωστόν, η απόδειξη λιανικής πώλησης εκδίδεται κατά την παράδοση ή την έναρξη αποστολής του αγαθού. Με τις νέες διατάξεις, κατ' εξαίρεση, παρέχεται η δυνατότητα στις περιπτώσεις λιανικής πώλησης αγαθών που για τη διακίνησή τους έχει εκδοθεί δελτίο αποστολής, να εκδίδεται η απόδειξη το αργότερο μέχρι τη δέκατη ημέρα του επόμενου μήνα από το μήνα αποστολής και όχι πέραν της διαχειριστικής περιόδου.

Κατά τον ως άνω χρόνο έκδοσης της απόδειξης λιανικής πώλησης, δεν θίγεται η κανονικότητα απόδοσης του Φ.Π.Α. και διευκολύνονται οι λιανεμπορικές επιχειρήσεις.

Παράδειγμα:

Ο Α έμπορος διακίνησε λόγω λιανικής πώλησης με Δ.Α., αγαθά προς τον Β πελάτη του – ιδιώτη στις 12.11.2003. Η απόδειξη λιανικής πώλησης μπορεί να εκδοθεί μέχρι 10.12.2003, με ημερομηνία έκδοσης την 31.11.2003.

Σε περίπτωση που ο Α έμπορος διακίνησε λόγω λιανικής πώλησης με Δ.Α. αγαθά προς τον Β' πελάτη του – ιδιώτη στις 31.12.2003, η απόδειξη λιανικής πώλησης μπορεί να εκδοθεί μέχρι τις 10.1.2004, με ημερομηνία έκδοσης την 31.12.2003.

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

α) Οι επιτηδευματίες που εκδίδουν τις αποδείξεις λιανικής πώλησης με τη χρήση φορολογικών ταμειακών μηχανών του ν. 1809/1988, μπορούν να εκδίδουν την απόδειξη λιανικής πώλησης στις περιπτώσεις που έχει προηγηθεί η έκδοση δελτίου αποστολής κατά τα ανωτέρω, μέχρι την τελευταία ημέρα του μήνα αποστολής και όχι μέχρι

τη δεκάτη ημέρα του επομένου, δεδομένου ότι οι εν λόγω ταμειακές μηχανές δεν έχουν τη δυνατότητα έκδοσης αποδείξεων με προγενέστερη ημερομηνία. Παρέχεται ακόμη η δυνατότητα για τις περιπτώσεις διακινήσεων λιανικώς πωληθέντων αγαθών, που αφορούν το τελευταίο πενθήμερο του μήνα, να εκδίδονται οι αποδείξεις στο χρόνο που ορίζεται από τις διατάξεις της παραγράφου αυτής (μέχρι την 10^η ημέρα του επόμενου μήνα), από τα ήδη θεωρημένα χειρόγραφα στελέχη που χρησιμοποιούνται σε περίπτωση βλάβης ή διακοπής λειτουργίας των ταμειακών μηχανών.

β) Αυτονόητο είναι ότι η διάταξη αυτή δεν καταλαμβάνει το χρόνο έκδοσης της απόδειξης λιανικής πώλησης επί εκτελέσεως οποιουδήποτε τεχνικού έργου ή εγκατάστασης που ανήκει σε ιδιώτη, η οποία εξακολουθεί να εκδίδεται κατά την παράδοση του έργου ή της εγκατάστασης και πάντως πριν από το τέλος της διαχειριστικής περιόδου για το έργο που έχει εκτελεστεί, δεδομένου ότι, δεν υπάρχει συσχέτιση – αντιστοιχία των δελτίων αποστολής που συνοδεύουν τα υλικά και ενσωματώνονται στο έργο, με το είδος του έργου (άρθρο 13 παράγραφος 3 του Κ.Β.Σ. όπως ισχύει).

Παράγραφος 9. Κατάργηση υποβολής αντιτύπου του δελτίου κίνησης τουριστικών λεωφορείων – Υποβολή κατάστασης από τους υπόχρεους σε έκδοσή του (ισχύς 1.1.2003).

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής, καταργούνται οι διατάξεις του τετάρτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 13^α του Κ.Β.Σ., σύμφωνα με τις οποίες οι εκμεταλλευτές τουριστικών λεωφορείων υπέβαλλαν στις Δ.Ο.Υ. των αντισυμβαλλομένων επιτηδευματιών, το δεύτερο αντίτυπο του δελτίου κίνησης των τουριστικών λεωφορείων και με την παράγραφο 9 του άρθρου 4 του παρόντος νόμου (ν. 3052/2002)

μεταφέρεται η υποχρέωση υποβολής στοιχείων για διασταύρωση και για τις συναλλαγές αυτές, στις διατάξεις του άρθρου 20 του Κ.Β.Σ., με την υποβολή καταστάσεων. Οδηγίες για τον τρόπο υποβολής των εν λόγω καταστάσεων παρατίθενται κατωτέρω με την ερμηνεία της παραγράφου 9 του άρθρου 4 του ν.3052/2002.

Άρθρο 4

Ενημέρωση, θεώρηση, διαφύλαξη βιβλίων και στοιχείων.

Διασταύρωση στοιχείων.

Παράγραφος 1. Χρόνος ενημέρωσης του ημερολογίου αναλυτικής λογιστικής με τις εγγραφές της τελευταίας περιόδου της χρήσης. Χρόνος ενημέρωσης μητρώου παγίων (ισχύς 1.1.2003).

4.1.1 Χρόνος ενημέρωσης του ημερολογίου αναλυτικής λογιστικής.

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής συμπληρώνεται η περίπτωση δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 17 και επιμηκύνεται ο χρόνος ενημέρωσης του ημερολογίου αναλυτικής λογιστικής για την τελευταία περίοδο (μήνα ή τρίμηνο), κατά ένα μήνα.

Έτσι με τις νέες διατάξεις το ημερολόγιο αναλυτικής λογιστικής για τις εγγραφές της τελευταίας περιόδου της χρήσης ενημερώνεται μέχρι το τέλος του μεθεπόμενου μήνα από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου.

Παράδειγμα:

-Λήξη τελευταίας περιόδου της χρήσης 31.12.2002 (μηνός Δεκεμβρίου ή τρίμηνο Οκτωβρίου – Νοεμβρίου – Δεκεμβρίου)

Το ημερολόγιο αναλυτικής λογιστικής ενημερώνεται μέχρι 28.2.2003.

-Λήξη τελευταίας περιόδου της χρήσης 30.6.2003 (μηνός Ιουνίου ή τρίμηνο Απριλίου – Μαΐου – Ιουνίου).

Το ημερολόγιο αναλυτικής λογιστικής ενημερώνεται μέχρι 31.8.2003.

Διευκρινίζεται ότι σε περίπτωση τήρησης αναλυτικής λογιστικής σε ετήσια βάση, η ενημέρωση του ημερολογίου αναλυτικής λογιστικής γίνεται μέχρι το κλείσιμο του ισολογισμού.

4.1.2 Χρόνος ενημέρωσης μητρώου παγίων.

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής προστίθεται νέα περίπτωση ε' στην παράγραφο 2 του άρθρου 17 και ορίζεται ρητά ο χρόνος ενημέρωσης του μητρώου παγίων.

Έτσι με τις νέες διατάξεις ορίζεται ρητά το μητρώο παγίων, η τήρηση του οποίου θεσπίζεται πλέον υποχρεωτικά για τις επιχειρήσεις με βιβλία Γ' κατηγορίας, ενημερώνεται μέχρι την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού.

Παράγραφος 2. Ενημέρωση του βιβλίου αγορών και του βιβλίου εσόδων – εξόδων όταν στο τέλος της χρήσης λαμβάνονται στοιχεία αγοράς αγαθών που δεν έχουν παραληφθεί (ισχύς 1.1.2003).

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής αντικαθίσταται το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 17 και ρυθμίζεται κατ' ανάλογο τρόπο με τα βιβλία Γ' κατηγορίας ο τρόπος καταχώρησης στα βιβλία αγορών και εσόδων – εξόδων των στοιχείων αγορών, που λαμβάνονται χωρίς να έχουν παραληφθεί τα αγαθά.

Ειδικότερα, όταν στο τέλος της χρήσης λαμβάνονται στοιχεία αγοράς αγαθών που δεν έχουν ακόμη παραληφθεί, καταχωρούνται οι σχετικές εγγραφές σε ιδιαίτερη στήλη «αγορές υπό παραλαβή» του βιβλίου αγορών και του βιβλίου εσόδων – εξόδων και τακτοποιούνται στη στήλη των αγορών με την παραλαβή των αγαθών.

Παράγραφος 3. Χρόνος καταγραφής αποθεμάτων των νομικών προσώπων του άρθρου 101 του ν. 2238/1994 (ισχύς 1.1.2003).

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής προστίθεται τελευταίο εδάφιο στην παράγραφο 7 του άρθρου 17 και ορίζεται ότι η καταγραφή των αποθεμάτων των νομικών προσώπων του άρθρου 101 του ν. 2238/94

που έχουν τεθεί σε εκκαθάριση η οποία διαρκεί πέραν του έτους, γίνεται μέχρι το χρόνο υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, λόγω της υποχρέωσής τους να συντάσσουν προσωρινό ισολογισμό σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 6 του κοινοποιούμενου νόμου.

Παράγραφος 4. Χρόνος σύνταξης του ισολογισμού για τις δημόσιες, δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις (ισχύς 1.1.2003).

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής συμπληρώνεται η περίπτωση β' της παραγράφου 8 του άρθρου 17 και ορίζεται ρητά ότι η σύνταξη του ισολογισμού για τις δημόσιες, δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις γίνεται εντός τεσσάρων (4) μηνών από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου.

Ουσιαστικά με τη διάταξη αυτή καλύπτεται κενό των διατάξεων του Κ.Β.Σ., για το χρόνο σύνταξης ισολογισμού των ανωτέρω προσώπων.

Παράγραφος 5. Χρόνος ενημέρωσης του βιβλίου κίνησης πελατών, (πόρτας) και των καθιερούμενων νέων πρόσθετων βιβλίων (ισχύς 1.1.2003).

4.5.1 Χρόνος ενημέρωσης του βιβλίου κίνησης πελατών (πόρτας).

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής συμπληρώνεται η περίπτωση β' της παραγράφου 10 του άρθρου 17 και ορίζεται πλέον ότι στο βιβλίο κίνησης πελατών (πόρτας), θα αναγράφεται με την άφιξη του πελάτη εκτός των άλλων δεδομένων και η ημερομηνία αναχώρησης (κατά δήλωσή του). Σε περίπτωση αλλαγής της ημερομηνίας αναχώρησης διενεργείται σχετική καταχώρηση με τη νέα ημερομηνία αναχώρησης.

4.5.2 Χρόνος ενημέρωσης των καθιερούμενων νέων πρόσθετων βιβλίων.

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής συμπληρώνονται οι διατάξεις της παραγράφου 10 του άρθρου 17 και ορίζεται ο χρόνος ενημέρωσης των καθιερούμενων νέων πρόσθετων βιβλίων, ως εξής:

-του βιβλίου συνδρομητών με την εγγραφή και όχι πέρα από την έναρξη της παροχής υπηρεσίας

-του βιβλίου επίσκεψης ασθενών των γιατρών και των οδοντιάτρων με την είσοδο του ασθενή στο χώρο της εξέτασης

-του βιβλίου κίνησης οχημάτων με την αναχώρηση και επιστροφή κάθε οχήματος, για οποιοδήποτε σκοπό

-του βιβλίου ή δελτίου εντολών με τη λήψη της εντολής.

Διευκρινίζεται ότι:

-το βιβλίο πελατών των παραϊατρικών επαγγελματιών, το οποίο τηρείται υποχρεωτικά από 1.1.2003 σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 17 του άρθρου 2 του κοινοποιούμενου νόμου, ενημερώνεται με την έναρξη της παροχής υπηρεσίας, όπως και το βιβλίο πελατών των φυσιοθεραπευτών

-το βιβλίο ασθενών του εκμεταλλευτή κλινικής ή θεραπευτηρίου, στο οποίο από 1.1.2003 καταχωρούνται και τα δεδομένα του καταργούμενου βιβλίου εισόδου – εξόδου ασθενών, ενημερώνεται άμεσα κατά την είσοδο του ασθενή, με την ημερομηνία εισόδου και τα στοιχεία του ασθενή και κατά την έξοδο του ασθενή, με την ημερομηνία εξόδου, για τις λοιπές πράξεις εντός της επομένης από τη διενέργειά τους.

Παράγραφος 6. Επανάληψη αρίθμησης μέσα στην ίδια διαχειριστική περίοδο με γνωστοποίηση (ισχύς 1.1.2003).

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής τροποποιούνται οι διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 18 και ορίζεται ότι για την επανάληψη της αρίθμησης μέσα στην ίδια διαχειριστική περίοδο, στα βιβλία που τηρούνται σε κινητά φύλλα και στα στοιχεία δεν απαιτείται πλέον έγκριση από τον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. αλλά θα υποβάλλεται σχετική γνωστοποίηση.

Παράγραφος 7. Αλλαγές – απλουστεύσεις στη θεώρηση βιβλίων και στοιχείων (ισχύς 1.1.2003).

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής αντικαθίσταται η παράγραφος 1^Α του άρθρου 19 και περιορίζεται η υποχρέωση των επιτηδευματιών, για θεώρηση βιβλίων και καταστάσεων.

Έτσι μετά από τις νέες διατάξεις, ο επιτηδευματίας έχει υποχρέωση να θεωρεί στον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. πριν από τη χρησιμοποίησή τους τα παρακάτω βιβλία, ως εξής:

Α. Σε χειρόγραφη τήρηση βιβλίων

1. Το βιβλίο αγορών

1. Το βιβλίο εσόδων – εξόδων

3. Τα ημερολόγια πρωτογενών εγγραφών, περιλαμβανομένου και του ημερολογίου εγγραφών ισολογισμού το γενικό καθολικό και το ημερήσιο διπλότυπο φύλλου συναλλαγών.

4. Το βιβλίο αποθήκης

5. Το βιβλίο τεχνικών προδιαγραφών

6. Τα πρόσθετα βιβλία που προβλέπονται από Υπουργικές αποφάσεις (Α.Υ.Ο.) που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση νόμου

7. Το βιβλίο απογραφών και τις καταστάσεις της ποσοτικής καταχώρισης των αποθεμάτων.

Β. Σε μηχανογραφική τήρηση βιβλίων

1. Η μηνιαία κατάσταση του βιβλίου αγορών (κωδικός θεώρησης TAXIS 286)

2. Η μηνιαία κατάσταση του βιβλίου εσόδων – εξόδων (Κωδικός θεώρησης TAXIS 287).

3. Το ισοζύγιο γενικού – αναλυτικών καθολικών (κωδικός θεώρησης TAXIS 275).

4. Το CD-ROM του βιβλίου αποθήκης (κωδικός θεώρησης TAXIS 276).

Διευκρινίζεται ότι, οι επιτηδευματίες οι οποίοι έχουν θεωρήσει CD-ROM «Μηνιαίας κατάστασης Βιβλίου Αποθήκης» (κωδικός θεώρησης TAXIS 277), η οποία δεν ορίζεται πλέον με τις νέες διατάξεις, μπορούν να τα χρησιμοποιήσουν από 1.1.2003 για την εγγραφή των δεδομένων του βιβλίου αποθήκης, χωρίς την υποβολή σχετικής γνωστοποίησης.

5. Το βιβλίο τεχνικών προδιαγραφών

6. Τα πρόσθετα βιβλία ή δελτία του άρθρου 10. Περιλαμβανομένων και των πρόσθετων και ειδικών βιβλίων που προβλέπονται από Υπουργικές αποφάσεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση νόμου.

7. Το βιβλίο απογραφών και τις καταστάσεις της ποσοτικής καταχώρισης των αποθεμάτων.

Ειδικότερα, με τις νέες διατάξεις καταργείται η θεώρηση σε μηχανογραφική τήρηση βιβλίων:

α) του βιβλίου αγορών και εσόδων – εξόδων. Αντί αυτών θεωρείται η μηνιαία κατάσταση του βιβλίου αγορών και εσόδων-εξόδων, αντίστοιχα.

Λόγω της έναρξης εφαρμογής της διάταξης αυτής και για την διευκόλυνση των επιχειρήσεων, παρέχεται η δυνατότητα εκτύπωσης των

δεδομένων των καταστάσεων αυτών στα ήδη θεωρημένα και μη χρησιμοποιηθέντα μηχανογραφικά έντυπα του βιβλίου αγορών και εσόδων – εξόδων, χωρίς την υποβολή σχετικής γνωστοποίησης.

β) των ημερολογίων πρωτογενών εγγραφών, περιλαμβανομένου και του ημερολογίου εγγραφών ισολογισμού, του ημερήσιου ισοζυγίου (Main Courante) ξενοδοχείων, του γενικού καθολικού και του ημερήσιου διπλότυπου φύλλου συναλλαγών. Αντί αυτών θεωρείται ισοζύγιο γενικού – αναλυτικών καθολικών.

Η μη θεώρηση των ανωτέρω βιβλίων της περίπτωσης β' προβλεπόταν και από την Α.Υ.Ο. ΠΟΛ. 1167/2002 από 1.9.2002.

γ) του βιβλίου αποθήκης

Αντί αυτού θεωρείται ο οπτικός δίσκος (CD-ROM) του βιβλίου αποθήκης (αναφορικά με τα θέματα τήρησης του βιβλίου αποθήκης σε CD-ROM παραπέμπουμε στην παράγραφο 5.1.3.0 του άρθρου 5).

Η μη θεώρηση του βιβλίου αποθήκης προβλεπόταν και από την Α.Υ.Ο. ΠΟΛ. 1167/2002 από 1.9.2002.

Επίσης καταργείται η θεώρηση ανεξάρτητα από τον τρόπο τήρησης των βιβλίων (χειρόγραφα ή μηχανογραφικά):

α) του μητρώου παγίων

Η κατάργηση της θεώρησης του μητρώου παγίων καταλαμβάνει και το μητρώο παγίων της χρήσης που λήγει την 31.12.2002, δεδομένου ότι η προθεσμία ενημέρωσης και θεώρησης αυτού λήγει μετά την 1.1.2003 (ημερομηνία ισχύος της διάταξης αυτής).

Σημειώνεται ότι το μητρώο παγίων συνεχίζει να τηρείται θεωρημένο στις περιπτώσεις εκείνες που είναι συνενωμένο με άλλα θεωρημένα βιβλία π.χ. «Βιβλίο επενδύσεων – Μητρώο παγίων».

β) του βιβλίου παραγωγής κοστολογίου (εκτός του βιβλίου τεχνικών προδιαγραφών, το οποίο εξακολουθεί να τηρείται θεωρημένο). Λόγω της

έναρξης εφαρμογής της διάταξης αυτής, παρέχεται η ευχέρεια στις επιχειρήσεις να χρησιμοποιήσουν τα ήδη θεωρημένα και μη χρησιμοποιηθέντα έντυπα του βιβλίου παραγωγής κοστολογίου, ως βιβλίο τεχνικών προδιαγραφών μέχρι εξαντλήσεως αυτών, χωρίς την υποβολή σχετικής γνωστοποίησης.

γ) των καταστάσεων απογραφής, εκτός των καταστάσεων ποσοτικής καταχώρησης των αποθεμάτων (όπως αυτά προσδιορίζονται από την παράγραφο 2.2.2 του Ε.Γ.Λ.Σ.) ιδίων και τρίτων.

Η διάταξη αυτή ισχύει από 1.1.2003 και καταλαμβάνει και τις καταστάσεις απογραφής της 31.12.2002, δεδομένου ότι, η προθεσμία σύνταξης και θεώρησης αυτών λήγει μετά την 1.1.2003 (ημερομηνία ισχύος της διάταξης αυτής).

δ) των βιβλίων πρακτικών γενικών συνελεύσεων των μετόχων, πρακτικών του διοικητικού συμβουλίου και του βιβλίου μετόχων των Ανωνύμων Εταιρειών και των βιβλίων πρακτικών συνελεύσεων και διαχείρισης των Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης.

Η μη θεώρηση των βιβλίων της περίπτωσης αυτής προβλεπόταν από την Α.Υ.Ο. ΠΟΛ. 1167/2002, από 1.7.2002. Επίσης η μη θεώρηση του βιβλίου μετοχών των Ανωνύμων Εταιρειών προβλεπόταν και από την Α.Υ.Ο. ΠΟΛ. 1071/2000 από 1.4.2000.

Τέλος σημειώνεται ότι καταργείται και τυπικά η θεώρηση του ημερολογίου μεταφοράς των αγροτών, του οποίου η τήρηση έχει ήδη καταργηθεί με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 9 του ν. 2753/1999. (Ουσιαστικά πρόκειται για νομοτεχνική προσαρμογή). Επισημαίνεται ότι το ημερολόγιο μεταφοράς του οποίου η τήρηση προβλεπόταν από την Α.Υ.Ο. ΠΟΛ. 1144/1992 και αφορά μεταφορές αγαθών με αυτοκίνητα Δημόσιας χρήσης, παραμένει θεωρημένο.

Παράγραφος 8. Κατάργηση της υποχρέωσης θεώρησης της απόδειξης ποσοτικής παραλαβής αγροτικών προϊόντων, λόγω αντικατάστασής της με το δελτίο ποσοτικής παραλαβής (ισχύς 1.1.2003).

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής, καταργείται η υποπερίπτωση ε' της περίπτωσης Β' της παραγράφου 1 του άρθρου 19 του Κ.Β.Σ., σύμφωνα με την οποία, η απόδειξη ποσοτικής παραλαβής αγροτικών προϊόντων συμπεριλαμβανόταν στα υποχρεωτικώς θεωρούμενα φορολογικά στοιχεία.

Πρόκειται για νομοτεχνική προσαρμογή, δεδομένου ότι, η απόδειξη ποσοτικής παραλαβής αγροτικών προϊόντων καταργήθηκε με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 3 του κοινοποιούμενου νόμου, για τις οποίες γίνεται αναλυτικά λόγος ανωτέρω στην ερμηνεία της παραγράφου 3 του άρθρου 3.

Παράγραφος 9. Υποβολή φορολογικών στοιχείων για διασταύρωση – Μεταβολές στον τρόπο υποβολής ορισμένων συγκεντρωτικών καταστάσεων.

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής αντικαθίσταται η παράγραφος 1 του άρθρου 20 του Κ.Β.Σ. και έτσι απλοποιείται και διευκολύνεται η διαδικασία και ο τρόπος υποβολής των καταστάσεων που υποβάλλονται στις Δ.Ο.Υ., για τη διασταύρωση των συναλλαγών των υπόχρεων σε υποβολή τους, με τους συναλλασσόμενους με αυτούς.

Ειδικότερα:

4.9.1 Ορίζεται πλέον και με διάταξη νόμου, ως ημερομηνία υποβολής όλων των καταστάσεων της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του Κ.Β.Σ., η 30^η Σεπτεμβρίου κάθε χρόνου για τις συναλλαγές και τα δεδομένα του προηγούμενου ημερολογιακού έτους, καθώς και το όριο της αξίας κάθε

φορολογικού στοιχείου που δεν υποβάλλεται για διασταύρωση, σε τριακόσια (300) ευρώ. Με τη ρύθμιση αυτή εντάσσονται νομοτεχνικά στις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του Κ.Β.Σ., οι διατάξεις της ήδη ισχύουσας υπουργικής απόφασης 1115204/1033/0015/Π.Ο.Λ. 1291/14.12.2001 (Φ.Ε.Κ. 1814/Β'). Επισημαίνεται ιδιαίτερα ότι, το ως άνω όριο των τριακοσίων (300) ευρώ, με βάση τις διατάξεις της προαναφερόμενης υπουργικής απόφασης, ισχύει για τις συναλλαγές που πραγματοποιούνται από 1.1.2002 και εφαρμόζεται υποχρεωτικά από όλους τους υπόχρεους σε υποβολή συγκεντρωτικών καταστάσεων τιμολογίων (πελατών – προμηθευτών), ενώ κατ' εξαίρεση είχε παρασχεθεί η δυνατότητα επιλογής του και για τις συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν από 1.1. – 31.12.2001. Εφαρμόζεται δηλαδή υποχρεωτικά (το όριο των 300 ευρώ), στις συγκεντρωτικές καταστάσεις (πελατών – προμηθευτών) που θα υποβάλλονται από 1.1. – 30.9.2003 (για το ημερολογιακό έτος 1.1. – 31.12.2002) και εφεξής.

4.9.2. Καταργείται η υποχρέωση υποβολής συγκεντρωτικών καταστάσεων για τα μερίσματα και τις αμοιβές των μελών Διοικητικών Συμβουλίων.

Πρόκειται επίσης για νομοθετική κάλυψη υπάρχουσας διοικητικής θέσης, σύμφωνα με την οποία οι εν λόγω καταστάσεις δεν υποβάλλονται δεδομένου ότι, η φορολογική υποχρέωση εξαντλείται με τη φορολόγηση του εισοδήματος του υπόχρεου νομικού προσώπου.

4.9.3. Καταργείται η υποχρέωση υποβολής αντιτύπων των βιβλίων μεριδολογίου γιατρών και αποθήκευσης αγαθών, καθώς επίσης και η υποβολή αντιτύπων των δελτίων κίνησης τουριστικών λεωφορείων στις Δ.Ο.Υ. και αντί αυτών θα υποβάλλονται πλέον καταστάσεις.

Με τη ρύθμιση αυτή απαλλάσσονται οι Δ.Ο.Υ. από τη συγκέντρωση μεγάλου όγκου αντιτύπων βιβλίων και στοιχείων και επιτυγχάνεται η

αποτελεσματικότερη αξιοποίηση των δεδομένων τους από το φορολογικό έλεγχο.

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ

Επισημαίνεται ότι, με βάση τις διατάξεις του άρθρου 16 του παρόντος νόμου (ν. 3052/2002) ο νέος τρόπος υποβολής των ως άνω καταστάσεων, ισχύει για αυτές που θα περιλαμβάνουν συναλλαγές που θα πραγματοποιούνται από το ημερολογιακό έτος 1.1.2003 – 31.12.2003 και στο εξής και θα υποβληθούν για πρώτη φορά με το νέο τρόπο το έτος 2004 (μέχρι 30.9 του έτους αυτού και εφεξής).

Παράγραφος 10. Ορισμός περιεχομένου συγκεντρωτικών καταστάσεων της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του Κ.Β.Σ. – Τρόπος υποβολής τους (ισχύς 1.1.2003).

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής αντικαθίστανται οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 20 του Κ.Β.Σ. και ορίζεται το περιεχόμενο όλων των καταστάσεων που περιλαμβάνονται στην παράγραφο 1 του ίδιου άρθρου, όπως τέθηκε με την ανωτέρω παράγραφο 9 του άρθρου 4 του παρόντος νόμου (ν. 3052/2002), καθώς και ο τρόπος υποβολής τους.

Ως προς το περιεχόμενο των εν λόγω καταστάσεων, δεν χρειάζεται περισσότερη ανάλυση, δεδομένου ότι αυτό ορίζεται με σαφήνεια. Επισημαίνεται ότι:

-στην κατάσταση δελτίων κίνησης τουριστικών λεωφορείων να αναγράφεται εκτός του ονοματεπώνυμου ή της επωνυμίας των αντισυμβαλλομένων και ο Α.Φ.Μ. αυτών.

-στην κατάσταση του βιβλίου μεριδολογίου γιατρών στις περιπτώσεις όπου η υπηρεσία παρέχεται κατ' εντολή νομικού προσώπου (εταιρείας) θα αναγράφεται εκτός των στοιχείων του γιατρού φυσικού

προσώπου που παρέχει την περίθαλψη και ο Α.Φ.Μ. της εταιρείας για λογαριασμό του οποίου έγινε η παροχή υπηρεσίας. Επισημαίνουμε ακόμη ότι, για τις συναλλαγές που περιλαμβάνονται ή μη στις συγκεντρωτικές καταστάσεις πελατών – προμηθευτών, έχουν δοθεί αναλυτικές οδηγίες με την εγκύκλιό μας 1076242/524/0015/ΠΟΛ. 1163/30.6.1994, η οποία εξακολουθεί να ισχύει αναλόγως.

Αναφορικά με τον τρόπο υποβολής τους (χειρόγραφα ή με εκτυπωμένες καταστάσεις ή με ηλεκτρομαγνητικά μέσα ή με ηλεκτρονική μέθοδο επικοινωνίας), διευκρινίζουμε κατά περίπτωση τα ακόλουθα:

α) Συγκεντρωτικές καταστάσεις (πελατών – προμηθευτών).

1.α Υπόχρεοι που τηρούν τα βιβλία τους μηχανογραφικά.

Οι συγκεντρωτικές καταστάσεις της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του Κ.Β.Σ. (πελατών – προμηθευτών), υποβάλλονται υποχρεωτικά με ηλεκτρομαγνητικά μέσα αποθήκευσης δεδομένων ή με τη χρήση ηλεκτρονικής μεθόδου επικοινωνίας, από όλους τους υπόχρεους επιτηδευματίες που τηρούν τα βιβλία τους μηχανογραφικά, ανεξάρτητα από την προαιρετική τήρηση βιβλίων ανώτερης κατηγορίας από αυτήν που υποχρεούνται, ενώ με βάση τις προϊσχύσασες διατάξεις η ως άνω υποχρέωση υπήρχε μόνο για τους τηρούντες υποχρεωτικά βιβλία Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ. με μηχανογραφικό τρόπο.

2.α Επιτηδευματίες που τηρούν βιβλία Α' κατηγορίας του Κ.Β.Σ. μηχανογραφικά.

Εξαιρετικά για τους επιτηδευματίες που τηρούν βιβλία Α' κατηγορίας του Κ.Β.Σ. (μηχανογραφικά), δεδομένου ότι οι χονδρικές τους πωλήσεις είναι περιστασιακές, η ως άνω υποχρέωση υφίσταται μόνο για την υποβολή της συγκεντρωτικής κατάστασης «προμηθευτών» (στοιχεία αγορών), ενώ η συγκεντρωτική κατάσταση «πελατών»

(στοιχεία χονδρικών πωλήσεων), μπορεί να υποβάλλεται χειρόγραφη ή εκτυπωμένη.

3.α Υπόχρεοι που τηρούν τα βιβλία τους με χειρόγραφο τρόπο.

Οι συγκεντρωτικές καταστάσεις πελατών – προμηθευτών της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του Κ.Β.Σ., υποβάλλονται χειρόγραφα ή με εκτυπωμένες καταστάσεις, από τους ως άνω υπόχρεους επιτηδευματίες, ανεξάρτητα από την κατηγορία βιβλίων του Κ.Β.Σ. που τηρούν.

4.α Υπόχρεοι – πρόσωπα της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του Κ.Β.Σ.

Στα πρόσωπα αυτά παρέχεται η δυνατότητα υποβολής των συγκεντρωτικών καταστάσεων με χειρόγραφο τρόπο, ανεξάρτητα αν υφίσταται υποχρέωση τήρησης βιβλίων του Κ.Β.Σ. ή όχι και ανεξάρτητα εάν τηρούνται μηχανογραφικά ή όχι.

β) Καταστάσεις βιβλίου μεριδολογίου γιατρών, βιβλίου αποθήκευσης και δελτίων κίνησης τουριστικών λεωφορείων.

Οι καταστάσεις αυτές υποβάλλονται ανάλογα με τον τρόπο που τηρούνται τα ανωτέρω βιβλία αυτά και το δελτίο κίνησης τουριστικών λεωφορείων, εφόσον δηλαδή τηρούνται χειρόγραφα, με χειρόγραφο τρόπο ή με εκτυπωμένες καταστάσεις και εφόσον τηρούνται μηχανογραφικά με ηλεκτρομαγνητικά μέσα αποθήκευσης δεδομένων ή με τη χρήση ηλεκτρονικής μεθόδου επικοινωνίας, ανεξάρτητα του τρόπου που τηρούν τα λοιπά φορολογικά βιβλία του Κ.Β.Σ..

Παράγραφος 11. Υποβολή ισοζυγίου (ισχύς 1.1.2003).

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής ορίζεται πλέον και με διάταξη νόμου ως ημερομηνία υποβολής των ισοζυγίων της παραγράφου 7 του άρθρου 20 του Κ.Β.Σ., η τελευταία ημέρα του ενάτου (9ου) μήνα από το κλείσιμο της διαχειριστικής περιόδου.

Με τη ρύθμιση αυτή εντάσσονται νομοτεχνικά στις διατάξεις της ως άνω παραγράφου οι διατάξεις της ήδη ισχύουσας Υπουργικής απόφασης 1115204/1033/0015/ΠΟΛ. 1291/14.12.2001 (Φ.Ε.Κ. 1814/Β’).

Τρόπος υποβολής.

Τα ισοζύγια υποβάλλονται με ηλεκτρομαγνητικά μέσα αποθήκευσης δεδομένων, από τους τηρούντες τα βιβλία τους (Γ’ κατηγορίας του Κ.Β.Σ.) μηχανογραφικά.

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ

Για τη γραμμογράφηση του αρχείου των ηλεκτρομαγνητικών μέσων αποθήκευσης των ισοζυγίων εξακολουθούν να ισχύουν οι πίνακες χαρακτηριστικών αποδεκτών που είχαν κοινοποιηθεί με τις εγκυκλίους 1035021/220/0015/ΠΟΛ. 1107/24.3.1997, 1053509/490/0015/ΠΟΛ. 1189/13.6.2000 και 1114902/1034/0015/ΠΟΛ. 1374/21.12.2001.

Παράγραφος 12. Τήρηση βιβλίων και στοιχείων των Α.Ε. των νομών Αττικής και Θεσσαλονίκης σε άλλη δική τους εγκατάσταση εντός του ίδιου νομού, με γνωστοποίηση (ισχύς 1.1.2003).

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής τροποποιούνται οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 21 και παρέχεται η δυνατότητα στις Ανώνυμες Εταιρείες των νομών Αττικής και Θεσσαλονίκης να τηρούν τα βιβλία και τα στοιχεία τους σε άλλη δική τους εγκατάσταση π.χ. υποκατάστημα, που βρίσκεται στον ίδιο νομό, με την υποβολή γνωστοποίησης στον αρμόδιο προϊστάμενο Δ.Ο.Υ. Σημειώνεται ότι, με τις προηγούμενες διατάξεις απαιτείτο σε κάθε περίπτωση έγκριση.

Ενδεικτικά παραδείγματα:

α) Α.Ε., με έδρα στο Μαρούσι ζητεί να τηρήσει τα βιβλία και τα στοιχεία της σε υποκατάστημά της που βρίσκεται στο Χαϊδάρι Αττικής.

Στην περίπτωση αυτή απαιτείται γνωστοποίηση.

β) Α.Ε., με έδρα το Γαλάτσι ζητεί να τηρήσει τα βιβλία και τα στοιχεία της σε λογιστικό γραφείο που βρίσκεται επίσης στο Γαλάτσι.

Στην περίπτωση αυτή απαιτείται έγκριση.

γ) Α.Ε., με έδρα την Καλλιθέα και με υποκαταστήματα στο Γαλάτσι, στη Γλυφάδα και στην Παλλήνη ζητεί να τηρήσει τα βιβλία και τα στοιχεία, όλων των εγκαταστάσεών της στο υποκατάστημα που βρίσκεται στην Παλλήνη.

Στην περίπτωση αυτή απαιτείται γνωστοποίηση.

Παράγραφος 13. Χρόνος διαφύλαξης των ηλεκτρομαγνητικών μέσων αποθήκευσης δεδομένων βιβλίων (ισχύς 1.1.2003).

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής αντικαθίσταται το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 21 και ορίζεται ρητά ο χρόνος διαφύλαξης των ηλεκτρομαγνητικών μέσων αποθήκευσης δεδομένων βιβλίων.

Ειδικότερα ορίζεται ότι οι οπτικοί δίσκοι και γενικά όλα τα ηλεκτρομαγνητικά μέσα στα οποία αποθηκεύονται τα δεδομένα βιβλίων για τα οποία δεν υπάρχει υποχρέωση εκτύπωσής τους, διατηρούνται για έξι (6) χρόνια από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου, που αφορούν.

Άρθρο 5

Μηχανογραφική τήρηση βιβλίων.

Παράγραφος 1. Μηχανογραφική τήρηση βιβλίων (ισχύς από 1.1.2003).

Με την παράγραφο αυτή αντικαθίστανται οι παράγραφοι 1, 2, 3 και 4 του άρθρου 24 αναφορικά με την μηχανογραφική τήρηση των βιβλίων.

Ειδικότερα:

5.1.1 Μηχανογραφική τήρηση των βιβλίων τρίτης κατηγορίας. Με τις διατάξεις της νέας παραγράφου 1 ορίζονται τα μηχανογραφικά τηρούμενα βιβλία από τον επιτηδευματία, της τρίτης κατηγορίας καθώς και ο χρόνος ενημέρωσης και εκτύπωσης αυτών. Ειδικότερα:

5.1.1.0 Ημερολόγια. Ο επιτηδευματίας που τηρεί μηχανογραφικά τα βιβλία του ενημερώνει τα ημερολόγια του (γενικό ημερολόγιο, βοηθητικά ημερολόγια, αναλυτικά ημερολόγια, εγγραφών ισολογισμού, ημερολόγιο αναλυτικής λογιστικής καθώς και τη main courante των ξενοδοχείων το περιεχόμενο της οποίας προσιδιάζει με αυτό των ημερολογίων) στις προθεσμίες που ορίζονται από το άρθρο 17 παράγραφος 2. Όλα τα ημερολόγια εκτυπώνονται αθεώρητα μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα (το ημερολόγιο εγγραφών ισολογισμού εκτυπώνεται μέχρι το κλείσιμο του ισολογισμού) ή αποθηκεύονται σε ηλεκτρομαγνητικά μέσα (δισκέτα, αθεώρητο CD, σκληρό δίσκο, κ.λ.π.).

5.1.1.1 Τήρηση ισοζυγίου «Γενικού - Αναλυτικών Καθολικών».

5.1.1.1.0 Γενικά

Σύμφωνα με τη διάταξη της νέας παραγράφου 1 του άρθρου 24, το ισοζύγιο τηρείται από τον επιτηδευματία που τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας (υποχρεωτικά ή προαιρετικά) με μηχανογραφικό τρόπο

τουλάχιστον τα βιβλία της έδρας ή του υποκαταστήματος με αυτοτελή λογιστική.

Η υποχρέωση αυτή δεν καταλαμβάνει επιτηδευματίες που τηρούν χειρόγραφα τα βιβλία της έδρας, ενώ καταλαμβάνει τους επιτηδευματίες που τηρούν τα βιβλία της έδρας (ημερολόγιο, Γενικό – Αναλυτικό καθολικό) με μηχανογραφικό τρόπο και τα βιβλία όλων ή μερικών των υποκαταστημάτων με εξαρτημένη λογιστική, χειρόγραφα.

Το ισοζύγιο είναι ενιαίο για την έδρα και όλα τα υποκαταστήματα με εξαρτημένη λογιστική χωρίς να υπάρχει υποχρέωση ανάλυσης αυτού και ανά εγκατάσταση.

Σημειώνεται ότι το ανωτέρω ισοζύγιο τηρείται υποχρεωτικά από 1.9.2002 (Α.Υ.Ο. 1046323/362/ΠΟΛ. 1167/2002).

Τρόπος τήρησης.

Για τον τρόπο τήρησης του ισοζυγίου εφαρμόζονται αναλόγως όσα διευκρινίζονται με την εγκύκλιό μας ΠΟΛ. 1225/2002 με την οποία δόθηκαν οδηγίες εφαρμογής της Α.Υ.Ο. ΠΟΛ. 1167/2002.

Επιπλέον:

-Οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις οι οποίες εφαρμόζουν το «Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο» των ασφαλιστικών επιχειρήσεων μπορεί να μην αναπτύσσουν στην τελευταία βαθμίδα τους λογαριασμούς 30 «Χρεώσεις Ασφαλιστρών», 37 «Χρεώσεις ασφαλιστρών – ληξιπρόθεσμα – επισφαλείς – επίδικου», 52 «Δικαιούχοι προμηθειών παραγωγής» και 57 «Πράκτορες και συνεργάτες πωλήσεων – λογαριασμοί τρεχούμενου» με την προϋπόθεση ότι όταν ζητηθεί από τον φορολογικό έλεγχο να είναι δυνατή η εκτύπωσή τους σε αθεώρητα έντυπα.

-Οι τράπεζες οι οποίες εφαρμόζουν το Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο των Τραπεζών λόγω του μεγάλου αριθμού των λογαριασμών που

αναπτύσσονται στην τρίτη βαθμίδα κ.λπ. του μεγέθους και της πολυπλοκότητας των μηχανογραφικών τους συστημάτων και των ιδιοτήτων της Τραπεζικής Λογιστικής, μπορεί να εκτυπώνουν στο Ισοζύγιο Γενικού – Αναλυτικών Καθολικών τους πρωτοβάθμιους και δευτεροβάθμιους λογαριασμούς του Κ.Α.Σ.Τ. με την προϋπόθεση που αναφέρεται παραπάνω για τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις.

5.1.1.2 Χρόνος εκτύπωσης Γενικού Καθολικού – Αναλυτικών Καθολικών.

Ο επιτηδευματίας που τηρεί μηχανογραφικά τα βιβλία του εκτυπώνει τα αναλυτικά καθολικά και το γενικό καθολικό στο τέλος της διαχειριστικής του περιόδου. Τα βιβλία αυτά μπορεί να μην εκτυπώνονται στο τέλος της χρήσης και τα δεδομένα τους να αποθηκεύονται σε ηλεκτρομαγνητικά μέσα με την προϋπόθεση που ορίζεται από τις διατάξεις της παραγράφου 7 του άρθρου 24, όπως ισχύει περί δυνατότητας αναπαραγωγής του περιεχομένου τους όταν ζητηθεί από τον έλεγχο.

5.1.1.3 Ενημέρωση – Εγγραφή των δεδομένων του βιβλίου αποθήκης σε οπτικό δίσκο (CD ROM).

Έκταση εφαρμογής.

Ο επιτηδευματίας που τηρεί το βιβλίο αποθήκης της έδρας με μηχανογραφικό τρόπο και ανεξάρτητα από τον τρόπο τήρησης του βιβλίου αποθήκης των λοιπών εγκαταστάσεων του (χειρόγραφα ή μηχανογραφικά), υποχρεώνεται από 1.1.2003 να εγγράφει τα δεδομένα του βιβλίου αποθήκης σε θεωρημένο οπτικό δίσκο (CD ROM τεχνολογίας WORM). Η υποχρέωση αυτή για πρώτη φορά θεσπίστηκε από 1.9.2002 με την Α.Υ.Ο. 2046323/326/ΠΟΛ. 1167/2002.

Περιεχόμενο του οπτικού δίσκου (CD) – Τεχνικά χαρακτηριστικά.

Στον οπτικό δίσκο απομνημονεύονται τα δεδομένα του βιβλίου αποθήκης όπως αυτά ορίζονται από τις διατάξεις του άρθρου 8 παράγραφος 9 του Κ.Β.Σ. με δυνατότητα συγκεντρωτικής μηνιαίας εγγραφής αυτών σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 24. Αναλυτικές οδηγίες για το περιεχόμενο του οπτικού δίσκου (CD) και τα τεχνικά χαρακτηριστικά του έχουν δοθεί με την εγκύκλιό μας ΠΟΛ. 1255/2002.

Σήμανση – Θεώρηση οπτικού δίσκου (CD ROM).

Η θεώρηση – σήμανση του οπτικού δίσκου γίνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Α.Υ.Ο. 1046323/326/ΠΟΛ. 1167/29.5.2000 με κωδικό θεώρησης 276 «CD – βιβλίου αποθήκης». Σημειώνεται ότι από 1.1.2003 τα δεδομένα του βιβλίου αποθήκης συγκεντρωτικά ή αναλυτικά εγγράφονται σε «CD βιβλίου αποθήκης». Δεν θεωρείται δηλαδή CD «Μηνιαίας Κατάστασης του Βιβλίου Αποθήκης» με κωδικό 277, όταν τα δεδομένα του βιβλίου αποθήκης εγγράφονται συγκεντρωτικά, επειδή η «Μηνιαία Κατάσταση του Βιβλίου Αποθήκης» δεν ορίζεται πλέον με τις νέες διατάξεις. Οι επιτηδευματίες οι οποίοι είχαν θεωρήσει «CD Μηνιαίας Κατάστασης Βιβλίου Αποθήκης» με κωδικό θεώρησης 277 μπορούν να τα χρησιμοποιήσουν και από 1.1.2003 για την εγγραφή των δεδομένων του βιβλίου αποθήκης από 1.1.2003 συγκεντρωτικά ή αναλυτικά.

5.1.1.4 Μηχανογραφική τήρηση βιβλίου αγορών και εσόδων – εξόδων.

5.1.1.4.1 Ενημέρωση. Τα μηχανογραφικά τηρούμενα βιβλία Αγορών ή Εσόδων – Εξόδων ή υποκαταστήματος ενημερώνονται (εισαγωγή δεδομένων) μέχρι την 15^η ημέρα του επόμενου μήνα εκείνου που αφορούν οι οικονομικές πράξεις.

5.1.1.4.2 Βιβλία που εκτυπώνονται. Στο τέλος του επόμενου μήνα ο επιτηδευματίας που τηρεί μηχανογραφικά τα βιβλία της έδρας ή του υποκαταστήματος του, εκτυπώνει μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα εκείνου που αφορούν οι οικονομικές πράξεις:

α) Αθεώρητο βιβλίο αγορών ή εσόδων – εξόδων (κεντρικού ή υποκαταστήματος) με δυνατότητα φύλαξης του περιεχομένου του σε ηλεκτρομαγνητικά μέσα.

β) Θεωρημένη Μηνιαία Κατάσταση Βιβλίου Αγορών ή Εσόδων – Εξόδων (κεντρικού ή υποκαταστήματος) κατά περίπτωση ανάλογα με τον τρόπο τήρησης των βιβλίων της έδρας ή του υποκαταστήματος. Στη μηνιαία κατάσταση εμφανίζονται μόνο τα μηνιαία αθροίσματα των αντίστοιχων στηλών του βιβλίου αγορών ή του βιβλίου εσόδων – εξόδων. Δεν υπάρχει υποχρέωση να εμφανίζονται τα προοδευτικά αθροίσματα της προηγούμενης περιόδου.

5.1.1.4.3 Μηχανογραφική τήρηση των βιβλίων του υποκαταστήματος Γ' κατηγορίας και του βιβλίου αποθήκης.

5.1.1.4.3.0 Γενικά

Με τη νέα παράγραφο 4 ορίζεται ο χρόνος ενημέρωσης και εκτύπωσης των βιβλίων του υποκαταστήματος του επιτηδευματία της Γ' κατηγορίας βιβλίων καθώς και ο τρόπος τήρησης του βιβλίου αποθήκης του υποκαταστήματος.

5.1.1.4.3.1 Μηχανογραφική τήρηση βιβλίων υποκαταστήματος.

Α) Με εξαρτημένη λογιστική.

Τα μηχανογραφικά τηρούμενα βιβλία του υποκαταστήματος (Ημερήσιο Φύλλο Συναλλαγών, Ημερολόγιο Ταμειακών και Συμψηφιστικών πράξεων καθώς και το Φύλλο Ανάλυσης και Ελέγχου) ενημερώνονται και εκτυπώνονται σε αθεώρητα έντυπα (όταν τα βιβλία της έδρας τηρούνται μηχανογραφικά) μέχρι την 15^η ημέρα του επόμενου

μήνα που αφορούν. Το ένα αντίγραφο αυτών αποστέλλεται στην έδρα στην ίδια ημερομηνία για την ενημέρωση των βιβλίων της.

Τα δεδομένα των βιβλίων του υποκαταστήματος μπορεί αντί να εκτυπώνονται σε αθεώρητα έντυπα να απομνημονεύονται στην ίδια ημερομηνία σε οποιοδήποτε ηλεκτρομαγνητικό μέσο (CD, δισκέτα, κ.λπ.) με την προϋπόθεση που ορίζεται με τη νέα παράγραφο 7 του άρθρου 24. Στην περίπτωση αυτή για την ενημέρωση των βιβλίων της έδρας τα δεδομένα των βιβλίων του υποκαταστήματος αποστέλλονται στην έδρα σε ηλεκτρομαγνητικά μέσα.

Σημειώνεται ότι όταν τα βιβλία του υποκαταστήματος τηρούνται μηχανογραφικά και τα βιβλία της έδρας τηρούνται χειρόγραφα και δεν τηρείται δηλαδή Ισοζύγιο Γενικού Αναλυτικών Καθολικών τα μηχανογραφικά τηρούμενα βιβλία του υποκαταστήματος εκτυπώνονται σε θεωρημένα έντυπα και δεν υπάρχει δυνατότητα αποθήκευσης του περιεχομένου τους.

Υποκατάστημα με ON LINE σύνδεση με την έδρα.

Για το υποκατάστημα αυτό εφαρμόζονται όσα αναφέρονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 25.

Β) Με αυτοτελή λογιστική.

Το υποκατάστημα που εξάγει αυτοτελές λογιστικό αποτέλεσμα τηρεί ίδια λογιστικά βιβλία και δικό του Ισοζύγιο Γενικού – Αναλυτικών Καθολικών όπως και η έδρα.

5.1.1.4.3.2 Βιβλίο αποθήκης του υποκαταστήματος. Το βιβλίο αποθήκης του υποκαταστήματος ενημερώνεται και εγγράφονται τα δεδομένα του σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 24 όπως ισχύει. Ειδικότερα διευκρινίζονται τα παρακάτω.

Υποκατάστημα με εξαρτημένη λογιστική.

Για το υποκατάστημα που βρίσκεται στο ίδιο νησί ή νομό με την έδρα ή σε άλλο νομό και σε απόσταση μικρότερη των 50 χιλιομέτρων από αυτή, δεν υπάρχει υποχρέωση εγγραφής ιδιαίτερου CD βιβλίου αποθήκης υποκαταστήματος. Η κίνησή του εγγράφεται μόνο στο CD του βιβλίου αποθήκης της έδρας.

Όταν το υποκατάστημα βρίσκεται σε άλλο νησί ή νομό από την έδρα και σε απόσταση μεγαλύτερη των 50 χιλιομέτρων από αυτή η κίνηση του βιβλίου αποθήκης του υποκαταστήματος εγγράφεται στο CD του βιβλίου αποθήκης της έδρας και σε ιδιαίτερο CD το οποίο θεωρείται ως «CD βιβλίου αποθήκης υποκαταστήματος», το CD αυτό αποστέλλεται στο υποκατάστημα μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα που αφορά. Όταν το υποκατάστημα δεν έχει μηχανογραφική υποδομή ώστε να είναι δυνατή η ανάγνωση του οπτικού δίσκου από αυτό, τότε τα δεδομένα του βιβλίου αποθήκης του υποκαταστήματος θα δίνονται στον έλεγχο από την έδρα εκτυπωμένα σε αθεώρητες καταστάσεις.

Σημειώνεται ότι όταν το βιβλίο αποθήκης της έδρας τηρείται χειρόγραφα και δεν υπάρχει υποχρέωση εγγραφής των δεδομένων του βιβλίου αποθήκης σε CD τότε το βιβλίο αποθήκης του υποκαταστήματος που τηρείται μηχανογραφικά εκτυπώνεται σε θεωρημένα έντυπα μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα.

Υποκατάστημα με ON LINE σύνδεση.

Όταν υπάρχει απ' ευθείας σύνδεση μεταξύ κεντρικού και υποκαταστήματος, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 25 παράγραφος 3, όπως ισχύουν δηλαδή τα δεδομένα του βιβλίου αποθήκης του υποκαταστήματος αυτού μπορεί να καταγράφονται μόνο στον οπτικό δίσκο που τηρείται στην έδρα, με την προϋπόθεση ότι είναι δυνατή άμεσα από το υποκατάστημα η ανάγνωση και η εκτύπωση του

περιεχομένου του οπτικού δίσκου μέχρι και το μήνα που είναι εγγεγραμμένος.

5.1.1.4.3.3 Εγγραφή δεδομένων του βιβλίου αποθήκης του αποθηκευτικού χώρου.

Τα όσα αναφέρονται παραπάνω για την τήρηση (εγγραφή) του βιβλίου αποθήκης του υποκαταστήματος ισχύουν αναλόγως και για την τήρηση (εγγραφή) του βιβλίου αποθήκης του αποθηκευτικού χώρου.

Παράγραφος 2. Αποθήκευση δεδομένων βιβλίων σε κεντρική μονάδα Η/Υ (ισχύς 1.1.2003).

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής τροποποιείται η παράγραφος 5 του άρθρου 24 και προσαρμόζεται με τη νέα δυνατότητα αποθήκευσης δεδομένων βιβλίων σε ηλεκτρομαγνητικά μέσα. Ειδικότερα δίνεται η δυνατότητα η αποθήκευση των δεδομένων των βιβλίων να γίνεται από την κεντρική μονάδα του Η/Υ και τα ηλεκτρομαγνητικά μέσα αποθήκευσης να στέλλονται μέσα σε δέκα ημέρες από τη λήξη του μήνα της αποθήκευσης στην εγκατάσταση που αφορούν. Επίσης με την ίδια διάταξη παρέχεται η δυνατότητα οι θεωρημένοι και μη χρησιμοποιημένοι οπτικοί δίσκοι «CD βιβλίου αποθήκης» να φυλάσσονται στο χώρο της κεντρικής μονάδας του Η/Υ μέχρι τη χρησιμοποίησή τους.

Παράγραφος 3. Χρόνος εκτύπωσης του βιβλίου κίνησης οχημάτων (ισχύς 1.1.2003).

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής συμπληρώνεται η παράγραφος 6 του άρθρου 24 και ορίζεται ότι το «βιβλίο κίνησης οχημάτων», που τηρείται από 1.1.2003 από τις επιχειρήσεις ενοικίασης οχημάτων, εκτυπώνεται μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα εκείνου που αφορά, με τις προϋποθέσεις που ορίζονται από την ίδια παράγραφο.

Παράγραφος 4. Εκτύπωση των αποθηκευμένων δεδομένων των βιβλίων στον φορολογικό έλεγχο (ισχύς 1.1.2003).

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής συμπληρώνεται η παράγραφος 7 του άρθρου 24 και ορίζονται οι υποχρεώσεις του επιτηδευματία κατά τον φορολογικό έλεγχο αναφορικά με την εκτύπωση των δεδομένων των βιβλίων που είναι αποθηκευμένα.

Ειδικότερα ο επιτηδευματίας έχει υποχρέωση να εκτυπώνει σε αθεώρητα έντυπα όλα ή μερικά από τα δεδομένα των βιβλίων (ημερολογίων, βιβλίου αποθήκης, αγορών, εσόδων – εξόδων κ.λπ.) τα οποία είναι αποθηκευμένα σε ηλεκτρομαγνητικά μέσα (δισκέτες, θεωρημένοι οπτικοί δίσκοι κ.λπ.) μέχρι και τον μήνα για τον οποίο θα έπρεπε να έχουν αποθηκευτεί. Τα δεδομένα των βιβλίων που θα ζητηθούν εκτυπώνονται εντός τριών ημερών. Όταν η εκτύπωσή τους στην προθεσμία αυτή είναι αντικειμενικά αδύνατος όπως λόγω μεγάλου όγκου εκτυπώσεων, η προθεσμία των τριών ημερών παρατείνεται σε 15 ημέρες.

Επισημαίνεται ότι εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις των δύο πρώτων εδαφίων της παραγράφου 7 αναφορικά με την άμεση εκτύπωση ορισμένων υπολοίπων των λογαριασμών ή μερίδων του βιβλίου αποθήκης και την εκτύπωση σε αθεώρητο χαρτί της κίνησης των δεδομένων των βιβλίων μέχρι και την ημερομηνία για την οποία έπρεπε αυτά να είναι ενημερωμένα.

Τέλος σύμφωνα με τις διατάξεις της ίδιας παραγράφου 4 ρητά ορίζεται ότι η μη διαφύλαξη των ηλεκτρομαγνητικών μέσων ή η αδυναμία αναπαραγωγής του περιεχομένου τους εξομοιούνται με μη τήρηση των αντίστοιχων βιβλίων οπότε επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται για την μη τήρηση βιβλίων.

**Παράγραφος 5. ON LINE σύνδεση έδρας και υποκαταστήματος –
Τήρηση βιβλίου αποθήκης (ισχύς 1.1.2003).**

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής αντικαθίσταται η παράγραφος 3 του άρθρου 25 του Κ.Β.Σ. και δίνεται η δυνατότητα από 1.1.2003 μη τήρησης του βιβλίου αποθήκης στο υποκατάστημα που έχει ON LINE σύνδεση με την έδρα πέραν της δυνατότητας που είχε να μην τηρεί λογιστικά βιβλία στο υποκατάστημα αυτό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

Άρθρο 6

Διαδικασίες προσδιορισμού οικονομικών αποτελεσμάτων.

Παράγραφος 1. Αλλαγή του χρόνου λήξης της διαχειριστικής περιόδου.

Με την παράγραφο αυτή συμπληρώνεται η παράγραφος 3 του άρθρου 26 και οι επιχειρήσεις από 1.1.2003 για την αλλαγή του χρόνου λήξης της διαχειριστικής περιόδου για πρώτη φορά αντί έγκρισης από τον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ., υποβάλλουν σ' αυτόν σχετική γνωστοποίηση χωρίς να απαιτείται πλέον έγκριση. Η γνωστοποίηση υποβάλλεται το αργότερο ένα μήνα πριν τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου, της οποίας γνωστοποιείται η επιμήκυνση ή ένα μήνα πριν τη γνωστοποιούμενη λήξη της υπό σύντμηση διαχειριστικής περιόδου. Η αλλαγή μπορεί να γίνεται κατά τα ανωτέρω μόνο εφόσον δεν θίγονται οι διατάξεις κώδικα φορολογίας εισοδήματος περί μεταγραφής των δηλώσεων, βεβαίωση των προκυπτόντων από αυτές ποσών και του ελέγχου, δηλαδή μη υποβολής δύο δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος του αυτού οικονομικού έτους.

Παράγραφος 2. Υποχρεώσεις Νομικών Προσώπων που έχουν τεθεί σε εκκαθάριση.

Με την παράγραφο αυτή συμπληρώνεται η παράγραφος 1 του άρθρου 27 και καθιερώνεται η υποχρέωση διενέργειας απογραφής για τα νομικά πρόσωπα του άρθρου 101 του ν. 2238/1994 που έχουν τεθεί σε εκκαθάριση, που διαρκεί πέραν του έτους, να συντάσσουν προσωρινό ισολογισμό. Η ποσοτική καταγραφή των αποθεμάτων από τα πρόσωπα

αυτά γίνεται μέχρι το χρόνο υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, όπως ορίζεται από τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 4 του κοινοποιούμενου νόμου.

Παράγραφος 3. Καταγραφή αποθεμάτων (Απογραφή) (ισχύς 1.1.2003).

Με την παράγραφο αυτή θεσπίζεται υποχρέωση καταγραφής των αποθεμάτων των αποθηκευτικών χώρων σε διπλότυπες καταστάσεις απογραφής, όπως και για τα υποκαταστήματα, εκτός των περιπτώσεων που οι εγκαταστάσεις αυτές λειτουργούν στον ίδιο νομό με την έδρα και στο ίδιο νησί, σε απόσταση μικρότερη των 50 χιλιομέτρων από αυτή για τις οποίες προβλέπεται ότι, η καταγραφή αποθεμάτων μπορεί να γίνεται απευθείας στο βιβλίο απογραφών της έδρας.

Επίσης παρέχεται η δυνατότητα να καταχωρούνται ενιαία τα αποθέματα όλων των εγκαταστάσεων που βρίσκονται στο ίδιο ή σε συνεχόμενο κτιριακό χώρο με την έδρα ή άλλο υποκατάστημα ή άλλο αποθηκευτικό χώρο.

Στο σημείο αυτό διευκρινίζεται ότι το αντίτυπο της κατάστασης απογραφής που παραμένει στον αποθηκευτικό χώρο, είναι δυνατόν να τηρείται σε άλλο τόπο όταν υπάρχουν αντικειμενικές δυσχέρειες, καθότι στην περίπτωση αυτή, οι καταστάσεις αυτές ουσιαστικά λειτουργούν συμπληρωματικά στο βιβλίο απογραφών.

Παράγραφος 4. Απογραφή παγίων περιουσιακών στοιχείων (ισχύς 1.1.2003).

Με την παράγραφο αυτή αντικαθίστανται οι διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 27. Έτσι από 1.1.2003 τα πάγια περιουσιακά στοιχεία αναγράφονται στο βιβλίο απογραφών, κατά ομοειδείς

κατηγορίες τουλάχιστον με τα εξής στοιχεία: α) αξία κτήσης ή κόστος ιδιοκατασκευής προσαυξημένο με τις δαπάνες επεκτάσεων ή προσθηκών και βελτιώσεων, β) αποσβέσεις και γ) αναπόσβεστη αξία, από το σύνολο των επιτηδευματιών της τρίτης κατηγορίας ύστερα από την καθολική υποχρέωση τήρησης αθεώρητου μητρώου παγίων από τους επιτηδευματίες αυτούς.

Παράγραφος 5. Αποτίμηση αποθεμάτων (ισχύς 1.1.2003).

Με την παράγραφο αυτό τροποποιούνται διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 28 και ρυθμίζονται προς άρση αμφισβητήσεων με ρητές διατάξεις θέματα αποτίμησης αποθεμάτων υποκαταστημάτων.

Ειδικότερα:

α) Η τιμή κτήσης και το ιστορικό κόστος παραγωγής υπολογίζεται με βάση οποιοδήποτε από τις παραδεκτές μεθόδους με την προϋπόθεση η μέθοδος που θα επιλεγεί να εφαρμόζεται πάγια για τα αποθέματα όλων των εγκαταστάσεων.

β) Η αποτίμηση των αποθεμάτων των υποκαταστημάτων με εξαρτημένη λογιστική και των αποθηκευτικών χώρων γίνεται με ενιαία τιμή με τα αποθέματα της έδρας, με βάση οποιαδήποτε από τις παραδεκτές μεθόδους, με την προϋπόθεση ότι η μέθοδος που θα επιλεγεί θα εφαρμόζεται πάγια, για τα αποθέματα όλων των εγκαταστάσεων.

γ) Για την βελτίωση της λειτουργικότητας ή για άλλους σοβαρούς λόγους, επιτρέπεται μετά από έγκριση της επιτροπής λογιστικών βιβλίων η αλλαγή της μεθόδου και η αποτίμηση των αποθεμάτων χωριστά ανά εγκατάσταση.

Επίσης παρέχεται η ευχέρεια στον επιτηδευματία χωρίς έγκριση της Επιτροπής Λογιστικών βιβλίων η αλλαγή της μεθόδου προσδιορισμού

της τιμής κτήσης ή του ιστορικού κόστους παραγωγής κατά την πρώτη αλλαγή αυτής, μετά την 1.1.2003.

Η περίπτωση αυτή προϋποθέτει υποβολή σχετικής γνωστοποίησης στον αρμόδιο προϊστάμενο Δ.Ο.Υ. μέχρι τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου που θα εφαρμοστεί η νέα μέθοδος.

Παράγραφος 6. Αποτίμηση χρεογράφων (ισχύς 1.1.2003).

Με την παράγραφο αυτή τροποποιούνται οι διατάξεις των περιπτώσεων α' και γ' της παραγράφου 5 του άρθρου 28 του Κ.Β.Σ. και με ρητή διάταξη οι μετοχές, οι ομολογίες και τα λοιπά χρεόγραφα που είναι εισηγμένα σε αλλοδαπό χρηματιστήριο ή σε άλλο αναγνωρισμένο χρηματιστηριακό θεσμό αποτιμώνται στην κατ' είδος χαμηλότερη τιμή μεταξύ της τιμής κτήσης και της τρέχουσας τιμής της όπως και τα εισηγμένα στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών.

Επίσης εναρμονίζεται ο τρόπος αποτίμησης των μετοχών των Ανωνύμων Εταιρειών που δεν είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο και των συμμετοχών σε επιχειρήσεις που δεν έχουν την μορφή Α.Ε. με τις διατάξεις του Ν. 2190/20 και του Π.Δ. 1123/80 και αποτιμώνται στην κατ' είδος χαμηλότερη τιμή μεταξύ της τιμής κτήσης και της τρέχουσας τιμής τους. Ως τρέχουσα τιμή θεωρείται η εσωτερική λογιστική αξία των μετοχών ή των συμμετοχών ή των τίτλων των επιχειρήσεων αυτών όπως προκύπτει από τον νόμιμα συντεταγμένο τελευταίο ισολογισμό τους.

Παράγραφος 7. Κατάργηση μεταβατικής διάταξης (ισχύς 1.1.2003).

Με την παράγραφο αυτή κατάργείται η περίπτωση δ' της παραγράφου 7 του άρθρου 28 του Κ.Β.Σ., καθότι ίσχυσε μόνο κατά το μεταβατικό στάδιο μετάβασης από δραχμές σε ευρώ και δεν έχει πλέον πεδίο εφαρμογής.

Παράγραφος 8. Ισολογισμός (ισχύς 1.1.2003).

Σύμφωνα με την παράγραφο αυτή τα νομικά πρόσωπα του άρθρου 101 του ν. 2238/94 που τελούν σε εκκαθάριση που διαρκεί πέραν του έτους υποχρεούνται να συντάσσουν και να καταχωρούν στο βιβλίο απογραφών προσωρινό ισολογισμό, λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης και κατάσταση του λογαριασμού γενικής εκμετάλλευσης, σύμφωνα με τα υποδείγματα Ε.Γ.Λ.Σ.

Παράγραφος 9. Υπογραφή ισολογισμού από λογιστή – φοροτεχνικό (ισχύς 1.1.2003).

Με την παράγραφο αυτή, η παράγραφος 3 του άρθρου 29, που αφορά την υπογραφή του ισολογισμού από λογιστή – φοροτεχνικό, προσαρμόζεται ανάλογα με τα όσα ορίζονται στις διατάξεις του π.δ. 340/1998 για την άσκηση του επαγγέλματος του λογιστή – φοροτεχνικού.

Εκτός της υπογραφής αναγράφονται, το ονοματεπώνυμο, η διεύθυνση κατοικίας του ή η έδρα του επαγγέλματος, κατά περίπτωση, ο Α.Φ.Μ., η αρμόδια Δ.Ο.Υ. φορολογίας, ο αριθμός μητρώου της άδειας άσκησης επαγγέλματος και η κατηγορία της άδειας.

Άρθρο 7

Κύρος βιβλίων και στοιχείων.

Με τις διατάξεις του άρθρου 7 τροποποιούνται, συμπληρώνονται οι διατάξεις του άρθρου 30 του Κ.Β.Σ. ώστε να καθίστανται πιο σαφείς και πιο αντικειμενικοί οι λόγοι απόρριψης των βιβλίων. Ειδικότερα:

Παράγραφος 1. Ανεπάρκεια των βιβλίων Β' και Γ' κατηγορίας (ισχύς 1.1.2003).

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής αντικαθίσταται η παράγραφος 3 του άρθρου 30. Ορίζονται οι λόγοι ανεπάρκειας των βιβλίων και στοιχείων της Β' και Γ' κατηγορίας από 1.1.2003 και επέρχονται οι εξής μεταβολές:

1. Η μη διαφύλαξη των αθεώρητων ημερολογίων ή του αθεώρητου βιβλίου εσόδων – εξόδων επί μηχανογραφικά τηρούμενων βιβλίων αποτελεί λόγο ανεπάρκειας. Με τις προϊσχύουσες διατάξεις που τα ανωτέρω βιβλία τηρούντο θεωρημένα, αποτελούσε λόγο ανακρίβειας.

2. Η μη τήρηση ή η μη διαφύλαξη του γενικού καθολικού παύει να αποτελεί λόγο ανεπάρκειας.

3. Η μη παράδοση στον φορολογικό έλεγχο του εγχειριδίου οδηγιών ή η μη λεπτομερής ανάλυση των λειτουργιών χρήσης του λογισμικού παύει να αποτελεί λόγο ανεπάρκειας.

4. Η λήψη εικονικών στοιχείων διακίνησης ή αξίας ως προς τα πρόσωπα των αντισυμβαλλομένων – για υπαρκτή πάντοτε συναλλαγή – αποτελεί λόγο ανεπάρκειας, ενώ με τις προϊσχύουσες διατάξεις αποτελούσε λόγο ανακρίβειας.

5. Η εξόφληση τιμολογίων αξίας 15.000 ευρώ και άνω με διαφορετικό τρόπο από τον οριζόμενο – μέσω τραπεζικού λογαριασμού ή με δίγραμμη επιταγή – αποτελεί λόγο ανεπάρκειας.

Παράγραφος 2. Ανακρίβεια των βιβλίων Β' και Γ' κατηγορίας (ισχύς 1.1.2003).

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής αντικαθίσταται η παράγραφος 4 του άρθρου 30. Ορίζονται οι λόγοι ανακρίβειας των βιβλίων και στοιχείων της Β' και Γ' κατηγορίας από 1.1.2003 και επέρχονται οι εξής μεταβολές σε σχέση με τις προϊσχύουσες διατάξεις:

1. Η εμφάνιση στα βιβλία εξόδων που δεν έχουν πραγματοποιηθεί και δεν έχει εκδοθεί φορολογικό στοιχείο, αποτελεί λόγο ανακρίβειας.

2. Η λήψη εικονικού στοιχείου ως προς τον αντισυμβαλλόμενο – προκειμένου για υπαρκτή συναλλαγή – δεν αποτελεί πλέον λόγο ανακρίβειας των βιβλίων αλλά λόγο ανεπάρκειας αυτών.

3. Με ρητή διάταξη τα βιβλία του επιτηδευματία που νοθεύει φορολογικά στοιχεία θεωρούνται ανακριβή.

4. Η μη τήρηση ή μη διαφύλαξη των πρόσθετων βιβλίων της παραγράφου 1 εδάφιο β' – βιβλίο ή δελτίο ποσοτικής παραλαβής των επισκευαστών ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών, επίπλων, μηχανών και μηχανημάτων – αποτελεί λόγο ανακρίβειας. Σημειώνεται ότι με τις προϊσχύουσες διατάξεις η παραπάνω παράβαση αποτελούσε λόγο ανεπάρκειας.

5. Η μη διαφύλαξη ή η μη επίδειξη στον τακτικό φορολογικό έλεγχο του ισοζυγίου γενικού – αναλυτικών καθολικών και της μηνιαίας κατάστασης του βιβλίου εσόδων – εξόδων, αποτελεί λόγο ανακρίβειας.

Η μη διαφύλαξη ή η μη επίδειξη θεωρημένου χειρογράφου ημερολογίου ή βιβλίου εσόδων – εξόδων εξακολουθεί να αποτελεί λόγο ανακρίβειας.

Παράγραφος 3. Κρίση του κύρους των βιβλίων των υποθέσεων που ελέγχονται από το ΕΘ.Ε.Κ.

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής αντικαταστάθηκε η παράγραφος 5 του άρθρου 30 του Κ.Β.Σ. και ορίζεται με αυτήν ότι από 1.1.2003 οι επιτροπές κρίσεις του κύρους των βιβλίων των υποθέσεων, που ελέγχονται από το Εθνικό Ελεγκτικό Κέντρο από τρεις γίνονται μια. Η νέα επιτροπή από τριμελής γίνεται πενταμελής με πρόεδρο, Πάρεδρο ή Σύμβουλο του νομικού συμβουλίου του κράτους.

Οι λοιπές επιτροπές κρίσης του κύρους των βιβλίων Γ' Κατηγορίας Δ.Ο.Υ., Τ.Ε.Κ., Π.Ε.Κ. καταργούνται.

Παράγραφος 4. Ανακρίβεια βιβλίων Α' κατηγορίας (ισχύς 1.1.2003).

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής αντικαθίσταται η παράγραφος 6 του άρθρου 30. Με τη νέα παράγραφο ορίζονται οι λόγοι ανακρίβειας των βιβλίων και στοιχείων της Α' κατηγορίας και επέρχονται οι εξής μεταβολές:

1. Η λήψη εικονικών στοιχείων ως προς τον αντισυμβαλλόμενο – για υπαρκτή συναλλαγή δεν αποτελεί πλέον ανακρίβεια.
2. Η καταχώρηση αγορών που δεν έχουν πραγματοποιηθεί και δεν έχει εκδοθεί φορολογικό στοιχείο αποτελεί λόγο ανακρίβειας.
3. Αναφορικά με τη νόθευση στοιχείων ισχύουν αναλογικά τα ανωτέρω – για τα βιβλία Β' και Γ' κατηγορίας.

4. Η μη διαφύλαξη ή η μη επίδειξη στον τακτικό φορολογικό έλεγχο της μηνιαίας κατάστασης του βιβλίου αγορών – αφορά τα μηχανογραφικά τηρούμενα αποτελεί λόγο ανακρίβειας.

Η μη διαφύλαξη του θεωρημένου χειρόγραφου βιβλίου αγορών εξακολουθεί να αποτελεί λόγο ανακρίβειας.

Παράγραφος 5. Πράξεις και παραλείψεις που δεν επηρεάζουν το κύρος των βιβλίων Α', Β' και Γ' Κατηγορίας.

Με την παράγραφο αυτή αντικαθίσταται η παράγραφος 7 του άρθρου 30 και οριοθετούνται μέσω καθορισμού ποσοστού επί τζίρου τα μεγέθη των παραλείψεων και των παρατυπιών με βάση τα οποία δεν θίγεται το κύρος των βιβλίων. Ειδικότερα, δεν επηρεάζεται το κύρος των βιβλίων για πράξεις ή παραλείψεις για συνολικά οικονομικά μεγέθη μέχρι τα κατωτέρω όρια ποσοστών και αξιών:

Ακαθαρ. Έσοδα μέχρι 150.000 €	3% ≤ 3500 € (1.192.625 δρχ.)
Ακαθαρ. Έσοδα από 150.001 € - 1.500.000 €	2% ≤ 18000 € (6.133.500 δρχ.)
Ακαθαρ. Έσοδα από 1.500.001 € - 9.000.000 €	1% ≤ 45000 € (15.333.750 δρχ.)
Ακαθαρ. Έσοδα από 9.000.001 € - 30.000.000 €	0,5% ≤ 90.000 € (30.667.500 δρχ.)
Ακαθαρ. Έσοδα άνω των 30.000.000 €	0,3% ≤ 180.000€ (61.335.000 δρχ.)

Εξαιρέσεις:

Τα ανωτέρω όρια δεν εφαρμόζονται για τις περιπτώσεις:

1. Μη έκδοσης ή ανακριβούς έκδοσης φορολογικών στοιχείων, τουλάχιστον για δύο συναλλαγές στην ίδια χρήση που διαπιστώνονται από διαφορετικούς ελέγχους.

2. Μη έκδοσης ή ανακριβούς έκδοσης ενός στοιχείου άνω των 880€ (299.860 δρχ.)

3. Μη έκδοση ή ανακριβούς έκδοσης φορολογικών στοιχείων τουλάχιστον για τρεις συναλλαγές στην ίδια χρήση που διαπιστώνεται από τον ίδιο έλεγχο.

4. Επί μη καταχώρησης στα πρόσθετα βιβλία της παραγράφου 1 εδαφ. β' και 5 του άρθρου 10 του Κ.Β.Σ. των συναλλαγών, για τις οποίες δεν έχουν εκδοθεί τα στοιχεία εσόδων εφαρμόζονται αναλόγως τα οριζόμενα στις ανωτέρω περιπτώσεις α', β' και γ'.

5. Χρήση πλαστών, εικονικών ή νοθευμένων στοιχείων αξίας άνω των 880 € για κάθε στοιχείο ή μικρότερης αξίας εφόσον αθροιστικά λαμβανόμενα στην ίδια χρήση ξεπερνούν το όριο αυτό.

Παράγραφος 6. Μεταβατικές διατάξεις – εκκρεμείς υποθέσεις.

Όταν οι πράξεις και οι παραλείψεις είναι εκτός του ανωτέρω πλαισίου, τότε εφαρμόζονται οι γενικές διατάξεις των παραγράφων 3, 4 και 6 του άρθρου 30 του Κ.Β.Σ.

Οι νέες ρυθμίσεις του άρθρου 7 - παρ. 3, 4 και 6 - όπου προβλέπουν ευνοϊκότερη μεταχείριση καθώς και το ανωτέρω πλαίσιο ορίων εφαρμόζονται και για τις υποθέσεις που μέχρι την δημοσίευση του ν. 3052/2002 δεν έχουν ελεγχθεί καθώς και για εκείνες που έχουν ελεγχθεί και δεν έχουν περαιωθεί οριστικά με διοικητική επίλυση της διαφοράς ή εκκρεμεί συζήτηση προσφυγής ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων ή του Σ.τ.Ε.

Άρθρο 8

Ειδικές αρμοδιότητες.

Παράγραφος 1. Νέα δικαιώματα του προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 προστίθενται στην παράγραφο 2 του άρθρου 36 του Κ.Β.Σ. τρεις νέες περιπτώσεις ια', ιβ' και ιγ' και παρέχεται η δυνατότητα στον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ.:

α) Με την περίπτωση ια' να εντάσσει τις αλλοδαπές Α.Ε. και Ε.Π.Ε. που δεν αποκτούν μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα στη Β' κατηγορία βιβλίων

β) Με την περίπτωση ιβ' να επιτρέπει την τήρηση του βιβλίου αποθήκης των αποθηκευτικών χώρων σε άλλο τόπο στις περιπτώσεις που λόγω έλλειψης επαγγελματικής οργάνωσης στον χώρο αυτό καθίσταται δυσχερής η τήρησή του.

γ) Με την περίπτωση ιγ' να επιτρέπει τη μη εκτύπωση των καταστάσεων απογραφής, πλην των καταστάσεων απογραφής αποθεμάτων και την αποθήκευση των δεδομένων αυτών σε ηλεκτρομαγνητικά μέσα.

Παράγραφος 2. Προθεσμία υποβολής αίτησης στην Ε.Λ.Β.

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής αντικαθίσταται η παράγραφος 4 του άρθρου 37 αναφορικά με το χρόνο υποβολής της αίτησης προς την Επιτροπή Λογιστικών Βιβλίων. Η μεταβολή αυτή είναι νομοτεχνική και προσαρμόζεται η προθεσμία υποβολής της αίτησης στην Ε.Λ.Β. με το νέο τρόπο ένταξης στην υποχρέωση τήρησης του βιβλίου αποθήκης, χωρίς να επέρχεται καμία ουσιαστική αλλαγή στην ισχύουσα προθεσμία.

Για παράδειγμα, επιχείρηση η οποία υποχρεώνεται από 1.1.2004 σε τήρηση βιβλίου αποθήκης πρέπει να υποβάλλει την αίτησή της προς αυτήν μέχρι την 31.7.2003.

Παράγραφοι 3, 4 και 5. Διεύρυνση δικαιωμάτων Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών.

Με τις διατάξεις των παραγράφων αυτών διευρύνονται τα δικαιώματα του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, έτσι ώστε του παρέχεται η δυνατότητα να ρυθμίζει με αποφάσεις, του θέματα που αφορούν την υλοποίηση του μέτρου εγκατάστασης φορολογικού μηχανισμού στις περιπτώσεις μηχανογραφικής έκδοσης στοιχείων, προκειμένου αυτά να μην θεωρούνται – με διάτρηση – καθώς επίσης και θέματα που αφορούν την τήρηση βιβλίων και την έκδοση στοιχείων του Κ.Β.Σ., σε εφαρμογή οδηγιών ή κανονισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 9 Πρόστιμα Κ.Β.Σ.

Παράγραφος 1. Συγχώνευση – απορρόφηση παραβάσεων.

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής προστίθεται νέο εδάφιο στο τέλος της παραγράφου 3. Πρόκειται για απορρόφηση παραβάσεων, που αφορούν το ίδιο βιβλίο ή στοιχείο, με συνέπεια να μην υπολογίζονται για περισσότερες της μιας παραλείψεις που διαπιστώνονται σ' αυτά, από τον ίδιο έλεγχο, σωρευτικά πρόστιμα.

Παράδειγμα:

Διαπιστώνεται ότι σε δέκα Τ. – Δ.Α. επιχειρήσεις με βιβλία Β' κατηγορίας δεν αναγράφεται η ποσότητα των ειδών, στα ίδια δε στοιχεία η περιγραφή των ειδών είναι ελλιπής.

Παραβάσεις	Πρόστιμο	
	Παλαιό	Νέο
α. Μη αναγραφή ποσότητας σε (10) Τ.-Δ.Α.	10 x 586 = 5.860	10 x 586 = 5.860
β. Ελλιπής περιγραφή είδους	2 x 586 = 1.172	0
Σύνολο	7.032	5.860

Παράγραφος 2. Αναπροσδιορισμός γενικών παραβάσεων με αυξημένο Σ.Β.

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής αναπροσδιορίζονται οι κατηγορίες γενικών παραβάσεων και ορίζονται για ορισμένες παραβάσεις αυξημένοι συντελεστές βαρύτητας. Ειδικότερα:

-Αποσαφηνίζεται ότι για τη μη τήρηση πρόσθετων βιβλίων επιβάλλεται πρόστιμο με Σ.Β.=2 για κάθε πρόσθετο βιβλίο.

Αφορά τα πρόσθετα βιβλία: α) των επισκευαστών, β) όλα τα πρόσθετα της παραγράφου 5 του άρθρου 10, συμπεριλαμβανομένου και του βιβλίου ασθενών που τηρούν οι γιατροί.

Παράδειγμα:

Επιχείρηση με πλυντήριο αυτοκινήτων και πάρκινγκ δεν τηρεί:

-Β' κατηγορίας βιβλία

α) Βιβλίο εισερχομένων στο πλυντήριο

β) Βιβλίο στάθμευσης αυτοκινήτων.

Πρόστιμο

A. Μη τήρηση προσθ. Βιβλίου	$586 \times 2 = 1.172$
B. Μη τήρηση προσθ. Βιβλίου	$586 \times 2 = 1.172$
	2.344

-Αποσαφηνίζεται ότι η μη τήρηση βιβλίων αποθήκης, παραγωγής κοστολογίου και τεχνικών προδιαγραφών συνεπάγεται πρόστιμο με Σ.Β.=2.

Παράδειγμα:

Βιοτεχνική επιχείρηση δεν τήρησε βιβλίο αποθήκης, παραγωγής κοστολογίου και τεχνικών προδιαγραφών.

Πρόστιμο:

Μη τήρηση βιβλίου αποθήκης, παραγ. Κοστολογίου και τεχνικών προδιαγραφών = $880 \times 2 = 1.760$.

- Στις περιπτώσεις που παρεμποδίζεται ο προληπτικός – όχι ο τακτικός – έλεγχος με θετικές ενέργειες αυξάνεται ο Σ.Β. προστίμου από 4 σε 5.

Συνεπώς το πρόστιμο ανά κατηγορία βιβλίων διαμορφώνεται ως εξής:

Κατηγορία	Πρόστιμο	
	Παλαιό	Νέο
A	$293 \times 4 = 1.172$	$293 \times 5 = 1.465$
B	$576 \times 4 = 2.344$	$586 \times 5 = 2.930$
Γ	$880 \times 4 = 3.520$	$880 \times 5 = 4.400$

- Προβλέπεται νέα περίπτωση με αυξημένο Σ.Β.=4 για τη μη τήρηση αναλυτικής λογιστικής.

Προηγούμενα δεν προβλεπόταν αυξημένος Σ.Β., άρα το πρόστιμο ήταν με βάση την κατηγορία βιβλίων.

- Η μη επίδειξη των πρόσθετων βιβλίων στον προληπτικό έλεγχο στις περισσότερες των περιπτώσεων αποδεικνύονταν ότι ήταν σκόπιμη, ώστε να αποφεύγονται οι σοβαρές συνέπειες της μη καταχώρησης σε αυτά.

Επειδή λοιπόν το πρόστιμο που ίσχυε $-\Sigma B=1-$, θεωρήθηκε μικρό σε σχέση με τη σημασία της παράβασης αυστηροποιείται και υπολογίζεται πλέον Σ.Β.=5.

Κατηγορία	Πρόστιμο	
	Παλαιό	Νέο
A		
B	$586 \times 1 = 586$	$586 \times 5 = 2.930$
Γ	$880 \times 1 = 880$	$880 \times 5 = 4.400$

Παράγραφος 3. Πρόστιμο σε λογιστή – φοροτεχνικό.

Με την παράγραφο αυτή συμπληρώνεται η παράγραφος 7 και ορίζεται πρόστιμο σε βάρος του λογιστή – φοροτέχνη που υπογράφει ισολογισμό χωρίς να έχει τέτοιο δικαίωμα.

Παράγραφος 4. Καταχώρηση ανύπαρκτων εσόδων και στοιχείων απογραφής.

Με την παράγραφο αυτή τροποποιούνται και προσαρμόζονται νομοτεχνικά οι περιπτώσεις ζ' και η' της παραγράφου 8 του άρθρου 5 του ν. 2523/97.

Ειδικότερα:

Περίπτωση ζ': Η ρύθμιση αυτή συνδυάζεται με τη ρύθμιση της παραγράφου 6 του παρόντος νόμου, ειδικότερα για την καταχώρηση ανύπαρκτης πώλησης, ανύπαρκτου εσόδου και στοιχείου απογραφής παραμένει το ισχύον καθεστώς, αντίθετα για την καταχώρηση ανύπαρκτης αγοράς ή εξόδου, το πρόστιμο αυστηροποιείται εξομοιούμενο με τη λήψη εικονικών στοιχείων, όπως προβλέπεται από την πιο κάτω παράγραφο 6.

Περίπτωση η': Το πρόσθετο βιβλίο των γιατρών που προέβλεπαν οι διατάξεις του άρθρου 64, παράγραφος 11 του ν. 2065/1992, ενσωματώνεται στις διατάξεις του άρθρου 10, παράγραφος 5 του Κ.Β.Σ. και κατά συνέπεια δεν έχει νόημα η ιδιαίτερη αναφορά του στο νόμο, πρόκειται για νομοτεχνική προσαρμογή.

Παράγραφος 5. Θέσπιση οροφής για ισόποσα πρόστιμα από έλεγχο με τη μέθοδο της «κλειστής» αποθήκης.

Με τη ρύθμιση αυτή προβλέπεται ότι στις περιπτώσεις που προκύπτει ποσοτική διαφορά – έλλειμμα – με τη μέθοδο της «κλειστής αποθήκης» και καταλογίζεται παράβαση για μη έκδοση στοιχείου, χωρίς να προσδιορίζεται το πλήθος των μη εκδοθέντων στοιχείων και η αξία μιας έκαστης συναλλαγής, καθιερώνεται «οροφή» στο πρόστιμο που επιβάλλεται, ώστε να μην υπερβαίνει το δεκαπενταπλάσιο της κατηγορίας βιβλίων.

Η οροφή αυτή λειτουργεί για αξίες – ελλείμματος – ανά κατηγορία βιβλίων ως εξής:

Κατηγορία βιβλίων	Αξία ελλείμματος	Πρόστιμο
Α	4.395 ευρώ και άνω	2.197 ευρώ *
Β	8.790 ευρώ και άνω	8.790 ευρώ **
Γ	13.200 ευρώ και άνω	13.200 ευρώ ***

* (293 X 15 X 50%)

** (586 X 15)

*** (880 X 15)

Σημείωση:

1. Για αξίες άνω των 880 € και μέχρι τα άνω όρια επιβάλλεται ισόποσο πρόστιμο
2. Για αξία μέχρι 880 € επιβάλλεται γενικό πρόστιμο, ανάλογο της κατηγορίας βιβλίων

Παράγραφος 6. Αυστηροποίηση προστίμου για «εικονικές» εγγραφές αγορών ή εξόδων.

Με την παράγραφο αυτή, τροποποιείται το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης β' της παραγράφου 10, που αφορά την χρήση πλαστών, εικονικών και νοθευμένων στοιχείων και επέρχονται ουσιαστικά δύο μεταβολές:

- α) Η καταχώρηση ανύπαρκτων αγορών και εξόδων εξομοιώνεται με τη λήψη εικονικών στοιχείων

β) Για πλαστά, εικονικά και νοθευμένα στοιχεία αξίας μέχρι και 880 €, το πρόστιμο είναι ηπιότερο και τίθεται οροφή στο δεκαπενταπλάσιο της κατηγορίας βιβλίων.

Με τις ρυθμίσεις αυτές ορθολογικοποιούνται οι ισχύουσες διατάξεις προκειμένου:

- Να αντιμετωπισθούν αποτελεσματικά οι περιπτώσεις εικονικών εγγραφών στα βιβλία
- Να αποκλείονται περιπτώσεις επιβολής, ιδιαίτερα μεγάλων προστίμων που οδηγούν σε ακρότητες για μικρής αξίας πλαστά, εικονικά και νοθευμένα στοιχεία.

Παράγραφος 7. Ευνοϊκή μεταχείριση αγροτών.

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής ορίζεται ότι:

1. Η λήψη εικονικών στοιχείων από αγρότη του ειδικού καθεστώτος Φ.Π.Α., εφόσον αφορά υπαρκτή συναλλαγή και η εικονικότητα αναφέρεται στο πρόσωπο του εκδότη – αγοραστή, δεν συνεπάγεται πρόστιμο για τον αγρότη.

2. Η λήψη εικονικών στοιχείων από αγρότη για ανύπαρκτη συναλλαγή συνεπάγεται, όχι το πρόστιμο των εικονικών των γενικών διατάξεων, αλλά αυτοτελές πρόστιμο μέχρι με το δεκαπενταπλάσιο της πρώτης κατηγορίας βιβλίων ανεξαρτήτως αξίας, ήτοι:

Πρόστιμο: Από 293 έως 4.395 ευρώ, συμβιβαζόμενο στο 1/3.

Παράγραφος 8: Απορρόφηση παραβάσεων.

Με την παράγραφο αυτή διευρύνονται οι περιπτώσεις μη καταλογισμού για παραβάσεις :

- Μη έκδοσης
- Ανακριβούς έκδοσης

- Χρήσης πλαστών, εικονικών και νοθευμένων στοιχείων

Αν επιβληθεί πρόστιμο για το στοιχείο αξίας δεν επιβάλλεται πρόστιμο για το αντίστοιχο δελτίο αποστολής. Αυτό ίσχυε και πριν.

Νέο δεδομένο αποτελεί το γεγονός της αποσαφήνισης ότι καταλαμβάνει και τις περιπτώσεις συναλλαγών που δεν υπάρχει ταυτοπροσωπία ως προς τον εκδότη των στοιχείων. Για παράδειγμα όταν άλλος εκδίδει το δελτίο αποστολής και άλλος το τιμολόγιο.

Παράγραφος 9. Ισχύς επιεικέστερων διατάξεων και για παλιές παραβάσεις.

Με τις μεταβατικές διατάξεις της παραγράφου 9, ρυθμίζονται θέματα προστίμων Κ.Β.Σ. Ειδικότερα ορίζεται ότι για παραβάσεις που διαπράχθηκαν μέχρι το χρόνο έναρξης ισχύος των νέων διατάξεων – 24.9.2002 – ανεξάρτητα από το χρόνο διαπίστωσής τους από τις φορολογικές αρχές, εφαρμόζονται οι διατάξεις που προβλέπουν επιεικέστερη για τον φορολογούμενο μεταχείριση. Οι ρυθμίσεις της παραγράφου αυτής, καταλαμβάνουν επομένως τις παραβάσεις που ανάγονται μέχρι το χρόνο δημοσίευσης των κοινοποιούμενων διατάξεων, ανεξάρτητα από το χρόνο διαπίστωσής τους, εφόσον:

α) Δεν έχουν εκδοθεί αποφάσεις επιβολής προστίμων μέχρι 24.9.2002

β) Έχουν εκδοθεί οι σχετικές αποφάσεις επιβολής προστίμων μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος νόμου και δεν έχουν περαιωθεί με διοικητική επίλυση της διαφοράς.

γ) Εκκρεμεί η συζήτηση προσφυγής ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων και του Συμβουλίου της Επικρατείας, εφόσον υποβληθεί στον προϊστάμενο Δ.Ο.Υ. σχετική αίτηση εντός 60 ημερών από τη δημοσίευση ήτοι μέχρι 25.11.2002.

Παράγραφος 10. Αναβίωση δικαιώματος υπαγωγής στις μεταβατικές διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 24 του ν. 2523/1997 και της παρ. 12 του άρθρου 10 του ν. 2753/1999.

Με τις υπόψη διατάξεις ρυθμίζονται θέματα προστίμων Κ.Β.Σ. Συγκεκριμένα αναβιώνει το δικαίωμα υπαγωγής στις μεταβατικές διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 24 του ν.2523/1997 και της παραγράφου 12 του άρθρου 10 του ν. 2753/1999, εφόσον από τις σχετικές διατάξεις των νόμων αυτών, προβλέπεται επεικέστερη για τον φορολογούμενο μεταχείριση, με τους όρους και τη διαδικασία που ορίζονται στις διατάξεις αυτές.

Επισημαίνεται ότι, κατά τη διοικητική επίλυση της διαφοράς, σε κάθε περίπτωση, το πρόστιμο δεν μπορεί να περιοριστεί σε ποσό μικρότερο του είκοσι τοις εκατό του προστίμου που αρχικά επιβλήθηκε με βάση τις προϊσχύουσες διατάξεις.

Άρθρο 10

Ηλεκτρονικοί φορολογικοί μηχανισμοί.

Παράγραφος 1 και 12: Έννοια Φορολογικού Μηχανισμού.

Με τις διατάξεις των παραγράφων αυτών εισάγεται στο ν.1809/88 ο όρος «φορολογικός μηχανισμός»

Ειδικότερα:

α) Όπου αναφέρεται στο νόμο αυτό και στις αποφάσεις που εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότηση του ίδιου νόμου ή στις τεχνικές προδιαγραφές η φράση «ηλεκτρονικές ταμειακές μηχανές» ή «φορολογικές ταμειακές μηχανές» νοείται η φράση «φορολογικοί μηχανισμοί», με εξαίρεση τις παραγράφους 1 έως 4 του άρθρου 1, όπου νοούνται «οι φορολογικοί μηχανισμοί – φορολογικές ταμειακές μηχανές» έκδοσης αποδείξεων λιανικής πώλησης αγαθών και παροχής υπηρεσιών. Ομοίως, όπου αναφέρεται η φράση «δημοσιονομική μνήμη» ή «φυσική μνήμη», νοείται η φράση «φορολογική μνήμη».

β) Ακόμα, ως φορολογικός μηχανισμός χαρακτηρίζεται κάθε συσκευή ή σύστημα το οποίο χρησιμοποιείται για την έκδοση, την πιστοποίηση και διαφύλαξη στοιχείων και διαθέτει:

- ασφαλή φορολογική μνήμη,
- κατάλληλο λογισμικό,
- θύρες διασύνδεσης,
- άλλα τεχνικά χαρακτηριστικά, τα οποία καθορίζονται και

εξειδικεύονται κατά περίπτωση από τις ισχύουσες τεχνικές προδιαγραφές,

- άδεια καταλληλότητας που έχει χορηγηθεί από την Επιτροπή του άρθρου 7 του νόμου αυτού.

Παράγραφος 2. Φορολογική ηλεκτρονική σήμανση των εκδιδόμενων στοιχείων μέσω Η/Υ.

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής καθιερώνεται για τους επιτηδευματίες που εκδίδουν τα στοιχεία τους με μηχανογραφικό τρόπο, μέσω Η/Υ, υποχρέωση χρησιμοποίησης «Ειδικών ηλεκτρονικών ασφαλών διατάξεων σήμανσης» για την έκδοση και διαφύλαξή τους.

Με τη ρύθμιση αυτή αποσκοπείται η μείωση των θεωρούμενων στοιχείων, η ασφαλής σήμανση και διαφύλαξη των εκδιδόμενων στοιχείων χωρίς να μεταβάλλεται καθόλου το περιβάλλον εργασίας των επιτηδευματιών. Αντίθετα, μειώνεται το κόστος εργατοωρών από τη μη θεώρηση, εξασφαλίζονται χώροι αποθηκευτικοί λόγω της φύλαξης των στοιχείων σε ηλεκτρονική μορφή και παράλληλα αποσυμφορούνται οι Δ.Ο.Υ. από το έργο της θεώρησης.

Παράγραφος 3. Άδεια καταλληλότητας φορολογικών μηχανισμών.

Απαιτείται άδεια καταλληλότητας – όπως ίσχυε και για τις φορολογικές ταμειακές μηχανές – για όλους τους φορολογικούς μηχανισμούς έκδοσης και σήμανσης στοιχείων, που θα ανταποκρίνονται σε συγκεκριμένες τεχνικές προδιαγραφές.

Παράγραφος 4. Μείωση χρόνου έγγραφης εγγύησης.

Με την παράγραφο αυτή μειώνεται ο χρόνος της έγγραφης εγγύησης που παρέχει ο κατασκευαστής ή ο εισαγωγέας του φορολογικού μηχανισμού ή του συστήματος από οκτώ έτη σε πέντε, προκειμένου να εξασφαλίζεται η εναρμόνιση και ευελιξία των φορολογικών μηχανισμών, με τις τεχνικές εξέλιξης καθώς και με μελλοντικές ρυθμίσεις για προσαρμογή τους με νέες.

Παράγραφος 5 και 6. Το βιβλιάριο συντήρησης ακολουθεί το φορολογικό μηχανισμό.

Με τις παραγράφους αυτές ορίζεται ρητά ότι το βιβλιάριο συντήρησης ακολουθεί το φορολογικό μηχανισμό ή σύστημα σε κάθε περίπτωση μεταβολής εγκατάστασης του χρήστη ή κατόχου και μόνο, δεδομένου ότι, με τις νέες ρυθμίσεις σε κάθε άλλη αλλαγή χρήστη ή κατόχου εκδίδεται νέο βιβλιάριο συντήρησης. Καθιερώνεται η υποχρέωση έκδοσης νέου βιβλιαρίου συντήρησης σε κάθε περίπτωση μεταβολής χρήστη ή κατόχου. Το ίδιο συμβαίνει και όταν αλλάζει η φορολογική μνήμη.

Παράγραφος 7. Χρόνος διαφύλαξης φορολογικού μηχανισμού και βιβλιαρίου συντήρησης.

Η παράγραφος αυτή αναφέρει πως για την τήρηση και φύλαξη του βιβλιαρίου συντήρησης, καθώς και τη φύλαξη του φορολογικού μηχανισμού ή μέρους του συστήματος με τα ενταμιευμένα δημοσιονομικά δεδομένα, ισχύουν οι αντίστοιχες διατάξεις του Κ.Β.Σ., για την διαφύλαξη των φορολογικών στοιχείων.

Παράγραφος 8. Έκδοση στοιχείων σε περίπτωση διακοπής λειτουργίας του φορολογικού μηχανισμού.

Η παράγραφος αυτή αναφέρει πως όταν διακοπεί, για οποιονδήποτε λόγο, η λειτουργία του φορολογικού μηχανισμού, πρέπει να εκδίδονται τα αντίστοιχα φορολογικά στοιχεία – Α.Λ.Π., Α.Π.Υ., τιμολόγια – χειρόγραφα, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Β.Σ. και των σχετικών Υπουργικών Αποφάσεων.

Παράγραφος 9. Δεν απαιτείται παρουσία υπαλλήλου Δ.Ο.Υ. κατά την αφαίρεση της φορολογικής μνήμης.

Με την παράγραφο αυτή καταργείται η παρουσία εξουσιοδοτημένου υπαλλήλου ή εκπροσώπου του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, που ετίθετο ως προϋπόθεση προκειμένου να γίνει η αφαίρεση, ή αντικατάσταση της φορολογικής μνήμης σε περίπτωση βλάβης ή πλήρωσης αυτής και απαιτείται πλέον απλή γνωστοποίηση του γεγονότος στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. του κατόχου ή χρήστη του φορολογικού μηχανισμού στο πλαίσιο των μέτρων απλούστευσης των διαδικασιών, αφού κάθε μεταβολή στο φορολογικό μηχανισμό καταγράφεται στο θεωρημένο βιβλιάριο συντήρησής του.

Επίσης καθιερώνεται για πρώτη φορά η υποχρέωση αντικατάστασης της παλαιάς φορολογικής μνήμης με νέα, σε κάθε περίπτωση μεταβίβασης του φορολογικού μηχανισμού, ή μίσθωσης παγίου εξοπλισμού με παραχώρηση της χρήσης του φορολογικού μηχανισμού, από το νέο χρήστη ή κάτοχο, ανεξάρτητα από το γεγονός ότι η παλαιά φορολογική μνήμη δεν έχει ενδεχομένως πληρωθεί.

Παράγραφος 10. Έλεγχος αξιοπιστίας παραγόμενων ή εισαγόμενων φορολογικών μηχανισμών.

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής προβλέπεται ο έλεγχος των παραγομένων ή εισαγομένων φορολογικών μηχανισμών, προκειμένου να ελέγχεται η πιστότητα αυτών προς το δείγμα που έλαβε άδεια καταλληλότητας. Ο έλεγχος αυτός στους παραγόμενους φορολογικούς μηχανισμούς θα επαναλαμβάνεται με τη συμπλήρωση αριθμού μηχανισμών, ο οποίος θα καθορίζεται με Υπουργική Απόφαση.

Η αντικατασταθείσα διάταξη προέβλεπε έλεγχο ανά πεντακόσιες φορολογικές ταμειακές μηχανές.

Παράγραφος 11. Κατάργηση των διατάξεων για την έκπτωση της αναπόσβεστης αξίας των παλαιών ταμειακών μηχανών.

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής καταργούνται οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 9, που αφορούν την έκπτωση της αναπόσβεστης αξίας των παλαιών ταμειακών μηχανών από τα ακαθάριστα έσοδα των επιτηδευματιών που υποχρεώθηκαν σε αντικατάστασή τους με φορολογικές ταμειακές μηχανές του νόμου αυτού, κατά το στάδιο της αρχικής εφαρμογής του μέτρου αυτού.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Στην εργασία αυτή παραθέσαμε τις σημαντικές αλλαγές που επήλθαν στον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων από 1.1.2003 με την κωδικοποίηση των διατάξεων, η οποία περιλαμβάνει όλες τις αλλαγές που έγιναν με τη φορολογική μεταρρύθμιση – νόμος 3052/2002.

Οι αλλαγές αυτές οδηγούν σε ουσιαστικές απλουστεύσεις στην τήρηση βιβλίων και στοιχείων καθώς και στις συναλλαγές των επιχειρήσεων με την εφορία, μειώνοντας σημαντικά την γραφειοκρατία.

Σε μια συνοπτική θεώρηση, οι αλλαγές που επέρχονται στον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων με το νόμο 3052/2002 είναι οι ακόλουθες:

- Μείωση της περιπτώσιολογίας ένταξης επιτηδευματιών σε κατηγορίες βιβλίων και εφαρμογή του γενικού κανόνα ένταξης με βάση τα ακαθάριστα έσοδα.
- Σημαντική αύξηση ορίων για την ένταξη σε κατηγορία βιβλίων, καθώς και την τήρηση βιβλίου αποθήκης.
- Διεύρυνση απαλλαγών από την τήρηση βιβλίων αποθήκης και παραγωγής κοστολογίου για δραστηριότητες που αντιμετωπίζουν δυσχέρειες στην τήρησή τους.
- Κατάργηση της υποχρέωσης των αγροτών να εκδίδουν δελτία αποστολής σε ορισμένες περιπτώσεις διακίνησης προϊόντων.
- Κατάργηση σειράς διαδικασιών που απαιτούσαν έγκριση της προϊσταμένης Δ.Ο.Υ. και αντικατάσταση αυτής με απλή γνωστοποίηση.
- Κατάργηση της θεώρησης – διάτρησης όλων των μηχανογραφικά εκδιδόμενων στοιχείων με εφαρμογή ασφαλειών στα μηχανογραφικά συστήματα.
- Κατάργηση της θεώρησης μιας σειράς βιβλίων και καταστάσεων. Έτσι θα μειωθεί ο όγκος των εκκαθαριστικών βιβλίων κατά 80%.

- Δυνατότητα χρήσης οπτικών δίσκων CD-ROM για την αποθήκευση δεδομένων με παράλληλα κατάργηση του φυσικού αρχείου.
- Υποβολή συγκεντρωτικών καταστάσεων σε ηλεκτρομαγνητικά μέσα ή με ηλεκτρονικό τρόπο – Διαδίκτυο.
- Άρση ασαφειών για την απόρριψη των βιβλίων. Καθορισμός για πρώτη φορά συγκεκριμένων ορίων με βάση τα ακαθάριστα έσοδα για τα οποία οι παραλείψεις δεν θα οδηγούν πλέον σε απόρριψη των βιβλίων.
- Εκλογίκευση προστίμων σε όσες περιπτώσεις δημιουργούσαν στρεβλώσεις.

Γενικότερος στόχος είναι η απαλλαγή των υπηρεσιών από τον όγκο των γραφειοκρατικών και χωρίς ουσιαστικό αντικείμενο υποχρεώσεων, προκειμένου να προβούν σε εξονυχιστικούς ελέγχους, από τους οποίους θα προκύπτει φορολογητέα ύλη.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Σταματόπουλος Δημήτριος «ΚΩΔΙΚΑΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ, ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΒΟΗΘΗΜΑ, ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ». Εκδόσεις el Forin, Φορολογικό Ινστιτούτο, Αθήνα 2003.
2. Τότσης Νικόλαος και Τότσης Χρήστος «ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ» Εκδοτικός Οίκος Πάμισος.
3. Σεμινάριο «Φορολογικές αλλαγές 2002-2003» ΙΠΙΡΟΤΙΚΙ SOFTWARE & PUBLICATIONS- ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ
4. Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας. Τεύχος πρώτο, αριθ. Φύλλου 221, 24 Σεπτεμβρίου 2002, Νόμος υπ' αριθμ. 3052.
5. Εισηγητική έκθεση. Στο σχέδιο Νόμου «Απλουστεύσεις στον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων στον τρόπο απόδοσης του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας και λοιπές ρυθμίσεις».
6. Εγκύκλιος. Αρ. Πρωτ.: 1099747/840/0015/ΠΟΛ.1271
7. Κώδικας Νομικού Βήματος. Τόμος 5^{ος}/ Τεύχος 9/ Σεπτέμβριος. Μηνιαίο νομικό περιοδικό. Έκδοση Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών.
8. Πηγές από το διαδίκτυο:
 - www.Forin.gr
 - www.imerisia.gr
 - www.Kathimerini.gr
 - www.naftemporiki.gr
 - www.texnikosodigos.gr

